

CHUYÊN ĐỀ ĐƠN BOSCO

GIA ĐÌNH SA-LÊ-DIÊNG ĐƠN BOSCO VIỆT NAM

TẬP 33
12.2014 & 01.2015

TỰ DO
&
TRÁCH
NHIỆM

NHÀ XUẤT BẢN PHƯƠNG ĐÔNG

CHUYÊN ĐỀ DON BOSCO
TỰ DO & TRÁCH NHIỆM
 tháng 12.2014 & 01.2015
 TẬP SỐ 33

TRONG SỐ NÀY

TỰ DO & TRÁCH NHIỆM

*ban truyền thông gia đình sa-lê-diêng
 don bosco việt nam*

3 LỜI NGỎ

4 GIÁO HỘI

TỰ DO & BẠN TRÈ

6 TRANG BẠN TRÈ

TỰ DO & TRÁCH NHIỆM NƠI NGƯỜI TRÈ

08 TUỔI TRÈ TRUY TÌM TỰ DO

10 TAI NẠN, GIÁ BAO NHIÊU?

12 ĐÚA TRÈ BỤI ĐỜI

14 TRÈ EM LỚN LÊN

16 CHUYỆN KHÓ QUÊN

18 TRANG GIÁO DỤC

GIÚP TRÈ SỐNG LỊCH THIỆP: TẠI TRƯỜNG HỌC

20 TỰ DO CỦA NGƯỜI TRÈ

22 AI DẠY TÔI BIẾT LẮNG NGHE TÔI

24 HÀNH TRÌNH LÀM NGƯỜI

26 CÀNH DẸ ĐI TÌM TỰ DO

28 HÀNH TRÌNH CỦA VỊ VUA THỨ TƯ

30 NGƯỜI THỢ THÀNH BÊ-LEM

32 CUỘC CHIẾN VỚI CÁI BÓNG

35 THƠ - TRUYỆN

KHUNG TRỜI TỰ DO

NHỚ NGÀY XUA

TẶNG VẬT

DON BOSCO - Truyện Tranh **36**

MÓN QUÀ CỦA THIÊN THẦN NHỎ **42**

40 GIÁO LÝ CHO BẠN TRÈ

KINH NGUYỆN KI-TÔ GIÁO

45 NHỊP SỐNG SA-LÊ-DIÊNG

TRUYỀN GIÁO TRÊN ĐẤT SYRIA

44 BẠN TRÈ TRAO ĐỔI

TỰ DO & TRÁCH NHIỆM TRONG HÔN NHÂN

46 CÁC ƠN CHUYỂN CẦU

ĐÁNG KÍNH MA-GA-RI-TA

ĐÁNG KÍNH AUGUSTO ARRIBAT

ĐẦY TỔ CHÚA NINÔ BAGLIERI

Lời Ngỏ

Cùng đọc giả thân mến!

Noel về báo hiệu cho chúng ta một năm mới sắp bắt đầu. Chúng ta đã cùng nhau trải qua hành trình dài với những bôn khoăn giáo dục. Và những chia sẻ trong chặng đường gần nhất của chúng ta chất chứa nỗi trăn trở, kinh nghiệm dành cho những người làm công tác giáo dục. Chúng ta cảm ơn nhau vì sự đồng hành đầy yêu thương này.

Chuyên đề Don Bosco trong hành trình sắp tới mời bạn khởi hành từ thế giới người trẻ, khám phá những vấn đề, bức xúc, và cả niềm hy vọng của những con người là tương lai của xã hội. Khởi đi từ “Tự do” là vấn nạn nóng hơn cả của người trẻ hôm nay, Chuyên đề 33 mong bạn khám phá ra quà tặng lớn nhất nơi con người và sống tròn đầy sự tự do đích thực ấy với trách nhiệm của một người trưởng thành.

Không như những robot thông minh của thế giới kỹ thuật, mỗi chúng ta là một nhân vị với đặc quyền tự do; mỗi một chọn lựa của chúng ta đi kèm theo trách nhiệm với chính bản thân, với người khác và với đời. Hình ảnh Con điều căng mình trong gió lộng nhờ vào sợi dây trong tay người thả điều, là minh họa ẩn tượng cho cặp giá trị “Tự do và trách nhiệm” mà Chuyên đề 33 muốn nói với bạn.

Mong bạn luôn bước tới với hơi thở căng tròn tự do, hân hoan góp phần mình cho hạnh phúc nhân loại với trọn trách nhiệm.

BAN BIÊN SOẠN

CHUYÊN ĐỀ
Don Bosco
GIÁ ĐỊNH SA-LÊ-DIÊNG DON BOSCO VIỆT NAM

BAN TRUYỀN THÔNG SA-LÊ-DIÊNG
12.2014 & 01.2015 • TẬP 33

BAN BIÊN SOẠN

Trưởng Ban Biên Soạn

Lê An Phong SDB

Biên Soạn Viên

Nguyễn Văn Am SDB

Phạm Văn Chính SDB

Hoàng Ngọc Yến FMA

Cộng Tác Viên

Ngọc Tâm FMA

Quỳnh Anh FMA

Diễm Hương FMA

An Phong SDB

Ngọc Vinh SDB

Đình Phước, SDB

Gs. Võ Phá

Hồng Ngọc

Phạm Huy

An Bình

Ngọc Bích FMA

Thiên Hằng FMA

Thị Quyên FMA

Viên Thu

Trình Bày

Văn Chính SDB

Hình Ảnh

Ngọc Yến FMA

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Giám đốc - Tổng biên tập: Quang Thắng
Biên tập nội dung: Quang Xuân
Sửa bản in: Đặng Khâm
In 3.000 bản khổ 20,5x27cm tại
Cty TNHH MTV Lê Quang Lộc
Số xác nhận đăng ký xuất bản:
1042-2014/CXB/04-15/PD
Cục xuất bản, In và phát hành ký ngày 28.05.2014
Quyết định xuất bản số: 710/QĐ-PĐ, ngày 08.12.2014
In xong và nộp lưu chiểu tháng 12 năm 2014
Mã số ISBN: 978-604-925-641-7

Liên Lạc

Thư từ và bài vở xin gửi về
địa chỉ email:
truyenthong@donboscoviet.net

Tự do & bạn trẻ

Bài viết:
VĂN AM SDB

HÃY CÓ TRÁCH NHIỆM VỚI CUỘC ĐỜI. HÃY BIẾT
RẰNG CHÍNH BẠN LÀ NGƯỜI ĐƯA BẠN ĐẾN
NƠI MÌNH MUỐN ĐẾN, CHÚ KHÔNG PHẢI LÀ AI
KHÁC.

Les Brown

***Khởi đi từ Tin mừng của một
Thiên Chúa chỉ muốn con
người tự do đáp trả lời mời gọi
của Ngài, có thể nói Ki-tô giáo
như thế đã cấy trồng vào giữa
lòng nhân loại hạt mầm tự do
mà nó sẽ nảy nở cho đến mức
sung mãn, khi con người được
hoàn toàn tự do trong Thiên
Chúa, khi Vương quốc tự do
ngự đến.***

Ngày nay, thế giới tuổi trẻ ca ngợi tự do. Họ muốn tự do. Nhưng làm thế nào để được tự do đích thực? Làm thế nào tăng trưởng tự do?, những điều đó họ lại không biết. Như thế, có một ý nghĩa đúng đắn về tự do quả là cần thiết.

Đức Thánh Cha Phan-xi-cô cố gắng hiến cho tuổi trẻ chúng ta một vài suy tư.

Trước hết, ngài khẳng định: Đức Giê-su là con người tự do hoàn hảo. "Ngài lắng nghe trong cõi lòng mình tiếng Chúa Cha và làm theo đó. Trong cuộc đời trần thế, Đức Giê-su không phải là "kẻ bị điều khiển từ xa". Ngài hiểu rõ Thiên Chúa chỉ muốn con người được tự do. Ngài không bao giờ áp đặt. Từ khuôn mẫu này, Đức Thánh Cha Phan-xi-cô viết cho các bạn trẻ như sau: "Đức Giê-su không muốn những người Ki-tô hữu ích kỷ, đi theo cái tôi của riêng mình và không nói chuyện với Thiên Chúa; Ngài cũng không muốn những người Ki-tô hữu yếu nhược, không có ý chí: những người Ki-tô hữu "bị điều khiển từ xa", không có khả năng sáng tạo, không tìm cách liên kết với ý muốn của người khác, và không tự do." Cách thức Đức Giê-su hành động cho thấy rõ điều này. "Ngài nói cho các môn đệ, trao cho họ phải đi trước vào các làng mạc chuẩn bị việc Ngài đến, nhưng không được áp đặt. Nếu họ không tiếp nhận, hãy rời khỏi nơi đó. Chúa Giê-su không bao giờ áp đặt. Ngài khiêm nhường, và chỉ đưa ra lời mời: 'Nếu bạn muốn, hãy tới'. Sự khiêm nhường của ngài là đây: Ngài luôn mời gọi chúng ta chứ không áp đặt."

Chính vì thế, Ngài mời gọi chúng ta phải lắng nghe tiếng nói của lương tâm, song với một lời cảnh báo rõ ràng: "Chúng ta phải lắng nghe lương tâm ngày một hơn. Tuy nhiên, hãy cẩn thận: điều này không muốn nói là chúng ta phải đi theo cái tôi của mình, làm bất kỳ cái gì mình thích, bất kỳ cái gì hợp với ta, bất kỳ cái gì làm ta vui thích. Đó không phải là lương tâm." Nhưng đúng hơn "Lương tâm là chính

không gian nội tâm nơi đó chúng ta có thể lắng nghe và nghe được chân lý, sự thiện, tiếng nói của Thiên Chúa. Nó là nơi chốn nội tâm ta giao tiếp với Ngài, Đấng nói với cõi lòng chúng ta và giúp ta phân định, hiểu được lối đường ta phải theo và một khi đã quyết định, thì tiến tới, luôn trung thành."

Cũng chính từ đây, một câu hỏi được đặt ra: "Ta tìm được một lương tâm đích thực ở đâu?" Đức Thánh Cha Phan-xi-cô trả lời rõ ràng: "Nó phải được tìm thấy trong cuộc đối thoại nội tâm với Thiên Chúa. Nếu một Ki-tô hữu không biết nói chuyện với Thiên Chúa như thế nào, họ không biết lắng nghe Thiên Chúa như thế nào trong lương tâm, thì họ không tự do." Rốt cục, họ chỉ lấy tự do làm bức bình phong che đậy cái tôi giả tạo của họ.

Và Đức Thánh Cha Phan-xi-cô nói cho các bạn trẻ như sau: "Tự do có nghĩa là biết làm thế nào để phản tỉnh về điều chúng ta làm, biết lượng giá nó ra sao và biết đâu là những thái độ làm chúng ta lớn lên. Tự do có nghĩa là luôn chọn điều tốt... Tự do luôn chọn điều tốt quả thật là thách đố, nhưng nó sẽ làm các con thành những người có một bộ xương sống mạnh khỏe, là người biết làm thế nào để đối diện với cuộc sống, và sống như những người can đảm và kiên nhẫn".

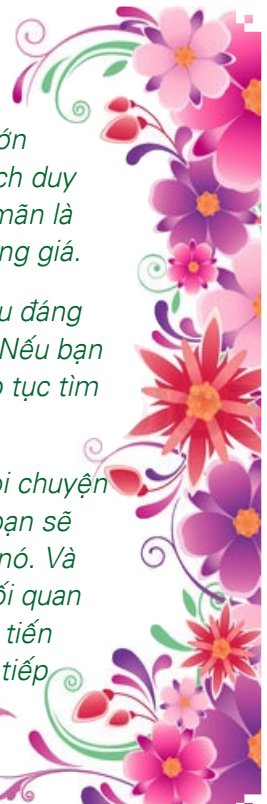
Vậy, các bạn trẻ thân mến,

Các bạn yêu thích tự do, nhưng phải là một tự do đi liền với trách nhiệm: trách nhiệm bản thân, trách nhiệm với người khác, trách nhiệm trước sự thiện... Bằng không, tự do của các bạn sẽ trở thành cơn cuồng.

ĐIỀU BÍ MẬT: Công việc sẽ chiếm một phần lớn trong cuộc đời bạn, và cách duy nhất để có được sự thỏa mãn là hãy làm điều bạn tin là đáng giá.

Cách duy nhất để làm điều đáng giá là yêu điều mình làm. Nếu bạn chưa tìm thấy nó, hãy tiếp tục tìm kiếm. Đừng thỏa hiệp.

Cũng giống như tất cả mọi chuyện đều thuộc về con tim và bạn sẽ biết khi nào bạn tìm thấy nó. Và cũng giống như những mối quan hệ tuyệt vời, nó chỉ thăng tiến theo thời gian. Vì vậy hãy tiếp tục tìm kiếm cho tới khi tìm thấy nó. Đừng thỏa hiệp. - Steve Jobs

tự do và trách nhiệm nơi người trẻ

TỰ DO ĐÒI HỎI RẤT NHIỀU NƠI MỖI NGƯỜI.
ĐI CÙNG VỚI TỰ DO LÀ TRÁCH NHIỆM.
NGƯỜI KHÔNG SẴN SÀNG TRƯỞNG
THÀNH, NGƯỜI KHÔNG MUỐN MANG VÁC
GÁNH NẶNG CỦA BẢN THÂN, THÌ ĐÂY
THẬT LÀ MỘT VIỆC CẢNH ĐÁNG SỢ

Eleanor Roosevelt

Bài viết: **VĂN QUÂN, SDB**

Ngay từ những năm 400 TCN, triết gia Socrate đã đưa ra những khẳng định chính xác về giới trẻ: Giới trẻ ngày nay thích sự xa hoa, chúng chọn những cách cư xử xấu, chúng khinh miệt quyền lực, chúng tỏ ra thiếu tôn trọng những người lớn tuổi, chúng chống lại cha mẹ chúng và thích áp chế những nhà giáo dục” (Socrat Phylosopher).

Những đặc tính này vẫn thực sự đúng cho đến ngày nay và còn đúng cho tương lai. Ta có thể khẳng định đó là bản tính dễ thấy của tuổi trẻ, lứa tuổi chỉ sống theo tình cảm mà thôi: chúng mạnh mẽ nhưng mỏng giòn; đầy sáng kiến nhưng thiếu bền bỉ; nhanh thích nhưng lại mau chán; chúng hiếu thắng nhưng lại dễ bỏ cuộc, chúng nồng nổ nhưng táo bạo...

Chính vì vậy, tự do và trách nhiệm là những hạn từ rất sâu sắc và là đặc tính quan trọng nhất để hình thành nhân cách thì lại bị giới trẻ xem nhẹ và chẳng hề quan tâm. Chúng chỉ lưu tâm đến thế giới cảm xúc của chúng, những gì chúng thấy thích thú là những điều thực tế trước mắt mà thôi. Chúng không thích trách nhiệm, còn tự do chỉ được hiểu là việc làm sao thoát khỏi những ràng buộc để được làm theo những gì chúng thích mà thôi. Đây là một mâu thuẫn nhưng lại là một quy luật của lứa tuổi thanh thiếu niên.

Thế giới của tuổi trẻ là như vậy. Những nhà giáo dục chẳng thể nào thay đổi được vì đó là bản tính của tuổi trẻ. Chinh phục và giáo dục giới trẻ mà vẫn giữ được những đặc tính nổi bật

của chúng là một công việc vô cùng khó khăn và phải bắt đầu từ những gì chúng thích thì ta mới dung hòa được sự mâu thuẫn của lứa tuổi mới lớn và khai thác được những điểm mạnh để giúp trẻ phát triển một nhân cách tốt. Chúng ta có thể dễ dàng thấy sự khôn ngoan trong linh đạo giáo dục giới trẻ của Don Bosco qua câu nói: “Hãy thích những gì trẻ thích và trẻ sẽ thích những gì nhà giáo dục thích”; “Các con cứ vui chơi thỏa thích nhưng đừng phạm tội”. Bắt đầu từ đây, mà Don Bosco đã chiếm được trái tim người trẻ, và tình yêu đã dung hòa tính khí của tuổi trẻ mà không làm vơi đi những khát vọng bao la của chúng.

Để minh họa cho điều này, chúng ta cùng xem những suy nghĩ của Anh Điều, một hình ảnh lột tả hết những đặc tính của tuổi trẻ và cũng nói lên vai trò của tự do và trách nhiệm để giúp người trẻ vươn cao tới mức thành toàn theo những đặc tính lứa tuổi của chúng.

CÂU CHUYỆN ANH ĐIỀU

Tôi là một anh điều, như bao anh điều khác, tôi đầy tính hiếu thắng và luôn khao khát được bay cao chinh phục mọi tầng mây.

Hình thù, chất liệu, màu sắc làm nên họ nhà điều chúng tôi thì phong phú khôn kể. Nhưng điều quan trọng làm thành bản tính của họ điều chúng tôi là phải cuôi trên sóng gió và ngẩng cao đầu để bay lên cao. Tôi sẽ chẳng là điều nếu tôi cứ sợ bị rách mà không dám bay lên.

Nhưng một điều có vẻ nghịch lý mà lại là chân lý làm nên bản tính của chúng tôi là sóng gió cuộc đời và sợi dây ràng buộc của ông chủ. Sóng gió thì luôn muốn bẻ gãy bộ xương yếu ớt của chúng tôi còn sợi dây thì luôn kéo ngược lại với khát khao bay cao của chúng tôi, nhưng nếu không có sợi dây ràng buộc và nếu như bầu trời không có gió thì chúng tôi sẽ chẳng được gọi là điều, mà chỉ là đồng giấy bỏ đi nằm tro bụi trên mặt đất.

Tuy chúng tôi biết điều đó, nhưng chẳng mấy khi chúng tôi nhận ra chúng cần thiết. Chúng tôi chỉ biết có một điều là khát vọng bay cao và niềm kiêu hãnh khi được trườn mình thỏa thích trên những nân gió trong không trung cao ngất. Khi đó, chúng tôi chẳng biết và cũng chẳng cần hỏi trách nhiệm của mình là gì. Tệ hơn nữa, chúng tôi còn luôn cảm thấy sợi dây chỉ là những ràng buộc làm chúng tôi mất tự do mà thôi.

Đã nhiều lần, vì không chịu được những gò bó do sự điều khiển của ông chủ, tôi đã tách mình khỏi sợi dây với ước muốn được tự do hoàn toàn nhưng ngay lập tức tôi bị rơi xuống. Những cơn

gió tấn công tôi tới tấp, chúng vỗ lấy tôi và ấn tôi xuống. Tôi cố ngóc đầu lên nhưng vô vọng, tôi rơi xuống và lăn long lóc trên mặt đất như là một đồng rác người ta bỏ đi. Nằm dưới đất, tôi cuộn mình và lấy hết sức dẩy dựa mong được cất lên khỏi mặt đất. Nhưng vô vọng, chẳng mấy chốc tôi bị trói chặt như cuộn giấy vo tròn không nhúc nhích. Tôi nằm và ngược mắt nhìn lên bầu trời mệnh mông trong sự bất lực. Tôi tự hỏi ai đã lấy đi niềm kiêu hãnh trên bầu trời của tôi... Lúc này tôi mới thực sự thấy được ý nghĩa của sợi dây. Chỉ khi bám chặt vào sợi dây như việc chu toàn các lễ luật thì tôi mới thực sự được nâng cao hơn. Còn thú tự do thoát khỏi mọi ràng buộc thì thật là nguy hiểm.

Bạn thấy đấy, bay lên cao thì khó, nhưng khi buông thả khỏi sợi dây thì ngay lập tức tôi bị nhấn chìm. Sợi dây như là khí cụ giúp tôi sống cân bằng. Nếu tôi thực sự cảm thấy ý nghĩa này của sợi dây, thì tôi đã không coi những lễ luật phải giữ là sự nặng nề. Trách nhiệm bám chặt vào sợi dây sẽ làm tôi không ngừng được vươn cao. Sợi dây sẽ trở nên nhẹ nhàng, thanh thoát và dẻo dai hơn, khiến tôi càng bay cao bay xa hơn nữa.

Các bạn điều thân mến, hồn nhiên bay cao trong gió là đặc tính hãnh diện của chúng ta. Các bạn cứ thỏa sức lắc mình và vung vẩy trên không trung bao la. Nhưng xin các bạn đừng tách mình khỏi sợi dây để chiều theo sở thích của mình nhưng hãy đặt mình trong trách nhiệm phải gắn chặt vào sợi dây thì bạn sẽ cảm nghiệm mình được nâng lên không ngừng trên bầu trời bao la.

tuổi trẻ truy tìm tự do

Bài viết:
AN PHONG, SDB

HÃY LÀM TRÒN MỖI CÔNG VIỆC CỦA
ĐỜI MÌNH, NHƯ THỂ ĐÓ LÀ CÔNG VIỆC
CUỐI CÙNG.

Marc Aurele

Nhờ duyên may của người làm việc mục vụ, khá nhiều lần tôi được gặp gỡ và chia sẻ với các bạn trẻ. Tôi bắt gặp nơi họ ước mơ và niềm trăn trở về cuộc đời. Hình như các bạn trẻ không nói nhiều lời nhưng trong tâm tư của họ vang vọng câu hỏi: Tôi là ai? Trong sự hỗn loạn của nhiều ý tưởng, nhiều mối quan hệ, nhiều quy tắc ứng xử khác nhau và nơi nhiều mâu thuẫn của cuộc sống bây giờ trong xã hội, đâu là nơi tôi đặt nền tảng cho việc phát triển bản thân mình?

Ai trong chúng ta, khi đã bước qua tuổi niên thiếu và trưởng thành, đều cũng có những kỷ niệm hoặc kinh nghiệm về “giai đoạn nổi loạn và đầy kịch tính” của tuổi thiếu niên. Hình như trong độ tuổi đó, tất cả đều cảm thấy mình là người đang “mở ra với thế giới”, nhưng cũng luôn mang đầy những “mâu thuẫn với thế giới”; đúng hơn là “hình như cả thế giới này muốn chống lại tôi, chống lại những quyết định của tôi, không cho tôi làm những gì tôi thích”. Cũng trong giai đoạn đó, đôi lúc ta cảm thấy tuyệt vọng và bị bỏ rơi vì có rất ít người hiểu mình; từ đó ta cảm thấy cần phải làm một điều gì khác thường để gây sự chú ý và khiến mọi người phải tôn trọng ta. Ta muốn nhắc nhở mọi người nhớ đến sự hiện diện “không còn bé nhỏ, ngây thơ” nữa của mình. Trong thực tế vì chuyện “bất thường” ấy thường xuyên xảy ra, mà đã không ít lần, tuổi trẻ bị nhận xét là “ngổ ngáo”, “làm loạn”, “phá phách”. Từ phía người khác, người trẻ bị xem là “vấn nạn của xã hội”; trong khi đó, với người trẻ, dường như đây là cơ hội để họ tự thể hiện mình và cảm thấy mình tự do.

Người trẻ khao khát tự do, luôn muốn thể hiện khả năng của mình trong việc lựa chọn và tự quyết định mọi sự cho cuộc đời họ. Nhưng trong thực tế, họ thường bị “choáng” rất nhanh vì chưa đủ khôn ngoan và vì sự nhầm lẫn. Từ đó, khát vọng cho tự do của họ dễ trở thành những cuộc trốn chạy. Đó là cuộc chạy trốn khỏi các quy tắc xã hội để thoát khỏi sự ràng buộc hay bị ngăn cấm làm những điều chưa được phép hay không phù hợp với độ tuổi nhất định. Đó là cuộc chạy trốn khỏi sự hiện diện của người khác và rút lui vào thế giới riêng của mình để khỏi phải lắng nghe những lời khuyên hay những bài giáo huấn, “chỉ dẫn đạo đức” của người lớn. Cuộc trốn chạy ấy ngày nay càng mạnh hơn khi bạn trẻ được thoải sức trong thế giới ảo của internet. Cuộc trốn chạy đó có thể mang nhiều hình thái khác nữa của ma túy, rượu bia, tự tử, tình dục phóng túng...như là sự trốn chạy thực tế phũ phàng; và cách nào đó cũng thể hiện một hình thái của cuộc truy tìm tự do nơi người trẻ trong khi bế tắc.

Chúng ta biết rằng cuộc sống con người ở tuổi vị thành niên là giai đoạn có sự phát triển sinh lý nhanh chóng. Điều đó khiến bạn trẻ cảm thấy mình mạnh mẽ hơn so với thời thơ bé. Bạn biết đấy, bởi khả năng trí tuệ của bạn trưởng thành dần dần, nên nhiều chuyện thực tế từ trước đến nay vẫn thế nhưng bạn chưa thể hiểu thấu, lúc này thì bạn đã có thể khám phá ra vẻ đẹp cũng như sự phức tạp của nó. Bạn cảm thấy có cả thế giới trong tay mình. Bởi vậy, lúc ấy bạn muốn ngay tức khắc thử nghiệm cuộc sống mới của bạn! Bằng kinh nghiệm đã qua của bản thân mình, tôi có thể hình dung rằng bạn bắt đầu mơ về cuộc sống tương lai của chính mình. Tuy nhiên, với tất cả những gì mới lạ vừa khám phá nơi cuộc sống, bạn sẽ gặp phải những nghi ngờ hay có lúc lúng túng về những gì bạn suy nghĩ trong tâm trí, nhất là về những điều liên quan đến các giá

trị đạo đức, tình yêu, hay về đức tin. Hoặc có thể như “ngựa non háu đá”, với một chút tài năng Trời ban cho, bạn nghĩ rằng mình có thể biến thành hiện thực tất cả mọi sự có trong suy tưởng của mình. Và đó là lý do tại sao tự bạn cảm thấy không còn cần bất cứ ai. Bạn nghĩ rằng mình đủ sức và hoàn toàn tự do! Cũng từ đó bạn sẽ nghĩ rằng “không quan trọng” hay chỉ là “chuyện nhỏ” nếu mình phải “gây sự” với mọi người xung quanh để chứng tỏ quan điểm riêng của mình. Những gì quan trọng mà bạn cảm thấy là, lần đầu tiên, mình “là một con người hoàn chỉnh”, có ý thức độc lập; mình là “người lớn”.

Chân thành mà nói, cách suy nghĩ và hành xử như vậy là khá bình thường, nhưng có điều gì đó “chưa ổn”, vì nó cho thấy có một sự khập khiễng giữa con người thực bên trong bạn và những gì bạn thể hiện ra bên ngoài, qua những “cuộc nổi loạn” và tính khí bất thường, bất nhất. Đó cũng chính là sự nhầm lẫn của bạn về tự do thật sự, tự do nội tâm, và sự tự do giả tạo theo kiểu đào thoát hay chống đối các quy tắc và công ước, hay việc khước từ sự giúp đỡ của những người lớn xung quanh bạn.

Vậy thì đâu là tự do thật mà bạn cần tìm kiếm?

Đó là sự tự do để được là chính mình ở mọi thời điểm và biết chấp nhận chính con người của bạn. Biết mình là tự do: tự do bên trong. Bạn cần hiểu biết một cách rõ nét hơn về chính bản thân mình (có ưu điểm và khuyết điểm, mặt mạnh và mặt yếu nào) và thế giới xung quanh bạn (có việc tốt, và việc xấu, điều đúng và điều sai nào phải làm hay phải tránh xa). Sự tự do này là một cuộc tìm kiếm, đòi hỏi nhiều nỗ lực, cần thời gian cho việc phát triển tâm-thể lý và cho cả sự trưởng thành nhân cách của bạn nhờ vào việc được giáo dục. Sự tự do này có lúc phải trả giá vì những sai lầm trong quyết định hay thiếu sót về nhận thức, giới hạn trong sự hiểu biết.

Để hiện thực hoá giấc mơ “luôn được là chính mình”, bạn hãy bắt đầu từ những cảm nghiệm hay những rung động của chính tâm hồn bạn. Nhưng xin đừng quên một điều rằng: những người đang sống quanh bạn cũng chính là một phần của cuộc đời bạn. Họ - cha mẹ, thầy cô, bạn bè – sẽ vui, buồn, xúc động, đau khổ, hài lòng... với cách hành xử và chính những chọn lựa, quyết định của riêng bản thân bạn. Sự tự do của bạn bị giới hạn khi “đụng phải” sự tự do của người khác.

Bạn thân mến, mọi người đang nhìn bạn như ngắm nhìn một cây non, xanh tươi, tràn đầy nhựa sống, đang lớn lên rất nhanh theo thời gian. Bạn, lớn lên và cứng cáp dần, dù còn non trẻ, nhưng tràn đầy sức sống, năng lượng và nhiệt tình. Bạn có nhiều thời gian cho tương lai. Tuy thế, tốt nhất là bạn hãy bắt đầu ngay từ bây giờ suy nghĩ về ngày mai; bắt đầu tập cho mình chọn lựa và quyết định với tầm nhìn xa hơn về tác động, hiệu quả hay hậu quả của những gì mình làm. Bạn sẽ là chủ nhân của tương lai, nhưng phải chuẩn bị bản thân mình trong lúc

này, trong thời khắc của hiện tại, vì ngày mai bạn sẽ không còn trẻ nữa.

Để là người làm chủ tương lai, bạn phải là người khôn ngoan, dũng cảm. Người khôn ngoan biết mình làm gì và biết dự phóng kết quả công việc của mình. Người can đảm biết liều mình vì một lý tưởng chân chính mà họ nhận thức (đúng, sai, tốt, xấu) và chọn lựa trong tự do (được quy hướng về sự thật và những điều tốt lành cho mình và cho mọi người). Với sức trẻ của mình, bạn hãy thử 'liều mình' trong cuộc hành trình tìm kiếm sự tự do, nhưng đừng quên mang theo sự khôn ngoan (do bạn sở hữu hay do người khác trợ giúp) như tấm bản đồ, và như thế bạn an tâm hơn để tiến bước trên đường đời trăm lối.

tai nạn

GIÁ BAO NHIÊU ?

Bài viết:

JOS PHẠM

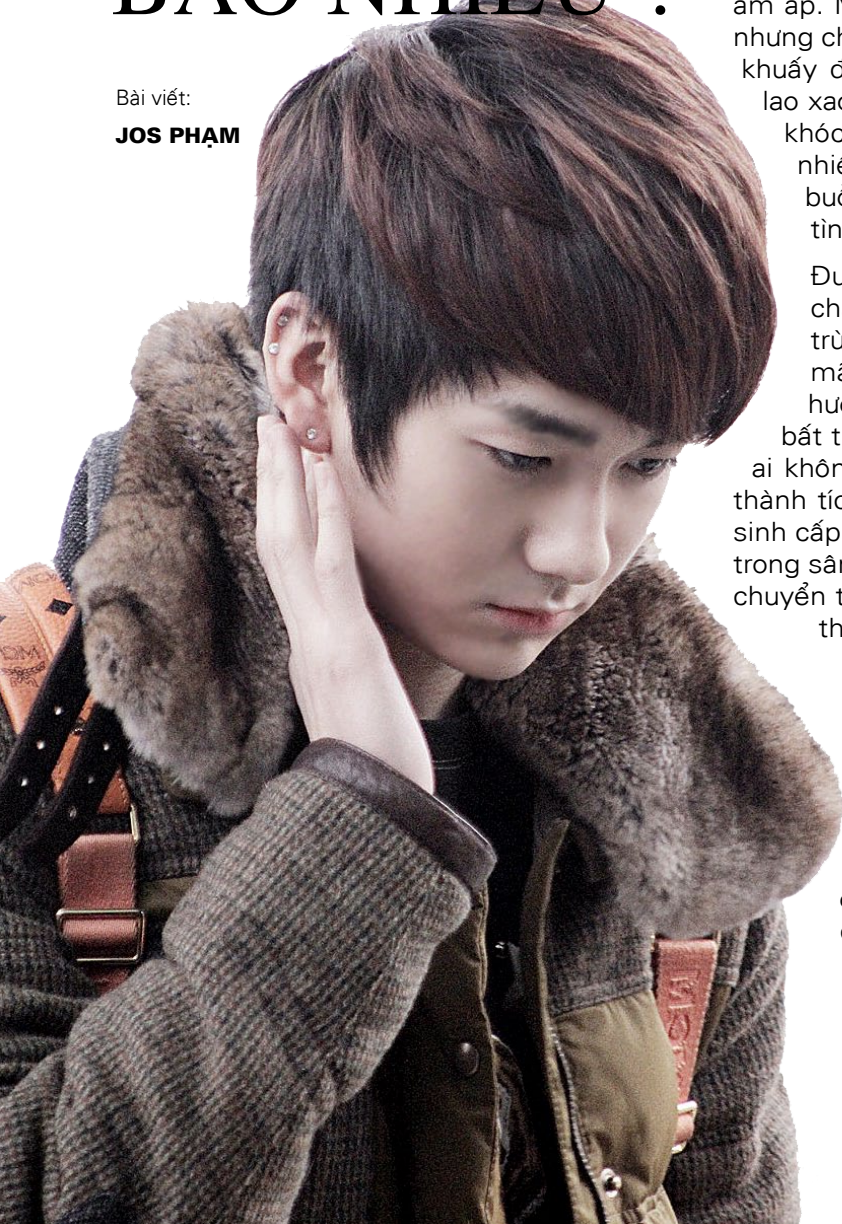
*HÃY SUY NGHĨ TẤT CẢ NHỮNG GÌ BẠN NÓI, NHƯNG
ĐỪNG NÓI TẤT CẢ NHỮNG GÌ BẠN SUY NGHĨ.*

Delarme

Ánh vàng yếu ớt của những tia nắng buổi chiều chỉ còn lấp ló sau đám mây lười biếng trôi lãng đãng. Tiếng chim ríu rít kéo nhau về nghỉ đêm trên cái cây lớn phía trước nhà gọi lên tình gia đình ấm áp. Mặc dù cảnh tượng này diễn ra nhiều lần rồi, nhưng chiều hôm nay tiếng chim lao xao gọi nhau chọt khuấy động mạnh tâm trí nó. Nó nhớ tới tiếng của lao xao của cả nhà chiều hôm ấy, nó nhớ đến tiếng khóc thảm thiết của mẹ, tiếng thở dài của ba. Tuy nhiên, những tiếng ấy không còn là lời thất vọng buồn chán, mà nó nghe được trong đó âm thanh tình yêu.

Được sinh ra trong một gia đình khá giả, nó chẳng bao giờ phải lo toan bất cứ điều gì ngoại trừ việc học hành. Nó mang trong lòng sự tự mãn lúc nào không biết, và cho rằng nó được hưởng những điều này là dĩ nhiên. Nó kiêu căng bất trị ngay từ hồi còn là học sinh tiểu học. Chẳng ai không biết đến "công tử Minh Danh" với những thành tích đáng nể trong trường học. Giờ đây, là học sinh cấp 3, nó vẫn thế. Thầy cô gọi nó là "ngựa chứng trong sân trường". Biết bao "đồng chí" của nó đã phải chuyển trường, chẳng hiểu sao nó vẫn trụ lại. Có phải thanh thế của gia đình chăng?

"Thích thì chiều" là châm ngôn sống của nó. "Thích" được xem như tiêu chuẩn hành động, chọn lựa. Tuổi mười bảy "bề gãy sừng trâu" khiến nó thấy mình vô hạn trong cuộc sống. Cái gì thích nó đều làm được: quán bar, nhậu, đua xe, bỏ học, chặn đường đánh vài đứa 'nhìn thấy ghét', bỏ nhà ra khách sạn ở... Mà có lẽ chính vì thế mà bạn bè nể vì, con gái mê tít. Ai mà không nể tính 'đàn anh' rộng tay chi của nó! Trong lớp học, nó chúa ghét ông thầy bà cô nào hay lên mặt đạo đức. "Các em phải kỷ luật!" là câu nó kỵ nhất. Hừ! Bọn nó đâu là con nít! Gõ bó trong luật lệ bị nó xem như ủy mị, là thiếu bản lãnh, là yếu bóng vía. Lắm lúc nó tự hỏi: Sao mình không nghỉ học quách đi nhỉ? Mà nghỉ học rồi thì nó đi đâu? Cái xã hội mà nó đã vài lần thử bước chân vào không dễ tìm ra kẻ

biết nể vì. Ai tung hô nó? Ai nể nang nó? ... Có lẽ trong môi trường học đường nó mới có đất dụng võ, giường oai. “Một chút thư sinh, một chút anh hùng” mới lạ lạ!

Nó nhớ tiếng đánh thức của mẹ mỗi sáng gọi nó đi học. Lăn lộn mãi mới dậy được. Sữa soạn vài thứ, nó vội vã đeo ba lô đến trường, miệng lầm bầm vì những nhắc nhở dai dẳng của mẹ. Ngồi trên chiếc xe máy, nó chạy hết ga đến trường. Thế mà vẫn bị trễ. Thầy giám thị vẫn đang ca bài ca con cá như thường lệ dưới cờ. Nó lạnh lùng bước vào trường chẳng như một kẻ tội phạm, nhưng như cách biểu lộ người có cá tính.

“Mời trò Minh Danh lên văn phòng!” – tiếng loa vọng rõ tên của nó. Sao? Lên văn phòng à? Nó chợt thấy cục tức ứ lên. Nó tưởng tượng ra bạn bè đang dõi nhìn theo nó. Bọn con gái đang nhìn nó cười cười chế giễu. Mẹ kiếp! Cái gì cũng lên văn phòng. Lên thì lên, ông sợ gì!

Nó nghênh ngang quặt trái, đổi chiều đi. Bước về phía văn phòng.

Đứng trước cửa văn phòng. Tiếng loa vẫn đồng dạng vang lên lời nhắc nhở. Càng nghe nó càng thấy ghét. Bạn bè nó đang đứng đầy ngoài sân cờ, còn nó – đại ca – lại bị gọi lên văn phòng như một thằng con nít. À, đi học trễ... hình phạt ... Nó cảm thấy bị xúc phạm ghê gớm! Học mà làm gì? Có phải học là con đường duy nhất? Mình có thể bị coi thường chỉ vì ‘phải học’ không?

Tự nhiên trong lòng nó rộn lên tiếng phản kháng: Ông không cần học. Ông đích cần học... Máu anh hùng nổi lên làm mặt nó đỏ tía. Nó quay phắt người, ra cổng. Nó đến bãi xe bên ngoài, lấy ‘con xé’ phân khối lớn ra về.

Tức quá, nóng quá, nó kéo ga hết cỡ, rồi lạng lách điệu nghệ. Những cơn gió rít qua tai, luồn vào từng kẽ tóc. Nó mỉm cười khoái chí vì đã loại bỏ được những cơn gió lại đằng sau, giống như định chế cuộc đời và nhất là những quy định khắt khe của ngôi trường mà nó đang theo học. Nó thấy mình bay trong gió, tự do như chim giữa bầu trời xanh. Nó ngửa mặt lên trời hứng gió, hứng tự do... Bỗng “rầm...” một cái. Nó không biết cái gì đã xảy ra.

Nó tỉnh dậy 2 ngày sau đó trong bệnh viện, trên chiếc giường trắng tinh cùng với cái chân được băng bó một màu trắng xóa. Bên cạnh giường, mẹ nó đang ngủ gục, khuôn mặt mệt mỏi, hốc hác. Sau cùng, nó cũng được biết toàn bộ sự việc, đó là trong lúc cao hứng, nó không để ý đến ngã tư. Do xe chạy với tốc độ cao, nó đã tông vào đứa trẻ chạy xe đạp sang đường. Cả hai đều bất tỉnh. Theo cảnh sát giao thông, lỗi hoàn toàn do nó.

Ba mẹ và người thân đã khóc hết nước mắt khi nhận nó ở bệnh viện. May mà nó chỉ bị gãy chân, còn em bé kia không chết nhưng nguy cơ tàn phế cao. Em bị đập đầu xuống đường, bây giờ vừa mới tỉnh lại, đang chờ theo dõi.

Tai nạn. Nó và đám bạn hay nói ‘tai nạn’ để khỏa lấp cho những hành động vô trách nhiệm của mình. Trường hợp của nó quả là ‘tai nạn’ vì đó là điều bất ngờ xảy đến. Nhưng nó có hoàn toàn vô tội không? Có phải chẳng may nó chạy nhanh hôm nay thôi, hay là luôn ‘yêu tốc độ’ mà chẳng may hôm nay nó mới bị tai nạn? Cho dù đây chỉ là một tai nạn thôi, thì hậu quả nó chịu quá lớn: Một cái chân gãy. Ba mẹ nó mặc dù có tiền, nhưng có đủ đền bù cho gia đình đứa trẻ? Nếu nó chết thì sao? Nếu nó tàn phế cả đời thì sao? Nhưng tại sao ba mẹ nó chẳng mắng âm lên, la hét lên cho nó thấy mình đáng ghét, thấy mình tội lỗi. Ngược lại, ba mẹ chỉ im lặng, buồn buồn và nét mặt không ngại lo lắng.

Nó ước gì mọi sự trở lại như trước. Chắc hẳn nó sẽ khác, sẽ ứng xử khác. Nó nhớ lại nhiều lần thầy chủ nhiệm răn đe, dạy dỗ nhưng nó ương bướng trả lời cách sỗ sàng: “Tôi trách nhiệm về tương lai của mình. Thầy khỏi lo”. Có lúc nó biểu lộ chính kiến: “Tôi thích thế!”. Mặc dù phát biểu cứng cỏi như thế, nhưng đôi lúc lòng nó chùng xuống và tự hỏi: Không biết nó có đúng không nhỉ?

Không thay đổi được nữa. Nó đã từng chán nản, ân hận. Nhưng chiều nay, tiếng chim hót gọi bày ban chiều cho nó nghiệm ra một sự thật lớn hơn tiêu chuẩn “thích thì chiều” của nó. Quả thật, người ta có thể làm được mọi sự, nhưng không phải mọi sự đều được làm. Bởi chung quanh ta còn có người khác, còn có tình thương, còn có trách nhiệm.

Nhưng gió vẫn thổi và những chú chim vẫn đang đôi cánh giữa bầu trời bao la rộng lớn. Nó nhớ câu: “Nếu đời gieo cho ta những hạt đắng, hãy biết dùng khôn ngoan để làm sinh ra những trái ngọt”. Thời gian tĩnh dưỡng này chẳng là quý báu để nó ước những trái ngọt sao?

Nhìn xuống đôi chân không còn cảm giác, nghĩ đến khuôn mặt hốc hác của ba, những nếp nhăn trên khuôn mặt mẹ, và cả khuôn mặt đứa trẻ vẫn còn nằm bất động trong bệnh viện, nó cảm thấy ân hận vì những gì đã làm. Từ nay, cuộc đời nó đã chuyển sang một trang khác, hoàn toàn khác. Có thể nó không còn được chạy nhảy trên đôi chân của mình nữa, nhưng trong tâm trí nó có một điều gì đó vừa được khai mở, tự do và mạnh mẽ như những tia nắng cuối ngày đang cố len lỏi qua những đám mây để chiếu sáng cho khoảng ngày còn lại.

ĐỨA TRẺ BỤI ĐỜI

Một chiều thứ bảy đẹp trời của năm 1973, tôi đi dạo một mình trên đại lộ Lê Lợi, ghé vào tiệm kem Mai Hương để giải khát và ngắm nhìn thiên hạ dập dìu qua lại. Vừa ngồi xuống ghế thì một đứa trẻ khoảng mười hai tuổi xách một thùng gỗ đến ngồi thụp xuống kế chân tôi:

- Con xin đánh giày nghe ông?

Thấy mặt đứa bé sáng sủa dễ thương, giọng nói nhỏ nhẹ lễ phép, tôi không nỡ từ chối, vội kéo ghế ra khỏi bàn, ngồi nghiêng lại và đưa hai chân mang giày cho em. Đứa bé mở thùng dụng cụ và bắt đầu làm việc. Tôi hỏi:

- Em đi đánh giày lâu chưa?

- Dạ khoảng hai năm nay.

- Em có đi học không?

- Dạ trước đây, con đi học tới lớp bốn thì má con đau nặng, con phải nghỉ học, theo tụi nó đi đánh giày để mỗi ngày đem tiền về cho má.

Nhìn gương mặt sáng sủa, non nớt của đứa bé, tôi cảm thấy xót xa.

- Em có cha không?

- Dạ có. Ba con đạp xích lô. Bây giờ có nhiều tắc xi nên ba con không kiếm đủ tiền để nuôi ba anh em con đi học.

- Trước khi bị bệnh, mẹ em không làm việc gì giúp cha em sao?

- Dạ có. Má con bán cá ở chợ Bà Chiểu.

- Chắc là lời ít lắm phải không?

- Má con đâu biết chuyện lời ít vì má con làm thuê cho chủ vựa cá, lương ít lắm, cộng thêm với tiền đạp xích lô của ba con cũng chỉ nuôi được hai đứa em con đi học. Vì vậy, con là đứa lớn nhất phải đi làm. Má con còn nói lớn lên con đạp xích lô như ba con hay đi làm thợ thì chẳng cần học cho nhiều.

Là thầy giáo nên khi nghe em bé phải bỏ học để đi kiếm sống thì tôi cảm động vô cùng. Tôi hỏi em:

- Ngày mai là Chúa nhật có đông du khách, có lẽ em sẽ kiếm được nhiều tiền hơn về cho mẹ phải không?

Đứa bé lắc đầu:

- Không, Chúa nhật, con không đi làm.
- Vậy em ở nhà chơi với hai em hả?
- Không, con không ở nhà, con đi suốt ngày.
- Đi đâu vậy?
- Đi chơi ở nhà dòng Đông Bốt Cô (Don Bosco) từ sáng đến chiều tối. Nhà dòng đó ở Thủ Đức, gần Chùa Một cột.

Nghe đứa bé nói đến Dòng Don Bosco, tôi thoáng giật mình vì tôi cũng đang dạy học tại đó, nhưng lúc này tôi không nói ra với em vì tò mò muốn dò cho biết ý nghĩ của em về ngôi trường mà tôi đang dạy.

- Em đến nhà dòng Don Bosco để làm gì vậy?
- Vui lắm ông ơi. Có rất nhiều đứa nhà nghèo như con, làm đủ thứ nghề ngoài đường: đánh giày, bán cà rem, kẹo bánh, bán vé số và cả ăn xin nữa. Từ sáng sớm, tụi con tụ họp tại nhà dòng và cả ngày được các anh ở trong đó cho ăn uống, dạy ca hát và tổ chức chơi thể thao. Trong đó có tới hai sân đá banh lặn. Có nhiều sân bóng chuyền, bóng rổ, nhiều bàn “bình bông” và có cả bàn “bi da” nữa. Chơi thiệt là vui.
- Trong đó không ai dạy các em học sao?
- Dạ không, chỉ có chơi rồi ăn uống. Đến chiều, mấy anh cho xà bông tắm rửa và có khăn lau sạch sẽ, khoái lắm. À quên, có lần, một ông cha mặc áo dòng dài đen tập hợp tụi con lại, biểu ngồi im để ông giảng cho nghe. Ông nói tụi con được như thế này là do ý muốn của ông Thánh Đông Bốt Cô. Ông Thánh chết lâu rồi và khi còn sống ở Âu châu, ông Thánh đã đem cả cuộc đời mình để lo cho những đứa trẻ bụi đời bên đó. Tụi con nghe thì thương ông Thánh lắm. Con nghĩ: “Ước gì ông Thánh còn sống, qua Việt Nam chơi thì con sẽ đánh giày cho ông Thánh mà không lấy tiền”.

Nói xong, đứa bé ngẩng đầu lên:

- Cả hai chiếc giày của ông con đánh xong rồi, ông nhìn xem.
  - Ủ, tốt lắm, cảm ơn em. Bao nhiêu tiền đây em?
  - Con xin ông hai trăm đồng.
- Tôi gọi cô bán kem đến, xin một cái bao đựng tất cả số bánh ngọt trên bàn. Tôi trao tiền và gói bánh cho đứa bé:
- Tôi gởi chút quà về cho hai đứa em của em đang ở nhà.

Qua giây phút ngạc nhiên, em đứng nhìn sững tôi với đôi mắt ngây thơ rồi cầm tiền và gói bánh, nói lí nhí trong miệng:

- Con cảm ơn ông.

Nói xong, em xách thùng đồ nghề rồi đi lẩn vào dòng người lũ lượt trên đường phố Sài Gòn. Tôi ngồi lặng im, thấy mắt mình cay cay, vội rút khăn tay chạm vào hai mí mắt.

Sau ngày thứ bảy nghỉ ngơi, Thiên Chúa quay trở lại nhìn các tạo vật đã được dựng nên. Có cái gì đó cần phải sửa chữa để cho nó tốt hơn.

Có những hòn sỏi đẹp, dáng tròn nằm trên dải cát dài bên dòng sông, lóng lánh với màu sắc xám, xanh lá. Nhưng dưới lòng đất, những hòn sỏi chen chúc, đè nén nhau như muốn ngạt thở. Thiên Chúa thổi hơi lên trên những hòn sỏi sâu trong lòng đất, và đây, chúng hình thành những viên kim cương và những hòn ngọc lục bảo với hàng ngàn góc cạnh tỏa ánh sáng chói lọi từ lòng đất.

Thiên Chúa thấy những bông hoa, loài đẹp hơn tất cả các loài khác, nhưng dường như nó vẫn thiếu một cái gì đó. Người suy nghĩ rồi khẽ đặt vào bông hoa đó một hơi thở nhẹ, ngay lập tức những bông hoa tỏa ra mùi hương thơm lừng. Một con chim sơn ca màu xám, buồn bã bay đến đậu trên tay Người. Thiên Chúa huýt sáo làm ngân lên âm thanh tươi tắn. Chim sơn ca bắt đầu líu lo hót, chân tanh tách chuyển cành. Rồi Thiên Chúa nói điều gì đó với bầu trời khiến nó đỏ ửng lên vui sướng. Hoàng hôn đã sinh ra như thế đó.

Nhưng Thiên Chúa có bao giờ thăm thì vào tai con người để họ sống vui như là một con người chưa? Thiên Chúa đã nói với con người trong một ngày rất xa xưa, trong buổi bình minh của vũ trụ, Người chỉ nói một câu đơn giản: “Ta yêu con!”.

Sứ điệp cho bạn

Con người thật độc đáo, bởi Thiên Chúa đã dựng nên họ giống “hình ảnh Thiên Chúa”. Chính vì thế mà chẳng ai giống ai, nhưng mỗi người đều phản ánh “một mảnh” vẻ đẹp khôn cùng của Người. Như đứa trẻ ít nhiều có nét giống người cha của bé, con người cũng ít nhiều diễn tả hình ảnh của Thiên Chúa nơi bản thân mình.

trẻ em lớn lên

Thông thường các ông bố bà mẹ rất hay cho mình có bổn phận và muốn nâng niu, lo lắng cho những “công chúa, hoàng tử” nhà mình, nhưng chúng ta có biết đâu là cách làm cho chúng lớn lên không?

Đây là câu chuyện có thật xảy ra tại lớp một, tiểu học.

Còn 5 phút nữa là đến 11 giờ. Đám trẻ tận dụng mấy phút lẻ để chạy nhảy. Bé Sunni nói với cô giáo: “Cô ơi, cô giúp con qua đường được không? Hôm nay con phải về nhà một mình”.

Cô giáo đáp: “Cô biết rồi. Sáng nay mẹ con có dặn cô rồi! Chỉ còn vài phút nữa thôi, cô không thể bỏ các bạn ở đây được. Hay là bây giờ con đi lấy giỏ của con đi!”.

Bé Sunni vui vẻ, vừa ca hát vừa chạy đi lấy giỏ và chỉ ít phút sau, em xuất hiện. Cô giáo đọc tên những em được phép về nhà một mình, thu các em lại để dẫn ra trước cổng trường. Cô kiên nhẫn đợi những em cuối cùng lấy cặp rồi cùng đi. Lúc ấy khoảng 11 giờ 10.

Cô giáo dẫn các em qua đường, chờ đợi để các em đi vào ngõ trái hay phải, tùy theo nơi cư trú. Bé Sunni còn phải đi tiếp một đoạn đường nữa rồi mới vào ngõ. Em đưa tay chào cô giáo rất thân thiện: “Chào cô con về!”

Trong khi cô giáo bước vào cổng trường, thì thấy mẹ của bé Sunni đến. Bà từ hướng thành phố về. Cô chỉ tay về phía bé giờ đây đã cách một đoạn đường, rồi dõi mắt theo hai mẹ con. Mẹ của bé đạp xe nhanh và liên tục gọi tên bé, nhưng em không quay lại. Và sau cùng mẹ cũng đuổi kịp bé.

- Sao mẹ gọi mà con không đứng lại?
- Con đã nói với mẹ là con về một mình mà. Sao mẹ lại đến đón con nữa? – Sunni cau có.
- Mẹ đi thành phố về, vội đạp xe đến trường. Mẹ nghĩ con sẽ vui khi mẹ đến!
- Không! – Sunni hét lên – Con muốn về một mình.

Mẹ em suy nghĩ một lát rồi nói:

- Được rồi, con cứ làm như con muốn đi. Con cứ đi một mình đi. Mẹ sẽ chạy trước và đợi con ở nhà.

Lúc ấy, mắt bé Sunni sáng lên. Đây quả là một đề nghị hay! Ngay lập tức bé ôm lấy mẹ hôn và bước đi vui tươi như đang chạy.

Người mẹ chạy về trước, đợi con ở cổng nhà như đã hứa. Bà nở nụ cười tươi đón con đang bước vào nhà với một chút hạnh diện: “Con của tôi đang lớn!”. Hãy tập cho trẻ sống tự lập và có trách nhiệm.

Tự do là gì? Thật khó mà nhìn thấy, vì tự do không thể được định hình và giống như không khí chúng ta hít thở. Tự do, theo cách hiểu thông thường, là quyền tự quyết của một người: đó là khả năng làm hay không làm một việc, và không chịu bất kỳ một hạn chế hoặc ràng buộc nào từ bên ngoài.

Có nhiều hình thức của tự do, trong đó phải nói đến trước tiên quyền tự do - quyền cơ bản của con người. Đó là tự do cá nhân hoặc tự do lương tâm. Đây là quà tặng của Tạo Hoá cho mọi người, để họ có thể suy nghĩ, quyết định, hành động như họ có thể hiểu được theo lẽ phải, trong sự tôn trọng người khác và pháp luật.

Có loại tự do chính trị, là kết quả của một nền dân chủ và một chính quyền cho phép người dân được lựa chọn đại diện của mình, tham gia vào một đảng phái nào đó để bày tỏ sự ủng hộ hoặc bất đồng chính kiến. Điều này cũng là chuyện lâu dài và đòi hỏi một tinh thần yêu sự thật, yêu công lý và hoà bình, cần đến việc loại bỏ các bất đồng hay kỳ thị về chính trị, đảng phái...

Chúng ta còn phải nói đến vài loại khác, chẳng hạn như tự do tôn giáo – đó là khả năng mà một người có thể bày tỏ đức tin của họ. Không phải mọi nơi người ta đều có sự tự do này. Tự do tư tưởng là khả năng mà một người có những ý tưởng riêng, có quan điểm cá nhân và có thể bày tỏ điều ấy với những người có quan điểm ngược lại.

Tự do là nền tảng mà trên đó chúng ta có thể nói về phẩm giá và lương tâm hay trách nhiệm của mỗi cá nhân. Sự tự do truyền cảm hứng cho pháp luật, tạo nên sức sống của một nền dân chủ, điều hướng lựa chọn cá nhân và làm cho mỗi một lựa chọn hay hành động của họ được liên kết với trách nhiệm.

Chúng ta có thể mượn lời của nhà viết kịch George Bernard Shaw: “Sự tự do luôn đi kèm với trách nhiệm: đó là lý do tại sao mọi người đều sợ”.

Lời của Chúa Giê su: “Sự thật sẽ giải phóng anh em”; hay nói cách khác, “Sự thật sẽ làm cho anh em được tự do” (Gioan 8,23). Sự thật là những gì nền tảng cho nhận thức, chọn lựa, quyết định của chúng ta. Sự thật khách quan sẽ giúp chúng ta đối chiếu và rọi sáng cuộc sống của mình. Từ đó từng bước, từng bước ta tự biết mình rõ ràng hơn, biết đâu là cơ sở cho sự lựa chọn của mình, và sẽ quyết định mọi sự trong khi lường trước được thiệt hại hậu quả. Như trạng thái của một người biết rành con đường mình đang đi, người ấy sẽ cảm thấy tự tin, tự do và thoải mái mà bước đi cho dù hành trình dài và khó khăn. Người có tự do nội tâm sẽ được thoát khỏi ách thống trị và sự ngột ngạt của các quy tắc, hay những định kiến và luật lệ cứng nhắc, để hướng đến những gì là tốt đẹp và phù hợp với tất cả mọi người và cả đối với bản thân mình nữa.

Tản mạn về tự do

Bài viết: **AN PHONG, SDB**

Con đường đến tự do chạy dài trong suốt cuộc đời, thông qua thất bại và chiến thắng, trong những cuộc tranh đấu với những lực cản bên ngoài và với cả chính bản thân ta. Ai cũng có ao ước và muốn theo đuổi một giấc mơ là mình không bị chi phối bởi người khác, bởi luật lệ, và bởi các giới hạn của chính mình. Tuy nhiên mọi sự hoàn toàn phụ thuộc vào bản thân ta, khi tâm hồn ta có thực sự được giải thoát khỏi những ràng buộc hay không. Bởi vậy có những người cảm thấy mình hoàn toàn tự do, thậm chí khi đang ở trong một nhà tù; trong khi đó lại có người, mặc dù đang sống và có thể làm bất cứ điều gì họ thích, bất chấp tốt-xấu hay giới hạn cần có theo quy tắc đạo đức nền tảng, thì họ đã bị ràng buộc bởi những đam mê quá trớn, và họ đã là nô lệ thực sự cho những thói hư tật xấu của chính mình.

Tự do thật sự là một quyền căn bản, nhưng nói theo kiểu ví von của Gandhi, dòng sông Hằng của quyền lợi bắt nguồn từ đỉnh núi cao Himalaya của trách nhiệm. Chúng ta sẽ mãi mãi sở hữu sự tự do bất chính và giả tạo nếu quên đi rằng trách nhiệm luôn là điều gắn với đôi cánh tự do. Đó là sự cân bằng cần thiết để con người ta có thể đứng vững trên mặt đất và lấy đà trước khi bay lên cao cùng với những khát vọng chân chính của mình vậy.

CON NGƯỜI SẼ NHẸ NHỜM VÀ VUI VẺ KHI DỒN HẾT SỨC VÀO CÔNG VIỆC VÀ NỖ LỰC HẾT MÌNH; NHƯNG ĐIỀU ANH TA ĐÃ NÓI HAY ĐÃ LÀM, SẼ KHÔNG CHO ANH TA SỰ YÊN BÌNH.

Aralph Waldo Emerson

Reng...Reng...Reng...

Tiếng chuông điện thoại báo thức inh ỏi lúc 5 giờ. Với tay tắt chuông, Linh vội vàng bật dậy, rón rén để không làm cô bạn tỉnh giấc. Trong đời sinh viên đi trực từ 4 năm nay, lần đầu tiên Linh và cô bạn ngủ say như vậy. Đêm hôm qua đúng là một đêm “kinh hoàng”, cả 9 phòng sanh đều có sản phụ. Linh và bạn túi bụi phụ các chị nữ hộ sinh đỡ sanh, cắt rốn, may tầng sinh môn, tắm bé...và có cả hai ca sanh mổ vì em bé quá to mà mẹ lại bị kiệt sức. Đúng phụ mổ mà mắt Linh chỉ muốn nhắm nghiền lại. Gần 3 giờ sáng, cả hai mới thức thều lên phòng sinh viên rồi lăn ra ngủ.

Vệ sinh cá nhân nhanh gọn, Linh khoác chiếc áo blouse, đeo băng tên và vội vã xuống phòng cấp cứu. Sáng nay, lúc 7 giờ bác sĩ Trưởng khoa sẽ đi thăm từng giường bệnh, Linh không muốn mình trong tình trạng ngơ ngác trước bệnh tình của họ, nên đến thăm

bệnh trước. Phòng sinh viên ở tuốt trên sân thượng bệnh viện, để xuống phòng cấp cứu ở tầng trệt phải đi qua rất nhiều dãy hành lang. Mọi người còn đang say giấc nên các dãy hành lang thật vắng vẻ, chỉ mình Linh rảo bước, gió tháng 11 se se lạnh bất chợt làm Linh rùng mình. Linh vẫn nhớ lời mấy anh chị khóa trên hay hù dọa đàn em: “Ở bệnh viện Sản có nhiều ma trẻ em lắm đó nha!”.

Phòng cấp cứu đã vắng bệnh nhân, hai chị điều dưỡng nhận bệnh đang gác ngủ trên bàn. Linh khẽ bước vào bên trong. Không gian yên ắng, chỉ nghe tiếng tí...tít... đều đặn của những chiếc máy đo tự động. “Có lẽ giờ này bệnh nhân còn đang ngủ!”, thoáng nghĩ vậy, Linh đến thẳng phòng hồ sơ, định xem sơ qua hồ sơ bệnh án của từng người. Vừa ngồi xuống bàn, theo thói quen, Linh nhìn vào phòng bệnh nhân nằm thông qua tấm kính chắn giữa hai phòng. Đảo mắt một lượt, các sản phụ đều đang yên giấc, bỗng ánh mắt Linh dừng lại nơi chiếc giường sát cửa sổ,

chuyện KHÓ QUÊN

Bài viết: **THANH HUYỀN**

một cô gái trẻ ngồi co ro trên giường bệnh, mắt dõi ra ngoài. Linh chỉ thấy được phía đằng lưng. Bờ vai thon nhỏ ấy dường như run lên từng chập. Đặt hồ sơ xuống bàn, Linh bước qua phòng bệnh.

- Em chào chị! Em có thể giúp gì cho chị không?

Cô gái quay lại nhìn Linh, đôi mắt còn ngấn nước. Cô gái cỡ tầm tuổi Linh hoặc nhỏ hơn, thân hình đầy đặn và khuôn mặt từng trải. Nước da xanh xao, đôi mắt quầng thâm, dấu hiệu của nhiều đêm mất ngủ. Lau vệt dòng nước mắt trên má, cô gái nhìn Linh khẽ lắc đầu. Theo kinh nghiệm, Linh trấn an:

- Dạ, em là sinh viên. Chị có thể cho em hỏi một chút về tình trạng bệnh của chị được không?

Cô gái cúi đầu lên tiếng trả lời, giọng trầm, ảm nhưng yếu ớt:

- Đừng gọi em là chị, vì em nhỏ tuổi hơn chị mà! Chị cứ hỏi những gì chị muốn...
- Ủ, em tên gì? Em bao nhiêu tuổi rồi?
- Em tên Trần Bảo Ngân, 19 tuổi
- Ngân còn đi học hay đã đi làm?

Ngân trả lời: "Dạ. Em đi làm rồi chị". Ánh mắt Ngân lại xa xăm nhìn vô hồn qua cửa sổ, vẫn tư thế ngồi ôm lấy đầu gối như muốn giấu mình vào cái vỏ ốc. Thấy Ngân có vẻ thu mình, Linh cũng hạn chế những câu hỏi thừa. Linh hỏi lý do đưa Ngân đến bệnh viện, diễn tiến của bệnh...tất cả những điều cần thiết cho việc chẩn đoán bệnh của mình. Sau một lúc nói chuyện, Ngân đỡ căng thẳng và cởi mở hơn. Em bắt đầu ngồi hướng thẳng về phía Linh, đôi mắt đen láy dễ thương. Thi thoảng những câu đùa dí dỏm của Linh làm em nhoén miệng cười, nụ cười tuy có phần mệt mỏi nhưng có thần sắc hơn.

Sau khi hỏi và khám tổng thể xong, Linh đứng ghi chú lại vài ý chính vào sổ tay, bất chợt Ngân nắm hồ sơ tay Linh, khẽ hỏi: "Chị ơi, tình trạng của em là phải mổ, đúng không?".

- Sao em lại hỏi chị như vậy? Bác sĩ điều trị đã nói gì với em chưa?
- Dạ hồi tối cô bác sĩ đến khám, nói là em bị thai ngoài tử cung gì đó, nói phải mổ cắt một bên vòi trứng, mà em cũng không rành. Em sợ, nên không dám hỏi lại.
- Ủ, theo như những gì chị hỏi và khám bệnh, chị cũng chẩn đoán giống như bác sĩ khám cho em. Còn chuyện mổ hay không, cái đó cần coi lại hồ sơ và kết quả siêu âm nữa! – Linh trả lời

Ngân có vẻ lo lắng, em nắm chặt tay Linh hơn: "Vậy nếu em mổ và cắt một bên như bác sĩ nói, em có thể có con được nữa không chị?".

- Nếu còn một bên, em vẫn có thể có con bình thường! Em đừng quá lo lắng, sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe của em đó Ngân!

Em chịu khó tinh dưỡng đi

Lặng đi một chút, thấy Ngân xuống tinh thần, Linh cảm thấy có vấn đề nên tế nhị hỏi dò: "Người nhà em có ai ở đây không?".

Có lẽ tới lúc này đây, Ngân mới giải tỏa hết nỗi lòng của mình: "Bạn cùng xưởng làm đưa em vào bệnh viện... Nhà em ở Quảng Nam, em vào thành phố Sài Gòn để tìm việc làm, mà thật ra là vì muốn trốn đi cùng người yêu...! Anh ấy người cùng quê, gia đình anh không đành lòng nên ba mẹ em không đồng ý, nhưng em rất yêu anh ấy... Anh ấy vào Sài Gòn lập nghiệp, em trốn vào Nam theo, tại em sống cùng với nhau như vợ chồng được hơn 1 năm nay rồi. Em muốn có con với anh ấy để mang ba mẹ phải đồng ý. Tại em không sử dụng biện pháp tránh thai gì hết. Hôm vừa rồi thử que, thấy 2 vạch, em mừng lắm, vậy mà được cỡ 2 tuần là thấy ra máu, em lo quá nên mới đi khám, rồi mọi chuyện lại như vậy! Bác sĩ nói em sẽ không thể giữ được cái thai, mà còn phải cắt 1 bên vòi trứng nữa. Nhưng điều em không ngờ hơn là em không thể liên lạc được với người yêu của em. Có phải anh ấy thất vọng về em, hay là anh ấy chỉ lợi dụng em? Em không biết nữa. Em không dám liên lạc với gia đình. Em... em hoàn toàn tuyệt vọng... chị ơi...hu...hu..."

Linh vỗ nhẹ lên đôi vai đang run lên bần bật của Ngân... Bỗng thấy thương em quá. Chỉ vài tháng trước, có lẽ em là người rất hạnh phúc, nhưng giờ đây, em trở thành người bất hạnh. Khoảng cách giữa hạnh phúc và bất hạnh chỉ là một chọn lựa sai lầm. Nhìn vào đôi mắt em, Linh khẽ nói: "Hãy nói thật mọi chuyện với ba mẹ em đi, ba mẹ nào cũng thương con em ả! Như chị nói, em vẫn sẽ có thể làm mẹ sau này mà, mạnh mẽ lên em! Riêng bạn trai em, em đừng tiếc. Một người không có trách nhiệm như vậy không đáng cho em đâu. Em còn trẻ, hãy làm lại mọi thứ. Cố lên Ngân à!"

Ngân bần thần một lát, vẫn những giọt nước mắt lăn trên má, rồi em gạt đầu: "Em cảm ơn chị...có lẽ em nên làm như vậy...!"

Bước ra khỏi phòng, Linh bỗng thấy nặng trĩu những suy tư. Khao khát được tự do yêu hết mình, vậy mà em phải lãnh nhận hậu quả chẳng đáng mong. Tương lai em sẽ như thế nào. Có thể em được chấp nhận, nhưng có một điều chắc chắn, đây sẽ là một nỗi đau, vết hằn tâm lý mà có lẽ suốt cuộc đời này, em sẽ không thể nào quên được!

Bước lại vào phòng xem hồ sơ, Linh giở bệnh án giường 10, Bệnh nhân Trần Bảo Ngân, 19 tuổi

Phiếu điều trị của bác sĩ ghi: "Một thai sống 7 tuần trong eo vòi bên (P), dọa vỡ, xuất huyết nhiều".

Chỉ định điều trị: "Mổ nội soi cắt vòi trứng bên (P)"...

NGƯỜI TA KHÔNG ĐƯỢC TRẢ LƯƠNG
VÌ MÌNH CÓ ĐẦU VÀ TAY CHÂN, MÀ
VÌ BIẾT SỬ DỤNG CHÚNG.

Elbert Hubbard

giúp trẻ sống lịch thiệp

Bài Viết: SA MẠC XANH

CHỦ ĐỀ: LỊCH THIỆP TẠI TRƯỜNG HỌC

Gia đình là trường học, nơi trẻ em được đón nhận bởi cha mẹ và các anh chị em. Cha mẹ là thầy cô, và anh chị em đóng vai trò như các bạn đồng môn. Bài học từ gia đình không mang tính trường lớp, bài bản nhưng giúp đứa trẻ tiếp nhận bài học làm người cách tự nhiên, như hơi thở.

Trường học là ngôi nhà thứ hai của trẻ, để những gì em tiếp nhận từ gia đình giờ đây được mở rộng hơn, phong phú hơn, khoa học hơn.

Từ ngôi trường gia đình, bước vào ngôi trường xã hội, các trẻ thật dễ ngỡ. Cha mẹ cần hiểu và giúp con đi vào ngôi trường lớn với sự hưng phấn và thích thú. Muốn thế, xin gợi ý cho phụ huynh về một vài lưu ý trong việc giúp trẻ chuẩn bị các tâm thế và kỹ năng sau.

THẬT LÀ VUI KHI GẶP LẠI BẠN BÈ!

Khi đưa bé đến trường, hãy nhắc em vui vẻ chào

- Cha mẹ hay ông bà đưa em đến trường
- Thầy cô đón em ở cổng trường hay các thầy cô dạy lớp.
- Các bạn là những người cùng học với em.

SỐNG VUI CÙNG VỚI BẠN BÈ TẠI TRƯỜNG

Để em có thể hòa với các bạn khác và học tốt, các phụ huynh và thầy cô cần dạy em học biết kính trọng người khác và biết giữ gìn đồ dùng học tập.

1. Em tôn trọng người khác khi...

- Em lắng nghe bạn mình nói.

- Em thực hiện những gì thầy cô nói chứ không phải làm những gì em thích.
- Em biết an ủi khi bạn gặp điều không may.
- Trong khi chơi chung em biết chờ đợi đến lượt mình.
- Lau sạch sàn, hay bàn ghế khi em lỡ đổ nước uống ra.
- Chỉ nói sau khi thầy cô đã kết thúc.
- Biết làm chủ giọng nói, lời nói, cảm xúc thay vì hét lên, đánh đấm, hay giựt tóc, cào cấu.
- Biết giựt nước sau khi đi vệ sinh.
- Giữ gìn vệ sinh chung, không xả rác, khạc nhổ.
- Biết chia sẻ đồ ăn thức uống với những bạn không có.

2. Em làm gì để chăm sóc đồ dùng học tập của em?

- Chú ý để không giựt mạnh cửa lớp, hoặc dùng chân đạp tung cửa âm một cái, nhưng nhẹ nhàng dùng tay mở cánh cửa và cẩn thận chốt lại với móc cửa.
- Lớp học em cần sạch sẽ, vì thế, em không viết nguệch ngoạc, bôi bẩn trên bàn hay ghế, hay trên tường lớp học.

- Không ném bút, vì có thể làm bút bị hư và đôi khi gây thương tích cho các bạn.
- Khi về học, em bỏ tập lên kệ sách cho thứ tự, ngăn nắp.
- Em bao tập vở gọn gàng, không bao giờ tự tiện xé tập để làm bài kiểm tra hay gấp tàu thuyền, máy bay.
- Để bút, thước, tẩy gọn gàng trong hộp bút, chứ không vất lộn xộn. Như thế em sẽ không sợ bị mất hay bị hư hại.
- Mỗi buổi tối, em sắp xếp cặp sách chuẩn bị cho buổi học ngày hôm sau. Em kiểm tra tập vở theo như thời khóa biểu yêu cầu. Nhớ xem lại bút viết, giấy kiểm tra.

Quý phụ huynh thân mến,

Những bài tập dường như rất đơn sơ này đối với người lớn, nhưng thực sự lại rất 'to lớn' đối với trẻ em. Những điều mà phụ huynh nghĩ rằng tất nhiên trẻ phải biết, lại chỉ được hình thành khi đứa trẻ được dạy và được đồng hành trở thành thói quen. Ví thế, đừng coi nhẹ chuyện nhỏ, nhưng hãy chăm chú luyện tập cho con cái những thói quen tốt, như Samuel Smiles đã phát biểu: "Gieo suy nghĩ, gặt hành động. Gieo hành động, gặt thói quen. Gieo thói quen, gặt tính cách; Gieo tính cách, gặt số phận".

Khi tôi đang đi dạo trong khu vườn rộng của bệnh viện tâm thần, bất chợt tôi bắt gặp một thanh niên với vẻ suy tư sâu lắng. Anh ta đang đọc một cuốn sách về triết học.

Thái độ của anh, và vẻ trí thức hiền lành của anh nổi bật so với những người đang được điều trị tại đây. Tôi ngồi xuống cạnh anh và hỏi: "Anh bạn, tôi nghĩ rằng anh đã lầm chỗ khi vào nơi này, có phải không? Anh làm gì ở đây?".

Anh ta nhìn tôi, ngạc nhiên. Nhưng khi nhận ra tôi không phải là một bác sĩ, anh ta trả lời: "Ồ chuyện khá là đơn giản. Cha tôi là một luật sư nên ông muốn tôi cũng trở thành luật sư giống như ông. Cậu của tôi là chủ một chuỗi siêu thị, ông ấy mong tôi sẽ theo nghiệp của ông. Mẹ tôi muốn tôi trở thành một người đáng yêu như người cha của mẹ tôi, còn em gái tôi lúc nào cũng đem chồng cô ta như một mẫu mực của sự thành công cho tôi. Anh trai lại muốn tôi trở thành vận động viên thể hình giống như anh. Ở trường tôi cũng không hơn gì. Giáo sư dạy đàn piano, anh vẫn đều nghĩ rằng tôi sẽ có tương lai sáng lạn nếu đi theo các ngành chuyên như thế.

Chẳng ai nhìn tôi như một con người, mà dường như mỗi người đang cố tìm kiếm nơi tôi chiếc gương soi bóng họ. Bởi thế tôi phải giả bệnh để được ở trong dưỡng đường này. Ít nhất thì ở đây tôi có thể trở nên chính mình".

NGƯỜI NGHỆ SĨ CHẴNG LÀ GÌ NẾU THIẾU TÀI
NĂNG, NHƯNG TÀI NĂNG CHẴNG LÀ GÌ NẾU
KHÔNG CÓ LAO ĐỘNG.

Emile Zola

Suốt dòng lịch sử tư tưởng của con người tự cổ chí kim, tự do luôn là một đề tài được bàn đến rất nhiều cách minh nhiên hay mặc nhiên. Con người luôn đi tìm cho mình một câu trả lời cho tự do của chính mình giữa một vũ trụ bao la và trong nội tâm sâu thẳm của mình.

*Suốt một đời tôi cứ mãi miết đi
Đi, đi tìm lối vắng của riêng tôi
Tôi tìm tôi giữa khung trời rộng mở
Tôi hỏi đời: "Ở đâu có tự do?"*

Hơn ai hết, các bạn trẻ là những người háo hức và mong muốn tìm thấy được tự do của chính mình nhất. Thế nhưng, trong cuộc tìm kiếm ấy, không phải ai cũng có được kho báu. Cũng có nhiều bạn trẻ tìm được một quan niệm đúng đắn về tự do. Nhưng cũng không ít bạn lại chỉ tìm được những quan niệm sai lầm.

Bài viết này xin được phép trình bày cả hai hướng quan niệm về tự do của các bạn trẻ và một vài

nhận định riêng. Nhờ đó, chúng ta hiểu hơn quan niệm về tự do của các bạn trẻ và những gì cần phải làm để các bạn có được một quan niệm tự do đúng đắn.

Tự do là gì?

Các bạn trẻ ngày nay có nhiều quan niệm khác nhau về tự do. Tôi đã thực hiện một cuộc khảo sát ý kiến với sự tham gia của 30 bạn sinh viên thế hệ 9x¹. Và 20 bạn đã đưa ra một định nghĩa chung mà tôi tóm gọn lại như sau: tự do là tự mình quyết định về bất cứ việc gì mà không có một sự cưỡng chế nào từ bên ngoài hay bên trong nội tâm, hơn mười lăm bạn đã thêm vào việc phải chịu trách nhiệm của bản thân với những quyết định của chính mình. Trong đó, 10 bạn khác lại đưa ra một định nghĩa khác về tự do: tự do là tự mình quyết định những gì được chính trí óc của mình mang lại qua những giác quan bên ngoài. 5 trong số 10 bạn này lại kèm theo một dấu chỉ cho thấy có sự hiện diện của tự do là sự thanh

Bài viết:

NGỌC ĐỨC, SDB

TỰ DO CỦA NGƯỜI TRẺ

thần của tâm hồn. Có nhiều bạn trẻ lại chỉ định nghĩa đơn giản: “tự do là tự mình quyết định làm điều mình thích, thích điều mình làm” qua câu hỏi mà tôi đưa ra trên mạng Facebook. Như thế, các bạn trẻ đều có cho mình một định nghĩa riêng về tự do để suy tư, học tập, làm việc và sống.

Nói và sống để thể hiện sự tự do

Các bạn trẻ ngày nay không phải chỉ biết suy nghĩ mà còn biết nói và sống để thể hiện sự tự do của mình. Một bạn trẻ viết: *“Chúng tôi phải định nghĩa lại những gì đã được nhồi nhét, vỡ mộng nhận ra sự trơ tráo giả dối. Chỉ có phủ nhận mà không biết cách khẳng định, chúng tôi phải tự tìm đường cho mình, đi lạc là chuyện tất nhiên”*². Các bạn trẻ ngày nay muốn dùng sự tự do để tìm cho chính mình một định nghĩa riêng khác với những điều mình đã được học bằng hành động hơn là suy nghĩ và lời nói.

Một bạn trẻ 9x tâm sự: *“Chúng tôi lớn lên, và hãy nhìn xem chúng tôi đã đem lại cho chúng tôi điều gì: 8x sex trước hôn nhân và chúng tôi công khai điều đó; 8x chơi thuốc và chúng tôi là người đã đưa chủ đề này lên mặt báo thường xuyên; 8x lộ hàng và chúng tôi biến nó thành chuyện bình thường. 9x đã làm mọi thứ tệ hơn, hay đúng ra là chúng tôi đã phơi bày mọi thứ như nó vốn là? Bộ mặt hào nhoáng bóng lộn của món hàng ‘văn minh’ đã được chúng tôi hồn nhiên phơi ra, dù cố ý hay vô tình, bằng tất cả tự trọng và liêm sỉ”*³.

Người trẻ đâu chỉ được biết đến với những “bom tấn Xi-căng-đan” trên mặt báo nhưng còn là những người biết sử dụng tự do để làm điều tốt và phù hợp với xã hội. Trong 30 bạn mà tôi đã khảo sát ý kiến, có 10 bạn đề nghị thêm: tự do phải là việc quyết định của bản thân phù hợp với trật tự xã hội và văn hóa. Những câu chuyện về các bạn trẻ tận tụy, có hoàn cảnh khó khăn vượt lên trên hoàn cảnh sống hiện tại để “học tập tốt, lao động tốt” là những dấu chứng cho thấy cũng vẫn có những quan niệm đúng đắn về tự do của các bạn trẻ⁴. Dù không nói nhưng những gì họ làm minh chứng cho chúng ta thấy một quan niệm đúng đắn về tự do là vượt thoát những khó khăn để vươn tới điều tốt đẹp, đúng đắn và hợp lý.

Nghĩ gì trước quan niệm tự do của giới trẻ

Dường như các bạn trẻ ngày nay đang thiếu một sự hiểu biết đúng đắn để nghĩ và sống tự do thực sự. Họ nói hay nhưng lại thiếu một sự đào sâu nghiêm túc và một sự suy tư chín chắn về tự do của chính mình. Đường như tự do của họ vẫn còn bị đè nén bởi một đời sống may mắn, những áp lực xã hội, những cảm xúc của bản thân, những luật lệ và nhu cầu của chính họ⁵. Có thể họ nhận ra được một vài khía cạnh của những mạng lưới ràng buộc sự tự do nhưng họ lại không biết những khả thể của tự do để vượt thoát khỏi nó. Ngay cả với 30 bạn tôi khảo sát là những sinh viên công giáo, tôi vẫn không thấy các bạn đề cập đến những

quan niệm về tự do tuyệt đối quy hướng về Thiên Chúa hay là sự tự do loại bỏ khỏi những bản năng làm điều xấu để chỉ hướng thiện thì không được đề cập đến. Có lẽ quan niệm tự do đúng đắn của Kitô giáo vẫn chưa tác động nhiều đến các bạn trẻ kể các các bạn trẻ công giáo.

Trước thực trạng như thế, thiết nghĩ những người lớn cần phải suy tư để tìm ra một phương pháp thích hợp hầu giúp các bạn có thể khám phá ra tự do đích thực và những gì đang là rào cản cho sự tự do của các bạn. Bởi lẽ *“Con người tự tạo mình thành người qua sự lựa chọn của mình nhưng cũng không thể làm gì khác hơn là một con người”*⁶. Vậy mà lắm khi các bạn dựa vào tự do để đi quá trớn, và rồi không còn là người nữa trong những hành vi của các bạn⁷. Không ai có thể tự trở thành con người thực sự nếu không có sự giáo dục của xã hội và gia đình; và tự do quá trớn chỉ đưa con người đến chỗ vật hóa chính mình hơn là tự mình nhân bản hóa.

Thay lời kết

Qua những quan niệm và lối sống “có đúng có sai” về tự do của giới trẻ ngày nay và những nhận định trên, tôi hy vọng chúng ta biết quan tâm hơn nữa đến các bạn trẻ đang ở trong giai đoạn định hình cho mình một lối sống. Vì *“Khi người ta trẻ, hay trẻ đang ở giai đoạn mới tập làm người lớn, ai cũng muốn thử nghiệm những cái mới trong cách sống, ăn mặc”*⁸. Thiết nghĩ: các bạn trẻ cần biết bao sự đồng hành của người lớn để sửa lại những quan niệm sai lầm và thêm xác tín vào những quan niệm tự do đúng đắn. Cần biết bao những người lớn biết vươn đến tự do thực sự đồng thời dẫn thân cho một sự định hình đúng đắn quan niệm về tự do của giới trẻ như lời Chúa mời gọi: *“Anh em đã được kêu gọi để được hưởng tự do, vậy chớ dùng tự do mà làm tôi xác thịt, nhưng hãy lấy lòng mến mà phục vụ nhau”* (Gl 5, 13).

1. Bảng khảo sát quan niệm tự do và tình yêu tại Đà Lạt.
2. Rio Lam - Lâm Vỹ Quân, “9x - những đứa con thành thị”, Tuổi Trẻ Cuối Tuần, số 45, ngày 24.11.2013, tr. 18.
3. Rio Lam - Lâm Vỹ Quân, “9x - những đứa con thành thị”, tr. 18.
4. Loạt bài về những tấm gương vượt khó học giỏi của trang web: www.giaoduc.com.vn, truy cập ngày 24.04.2014.
5. x. Michael D. Moga, What make man truly human [bản dịch của Lm. Lê Đình Trị, Điều gì làm cho con người thực sự là người], Nxb. Phương Đông, ấn bản năm 2014, trang 60 - 69.
6. Roger Vernaux, Philosophie de L'homme [bản dịch của Lm. Phêrô Huỳnh Văn Hai], ĐCV Thánh Giuse, Tp. HCM 2012, tr. 221.
7. x. Chi Mai, Cần tòa án riêng cho tội phạm vị thành niên, Tuổi Trẻ Cuối Tuần, số ra ngày 12. 01.2014, trang 12.
8. Bảo Nhi, Sau cơn thử nghiệm, Tuổi Trẻ Cuối Tuần, số ra ngày 18 - 03 - 2012, trang 19.

AI DẠY TÔI BIẾT LẮNG NGHE TÔI

“Con bỏ đi mấy ngày rồi?”

“Thưa cô ba ngày”.

“Có lẽ ba ngày vừa rồi khá dài với con, có phải không?”

“Chẳng có gì là dài cô à. Con đi ba ngày, nhưng con ở nhà cũng chẳng khác gì đi. Đi thế này còn thoải mái hơn!”

“Ồ, vậy mà cô không biết. Nhưng con có thể cho cô biết con thoải mái làm sao không?”

“Thì không bị ai lên lớp. Không bị đem ra so sánh. Không bị bắt phải thế này thế nọ. Không bị bực mình...”

“Sao con lại bực mình. Ai làm con bực mình?”

“Con hỏi cô nhé. Cô có bực mình không khi mọi ý kiến, lời nói của cô đều bị xem như con nít, như không đáng giá.. Con lớn rồi, con có suy nghĩ của con. Con làm thì con chịu”.

“Thế à! Vậy việc bỏ đi của con thế này ba mẹ có biết không?”

“B...i...ế...t...” – Em dài giọng.

“Ừa, biết mà ba mẹ em không có phản ứng gì sao?”

“Con có nói rằng con sẽ đi, nhưng ba mẹ con không tin. Ông bà không tin con dám bỏ đi”.

“Vậy à? Bây giờ cô muốn con cho cô biết lý do con gọi điện cho cô lúc này, được không?”

“À... Con gọi điện cho cô vì cô lắng nghe con...”

Thế đấy, câu chuyện của tôi và em vẫn còn tiếp tục và “lắng nghe” là mấu chốt vấn đề mà tôi khám phá ra trong nỗi bất mãn của em.

Tôi khám phá ra em cảm thấy không ai lắng nghe mình. Mà quan trọng hơn, em cũng không biết lắng nghe chính em. Trong góc độ giáo dục, tôi trân trọng những cảm xúc của em, quan điểm của em, nhưng đồng thời tôi cũng thấy mình cần phải hướng dẫn em để có cảm xúc đúng và quan điểm đúng.

Trong thực tế tôi đã từng chứng kiến có bao ông bố bà mẹ phải đau khổ vì con cái không nghe, không hiểu mình. Bên cạnh đó, cũng có bao đứa trẻ khổ sở vì mình không được hiểu, không được lắng nghe.

Để giải mã cho những nỗi buồn chính đáng này, mà tôi muốn chia sẻ với quý phụ huynh về “nghệ thuật lắng nghe trong giáo dục”.

Nghe là chấp nhận để người khác có mặt trong cuộc đời mình

Cơ sở để chúng ta chấp nhận lắng nghe người khác đó là vì họ là một con người độc đáo, khác biệt với ta, nhưng lại can hệ đến chúng ta. Thế nhưng nhiều khi phụ huynh lại quên khuấy điều này. Ta chỉ nhìn con cái như một đứa con, mà không nghĩ nó là một con người với đầy nỗi băn khoăn rất riêng, rất đáng quan tâm. Cho nên, cha mẹ thường nói những câu đại loại như: “Con cứ hay vớ vẩn”, “Toàn là chuyện con nít”, “Con khỏi nói, mẹ biết rồi. Con lúc nào cũng thế”, “Bố có mắt con ạ!...”.

Khi lắng nghe người khác, thì có nghĩa là ta chấp nhận mất một khoảng thời gian trong quỹ thời gian của mình. Khi nghe chuyện người khác, ta chấp

nhận đem chuyện người khác thêm vào đồng vấn đề vốn phức tạp của chúng ta. Do vậy, phải có tấm lòng quảng đại hy sinh lắm mới biết lắng nghe thật sự, theo chiều sâu.

Nghe để hiểu mình và người khác

Là người ai cũng muốn được hiểu, được đón nhận và được mến yêu. Khi được yêu ta thấy mình có giá trị trước mặt người khác. Khi được đánh giá ta thấy tự tin hơn để làm bất cứ việc gì. Không chỉ là tác động ở bên ngoài phần khích ta, nhưng cảm giác được hiểu sẽ khơi dậy tận bên trong con người ta khả năng thấu hiểu và thông cảm với những người khác. Và cũng vậy, khi được lắng nghe ta sẽ có khả năng lắng nghe chính mình và người khác. Lắng nghe, thấu hiểu là những khả năng mang tính xã hội, ta không thể nào học một mình, mà cần có ai đó dạy ta. Bài học về lắng nghe và thấu hiểu không cần đến nhiều lời nhưng rất cần đến những kinh nghiệm cụ thể, những thái độ cụ thể trong tương quan hằng ngày.

Ta chấp nhận là con người, ai cũng có những cảm xúc buồn vui, ngổ ngàng, nóng giận... nhưng làm thế nào để tâm hồn luôn bình an thanh thản giữa những sóng gió của cảm xúc, thì đó là cả một nghệ thuật sống, mà nhiều nhà tâm lý khẳng định: Con người học để lắng nghe và thấu hiểu chính mình cũng như người khác từ những ngày đầu tiên thời thơ ấu.

Lọt lòng mẹ, em bé không biết nói mình cần gì, cũng không biết diễn tả mình cảm thấy gì. Ngôn ngữ của em là tiếng khóc, khi hài lòng thì ngủ ngon, nhoe nhệ cười. Từ những dấu hiệu này mà những người chăm sóc em tìm cách đáp ứng những nhu cầu em cần. Thấy mình được đáp ứng những nhu cầu này, tự nhiên trong em trào lên cảm xúc được yêu, được lắng nghe và thấu hiểu. Bài học này em tiếp tục học khi lớn lên, thông qua những cảm xúc được diễn tả bằng lời, và rồi được người thân ở bên cạnh lắng nghe, hướng dẫn.

Giáo dục khả năng biết lắng nghe mình và người khác

1. Từ những gì con người được đón nhận, họ bắt đầu kinh nghiệm để học cách cho đi.

Một đứa trẻ ba tuổi, rất yêu và gắn bó với mẹ. Mẹ em thường lắng nghe em và hướng dẫn em từng điều nhỏ, rất nhỏ. Một hôm, em từ trường mẫu giáo trở về với gương mặt buồn rầu. Người mẹ đang rộng cánh tay đón em, với cung giọng trìu mến mẹ hỏi: “Con gái yêu của mẹ, lại đây, con có chuyện gì buồn phải không?”. Thời gian sau, khi gia đình em có chuyện buồn, người mẹ buồn rầu không nói. Nép mình sau cánh cửa, em nhìn ngắm mẹ. Vừa thấy mẹ đi vào, ngay lập tức em chạy tới, đôi tay dang rộng, miệng tươi cười nói: “Mẹ yêu của con, mẹ lại đây, mẹ có chuyện gì buồn phải không mẹ?”.

Bài học lắng nghe và thấu hiểu của người mẹ trong cuộc sống đã ăn sâu vào tiềm thức của em, và trở thành lối ứng xử. Chắc chắn em cũng bén nhạy và tinh tế trong khả năng lắng nghe và thấu hiểu đối với người khác như thế.

2. Hãy tập cho con những khoảnh khắc lắng nghe bản thân mình

Người trẻ có những suy nghĩ của em, có thể chưa chuẩn, nhưng em đòi được tôn trọng và để cho mình là đúng. Để giúp em có cái nhìn toàn diện và đúng đắn hơn, cha mẹ không nên quát tháo hay đóng lại ý kiến của em, nhưng tốt nhất là đối thoại với em.

Trong cuộc đối thoại này, lắng nghe là quan trọng. Vì khi nghe em lý luận, cha mẹ hiểu được logic trong tư duy của em, từ đó hướng dẫn em. Cách thức hữu hiệu để trao đổi với em là đặt các câu hỏi như: Chuyện gì thế con?. Con đã hành động thế nào? Con cảm thấy làm sao? Theo con, cách ứng xử đó đã là tốt nhất chưa? Có giải pháp nào tốt hơn không? Con có lắng nghe cảm xúc của bạn/cha/mẹ... không. Theo con họ cảm thấy thế nào?...

Đôi khi cha mẹ nên hỏi con cái về chính những vấn đề của gia đình. Đặt câu hỏi và lắng nghe suy tư, ý kiến và giải pháp từ con cái. Lối hướng dẫn này sẽ giúp các trẻ mau trưởng thành và chín chắn trong cuộc sống. Còn nếu các thanh thiếu niên không cảm thấy được hiểu và được lắng nghe trong gia đình, nơi giáo xứ, nơi trường học, các em sẽ đi tìm trong các mối tương quan xa xôi trên internet, mà chúng ta không kiểm soát được. Nếu như những nỗi buồn hay bất mãn không thể kiểm chế rất có thể sẽ đẩy các em đến chọn lựa rượu bia, ma túy, cờ bạc... như cách thức để giải khuây.

Các bậc cha mẹ và những nhà giáo dục chúng ta cần lưu ý

Khi thấy con em không lắng nghe, chúng ta đừng vội bỏ cuộc. Hãy đặt câu hỏi trên cách thức và thái độ lắng nghe của chúng ta.

Nhiều khi chúng ta muốn kiểm soát hơn là muốn lắng nghe thực sự. Nhiều khi ta chỉ muốn nghe các em nói đến cảm xúc tích cực, vậy khi các em cảm thấy buồn chán và muốn buông xuôi, đó là những lúc các em dễ gặp nguy hiểm hơn cả thì các em tìm ai để chia sẻ???

Vậy trước tiên, chúng ta hãy vun trồng khả năng lắng nghe chính mình, suy tư và ý thức về những cảm xúc đang diễn ra nơi chính chúng ta. Biết đón nhận và gọi tên những gì tiêu cực nơi bản thân để có thể biết lắng nghe và thấu hiểu người khác.

hành trình làm người

Bài viết: **SPERANZA**

Từ lâu, câu chuyện cậu bé mũi dài vui nhộn đã luôn làm say lòng các độc giả, vì nét ngộ nghĩnh đáng yêu. Câu chuyện không chỉ dành cho trẻ nhỏ mà cho mọi người. Đọc chuyện con rối Bu-ra-ti-nô, mỗi người đều có thể bắt gặp một chút ‘con rối ranh mãnh’ nào đó nơi mình. Và hành trình làm người của Buratino phần nào đó giống mỗi người chúng ta.

Hành trình ấy khởi đầu thế nào?

Thầy giáo Chi-li-ê-gia tình cờ nhặt được một khúc gỗ biết cười nói trôi dạt từ bờ biển Địa Trung Hải. Thầy giáo đem tặng khúc gỗ này cho ông bạn thợ mộc tài hoa Gie-pét-tô với hy vọng ông này sẽ hoàn thành một kiệt tác. Và thực sự, với tài nghệ, ông Gie-pét-tô đã nên làm một con rối kỳ diệu: nó biết chạy, nói, cười, nhảy múa như người thật. Ông đặt tên nó là Bu-ra-ti-nô – thằng người gỗ.

Vốn tinh nghịch, ngay hôm sau Bu-ra-ti-nô trốn nhà đi chơi, và đây là lần rời nhà đầu tiên. Do thói nghịch ngợm vô tâm, nó bị bắt cảnh sát bắt rồi lại được thả ra. Vậy ai thay thế nó trong tù? Chính là bố Gie-pét-

tô là người bảo trợ cho nó. Ở nhà một mình, Bu-ra-ti-nô gặp con ‘Đế mèn biết nói’ đã cư ngụ ở căn nhà này hơn một trăm năm. Bức xúc, con Đế mèn giảng giải cho nó nghe nhiều điều chí lý về lẽ sống, về ứng xử. Như những thiếu niên hư hỏng, con rối gật phất đi và nhất quyết bỏ qua những lời nhảm tai ấy.

Thực ra, Đế mèn được ví như tiếng lương tâm luôn đồng hành với nó và nhắc nhở, nhưng Bu-ra-ti-nô rất ghét con đế. Nó đã từng cầm búa để nện chết ‘tiếng lương tâm’ này. Vì sao nó không thích Đế mèn? À, vì Đế mèn nói với nó về những lẽ phải, cảnh tỉnh nó về lối sống vô trách nhiệm và vô vị, rồi cả sự hời hợt cả tin của nó. Cũng dễ hiểu thôi vì con rối Bu-ra-ti-nô đã lên hẳn một chương trình sống cho mình gồm ăn, uống, ngủ, lãng du khắp nơi từ sáng sớm đến chiều tối, chạy đuổi theo các nàng bướm, leo lên cây cao hóng gió và bắt những con chim non trong tổ.

Trong căn phòng vắng lặng, thằng người gỗ Bu-ra-ti-nô buồn bã ngủ gục ở lò sưởi với cái bụng rỗng. Sáng sớm hôm sau nó thức giấc với đôi chân đã cháy thành than. Chính trong lúc đau buồn cô đơn ấy, Bố Gie-pét-tô trở về, đem lại cho nó một trời an ủi. Thế là nó tha hồ nhõng nhẽo. Ông đem đồ ăn sáng cho nó, sửa lại đôi chân cho nó. Ông còn bán đi chiếc áo lạnh để mua cho nó một cuốn sách vỡ lòng. Tình thương này đã làm tan chảy trái tim một thằng người gỗ. Nó quyết tâm đi học tử tế để bố vui lòng. Tuy nhiên, quyết tâm

mãi mãi chỉ là quyết tâm. Trên đường đến trường, nhìn thấy bảng quảng cáo hấp dẫn, tính ham vui nổi lên, Bu-ra-ti-nô bán cuốn sách, lấy tiền để coi kịch. Nó tự biện hộ: “Ngày mai ta sẽ đến trường, đi học lúc nào mà chẳng được. Còn nhiều thời gian”.

Tại nhà hát múa rối, nó say sưa chìm đắm giữa thế giới các con rối. Nhưng sự có mặt của nó làm cho màn kịch bị bể. Và ông chủ rạp xiếc tức giận quyết định dùng nó làm củi. Mềm lòng trước lời năn nỉ, ông chủ rạp xiếc nguôi giận, lại còn cho nó 5 đồng tiền vàng đem về cho bố Giép-pét-tô nghèo nàn, tội nghiệp. Và những rắc rối bắt đầu xảy ra chung quanh 5 đồng tiền vàng này.

Được tiền trong tay, Bu-ra-ti-nô mừng lắm. Lòng tốt làm nó nghĩ ngay đến bố Giép-pét-tô đáng thương. “Mình sẽ mua một cái áo mới cho bố, một đồng tửng những bánh mật ong, những con gà bằng đường phèn, rồi một cuốn sách vỗ lòng nữa”, nó nghĩ thế. Trái lại, ước mơ đẹp ấy đã chóng tan vì sự xuất hiện của hai tên lừa đảo xấu xa là tên Mèo mù và Cáo thọt. Dấu sao, Bu-ra-ti-nô chỉ là một con rối ngây thơ, cả tin.

Nó tin mọi lời dụ dỗ ngon ngọt của hai tên để đến xứ sở Ngu Si, trồng cây tiền trong Cánh đồng Kỳ diệu. Tại quán rượu “Tôm đỏ”, bọn chúng kêu những món ăn ế hê, để rồi Bu-ra-ti-nô phải trả mất một đồng tiền vàng. Để mèn cũng đã lên tiếng cảnh báo Bu-ra-ti-nô về mưu mô lừa đảo nhưng nó bỏ ngoài tai. Trong đầu nó, Mèo mù và Cáo thọt là hai bạn tốt, rất thân thiện. Nó tự nhủ: “Cứ để bọn họ nói. Mọi người cứ làm như họ là cha là mẹ mình hết ấy! Cả Để mèn cũng thế! Tại sao mình không muốn nghe những lời cầu nhàu của Để mèn? Theo hẩn, không ai biết sẽ có bao nhiêu điều bất hạnh mình sẽ gặp. Kể cả những kẻ giết người! Nhưng may mắn, mình không tin rằng có những kẻ giết người. Không bao giờ mình tin. Với mình, những kẻ giết người là sản phẩm tưởng tượng mà các ông bố và thầy cô bày ra để dọa những thiếu niên muốn đi chơi tối thôi!”.

Nhưng trong đêm đã hẹn đi chôn 4 đồng tiền vàng, nó thực sự gặp hai tên giết người mặc áo đen, đeo mặt nạ với giọng nói khá quen thuộc. Chúng đuổi theo và trấn lột của Bu-ra-ti-nô số tiền, nhưng nó chạy thoát và sau đó bị chúng treo cổ trên cây Sồi lớn. May mắn thay, nó được Cô bé Áo xanh cứu khỏi cái chết sau một đêm bị treo trên cây và được

chăm sóc tử tế. Có một điều tệ hại xảy ra là do không dám trách nhiệm trên những gì mình đã làm, nó nói dối liên tục và cái mũi cứ dài ra theo từng lời nói dối.

Tuy nhiên ước mơ có nhiều tiền cách nhanh chóng lớn hơn tình thương mến của Cô bé Áo xanh, Bu-ra-ti-nô âm thầm trốn đi trong đêm, đến Cánh đồng Kỳ diệu. Trên đường, nó gặp lại Cáo thọt và Mèo mù. Hai con lại tiếp tục dụ dỗ và nó lại ngây thơ mắc bẫy. Chôn bốn đồng tiền vàng xong, nó ngồi canh đợi hừng đông cho cây mọc và ra lá tiền để hái. Nhưng rồi nó bị các chú chó cảnh sát bắt và đưa ra tòa vì bị Cáo và Mèo vu oan cho tội ăn cắp tiền, cộng với không có giấy tờ nên Bu-ra-ti-nô bị bỏ tù 4 tháng. Đến lúc này nó mới rõ được mặt thật của hai tên bạn bè xấu xa và khóc cho tội không vâng lời Để Mèn. Sau khi được trả tự do, trên đường về nó bị dính bẫy của người nông dân và bị nhốt thay con chó trông chuồng gà. Trong khi thi hành nhiệm vụ, ngày kia, nó khám phá ra tên trộm và vì rất trung thành, nên nó được người nông dân ân thưởng tự do.

Bu-ra-ti-nô trở lại nhà Cô Tiên Áo Xanh, mọi sự hoang tàn, nó chẳng tìm thấy gì ngoài nắm mộ ghi: “Cô tiên Áo xanh chôn tại đây. Cô chết vì bị người em nhỏ Bu-ra-ti-nô bỏ rơi”. Tại nhà bố Giép-pét-tô, ông cũng đã bỏ nhà ra đi để tìm đứa con người gổ. Lúc này nó ân hận đến tột cùng vì những gì đã chọn lựa, đã làm sai, nó gào lên: “Bố của con ơi, bố ở đâu? Cô tiên của con ơi, hãy nói cho con biết con có thể gặp cô ở đâu? Cô muốn con làm gì một mình ở thế gian này? Bây giờ con mất cô rồi! Bố ơi, ai sẽ cho con ăn đây? Con sẽ ngủ ở đâu đây? Ai sẽ may áo mới cho con đây?”.

Nó nhất quyết lên đường tìm bố. Tại đảo Api, nó hạnh phúc gặp lại Bà tiên. Với nhận thức sâu xa, nó tự thú: “Con thật mệt mỏi khi mình cứ mãi là một con rối... Giờ đây, con ước muốn trở thành một con người. Con sẽ đi học, sẽ làm việc. Con sẽ làm tất cả những gì cô nói. Nói chung, cuộc sống của một con rối làm cho con chán ngán, con muốn trở thành một con người với mọi giá!”.

Làm người có dễ không? Ngày hôm sau, nó đến trường hòa mình cùng với bạn bè và được mọi người thương

mến. Tuy nhiên, không phải là tất cả. Một số ganh tị với nó, chúng chơi xấu và trong lần xô xát, một đứa bị thương. Thế là Bu-ra-ti-nô bị cảnh sát bắt đi. Thời gian sau, nó được thả ra và trở về nhà Cô Tiên. Nó lại ăn năn hối lỗi, lại thề sống thề chết rằng hôm sau sẽ không còn là một con rối bằng gỗ nữa, nhưng là một cậu trai ngoan ngoãn. Và Cô Tiên mở tiệc lớn mừng quyết định quan trọng này của nó.

Trên đường mời bạn bè dự tiệc, nó gặp lại cậu bạn thân Lu-ci-gno-lo. Cậu đang chờ xe ngựa đến chỗ đến xứ sở đồ chơi. Như lời quảng cáo thì tại xứ sở sung sướng đó, người ta chỉ chơi thôi. Không cần học, không cần làm gì cả. Viễn ảnh vui nhộn huy hoàng của xứ sở đồ chơi hấp dẫn hơn những gì nó đã hứa với Cô tiên Áo xanh, và nó tự do chọn lựa ra đi. Có rất nhiều người trẻ chen chân đến xứ sở đồ chơi. Nhưng chỉ sau 5 tháng vui chơi, tất cả chúng bị biến thành lửa và được chở đi bán cho các nông trại, các gánh xiếc...

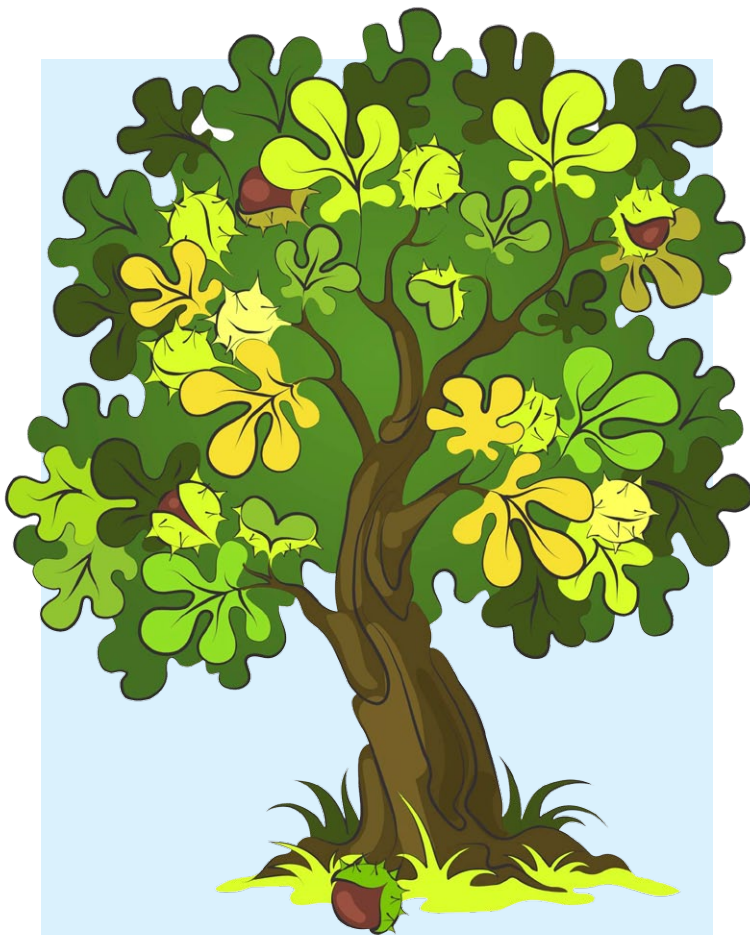
Bu-ra-ti-nô đã trở thành một con lừa thực sự. Nó đầu quân vào một gánh xiếc, nhưng chẳng may bị gãy chân, thế là người ta lột da nó làm trống và con lừa Bu-ra-ti-nô bị quăng xuống biển. Nó bị nó cá mập nuốt chửng và ngạc nhiên thay, tại đây nó gặp được bố Gie-pét-tô.

Trở về lần này, Bu-ra-ti-nô thay đổi hoàn toàn với cuộc sống mới. Nó biết nghĩ đến những người nó thương yêu và tìm cách đền bù. Nó tìm việc tại một nông trại và may mắn gặp lại cậu bạn thân Lu-ci-gno-lo, đang làm lừa xay lúa cho ông chủ. Một chút sữa tìm được cho bố, bốn mươi đồng bạc gom góp được để nhờ Ốc Sên gọi tới cho Cô tiên giờ đây đang làm cảnh tưng bừng, thay cho lòng biết ơn của nó.

Trong đêm tối nọ, Cô Tiên bất ngờ đến dưới căn nhà của bố Gie-pét-tô, thật đẹp và hiền dịu. Cô nở nụ cười tươi và trả lại cho Bu-ra-ti-nô 40 đồng tiền, và đó là 40 đồng tiền vàng. Cô cũng biến con rối gỗ ấy thành một cậu bé dễ thương với mái tóc nâu, cặp mắt xanh với khuôn mặt tươi vui rạng rỡ. Bố Gie-pét-tô cũng được chữa lành. Ông mãn nguyện ngắm nhìn cậu con Bu-ra-ti-nô. Không còn là một con rối gỗ, nhưng đã trở thành một con người.

Câu chuyện kết thúc bằng một cảnh tuyệt đẹp: Cậu bé Bu-ra-ti-nô vui bước đến trường. Trước khi bước vào lớp, nó để lại hình bóng "con rối Bu-ra-ti-nô" ở ngoài cửa vui chơi với bướm. Còn nó, cậu bé Bu-ra-ti-nô đang hoàng bước vào lớp.

Con người chúng ta mang tố chất là người, nhưng tiến trình làm người phải được trải nghiệm trong thời gian. Khi ta bắt đầu có trách nhiệm trên mình, trên người khác và trên cộng đồng, ta được trở thành người hơn. Mong lúc nào bạn cũng nhớ đến "con rối Bu-ra-ti-nô" ở ngoài cửa, trước khi bước vào "trường".

Chuyển ngữ: **MINH TRANG FMA**

cành dẻ đi tìm tự do

Có một cây dẻ vươn những cành lá xanh tươi che rợp bóng mát cả một góc của công viên. Vào mùa thu, với những hạt dẻ thơm ngon của mình, cây mang lại niềm vui cho các em nhỏ, cho những người đi dạo trong công viên và cho cả một gia đình chuột sống giữa những rễ cây mọc lan cách đó không xa.

Mọi người trong thành phố đều yêu mến cây dẻ. Mỗi khi đi ngang qua, họ đều tấm tắc khen:

- Cây dẻ này thật tuyệt vời.

Cây dẻ rất hạnh phúc. Nó cảm thấy đang được thể hiện chính mình, vì nó biết rằng mình được dựng nên là để trao ban. Thật vậy, một cái cây thường vui sướng khi người ta đến hái trái của nó, hạnh phúc khi người ta đến ngồi dưới bóng mát của nó, và cuối cùng, khi đã về già, nó sẵn sàng hy sinh chính mình để trở thành bàn, ghế, tủ, hay sách vở cho con người sử dụng thậm chí chỉ để sưởi ấm con người trong vài giờ.

Nhưng không phải tất cả đều chia sẻ niềm hạnh phúc này của cây. Có một giọng nói tức giận phản đối:

- Đủ rồi! Thật là bất công! Tôi không thể chịu nổi được nữa! Tất cả những điều tốt đẹp đều dành cho cây, còn tôi thì chẳng có gì hết!

Đó là tiếng lẩm bẩm của một cành dẻ, một cành rất đẹp, ở trên cao bên phải. Cành dẻ đang giận dữ lắc rung những cái lá:

- Cây dẻ, cây dẻ, lúc nào cũng cây dẻ! Chính tôi mới làm nên tất cả! Tôi làm nhú ra những chồi non, tôi làm nên những chiếc lá và mang chúng trên mình, tôi làm cho hạt dẻ chín thơm. Đến khi tôi có thể nghỉ ngơi một chút, thì những chiếc lá lại rụng xuống và tôi phải chịu cảnh trần trụi giá lạnh của mùa đông!

Cây dẻ ôn tồn tìm cách giúp cho cành dẻ hiểu:

- Con rất quan trọng đối với ta, con trai ạ. Con là một cành tuyệt đẹp, khỏe mạnh và tràn đầy sức sống. Ta yêu quý con cũng như tất cả những cành khác. Những lời khen ngợi dành cho ta cũng là những lời khen ngợi dành cho con và các anh em con. Ta sẽ ra sao nếu không có các con?

Nhưng vô ích, cành dẻ cứng đầu bẻ mình rằng rắc và lẩm bẩm những lời mà tốt hơn không nên lặp lại. Cây dẻ tội nghiệp cảm thấy lo lắng. Lo là phải, vì cành dẻ nổi loạn ấy suy tính một kế hoạch để thoát ra khỏi cây dẻ. Nó muốn lìa khỏi cây để tự do sống riêng một mình.

Vào một ngày của tháng ba, một cơn gió lốc đùa giỡn xoáy quanh cây dẻ. Cành dẻ thấy là đã đến lúc hành động. Nó dùng giọng nói khiêm tốn khác hẳn ngày thường để gọi gió:

- Gió ơi, tôi muốn xin anh một ân huệ.

Gió vừa thổi vừa hỏi lại:

- Ân huệ gì? Các cành cây thường ghét gió và bão mà!

Cành dẻ nài nỉ:

- Hãy bút tôi ra khỏi thân cây.

Gió ngạc nhiên kêu lên:

- Người điên à? Người muốn hủy hoại một cái cây đẹp thế này sao?

Cành dẻ vẫn cương quyết:

- Anh đừng nghĩ ngợi. Hãy đưa tôi đi khỏi đây!
- Được, thích thì chiều!

Gió rít lên, thổi mạnh và xoáy quanh cây dẻ, xoắn lấy cành dẻ, lay lắc dữ dội khiến cành dẻ kêu lên rằng rắc, nó xước ra, oằn xuống rồi gãy rời. Thế là cành dẻ đã lìa khỏi thân cây. Nó reo lên:

- Hoan hô, ta bay thật xa!

Sau khi bẻ cành dẻ khỏi thân cây, gió nhắc bóng nó qua khỏi hàng rào. Cành dẻ thầm nhủ:

- Cuối cùng thì ta đã được tự do. Cuộc sống của ta bắt đầu từ đây!

Cành dẻ tươi cười hân hoan. Những giọt nước mắt chảy lặng lẽ từ vết thương của cây dẻ cũng chẳng làm nó chạnh lòng. Gió vẫn dùng sức mạnh của mình đưa cành dẻ đi xa. Được gió đưa đi, cành dẻ bay qua sông và đáp xuống một thảm cỏ. Trong khi thoải mái nằm dài trên cỏ, nó nghĩ:

- Bây giờ chính ta sẽ toàn quyền quyết định.

Còn đang miên man suy nghĩ thì bỗng một cảm giác tê liệt lạ thường xâm chiếm toàn thân. Nó dường như không thể thở được nữa. Sau vài giờ, những chiếc lá bắt đầu héo úa. Dòng nhựa, chính là sự sống mà thân cây đã quảng đại làm cho lưu chuyển liên tục trong cành dẻ, bắt đầu khô cạn. Cành dẻ hoảng sợ nhận ra rằng mình đã bắt đầu bị khô héo. Nó nghĩ đến cây dẻ và hiểu rằng nếu không có cây dẻ thì nó sẽ chết. Nhưng đã quá trễ. Nó muốn khóc nhưng không thể, vì giờ đây nó chỉ còn là một cành cây khô vô dụng.

Tuổi trẻ thích tự do. Nhưng nếu hiểu sai về tự do và sống theo quan niệm sai lầm đó thì đưa đến những hậu quả đáng tiếc.

Nhà giáo dục cần giúp người trẻ hiểu rằng tự do không phải là muốn làm gì thì làm tùy thích, vì đó không phải là tự do mà là nô lệ cho những đam mê, dục vọng hoặc sự cao ngạo của mình. Sự tự do đích thực là tự do khỏi những gì cản trở mình triển nở tròn đầy, tự do để sống tốt đẹp dần thân phục vụ, thể hiện giấc mơ tuyệt vời của Thiên Chúa trên cuộc đời mình.

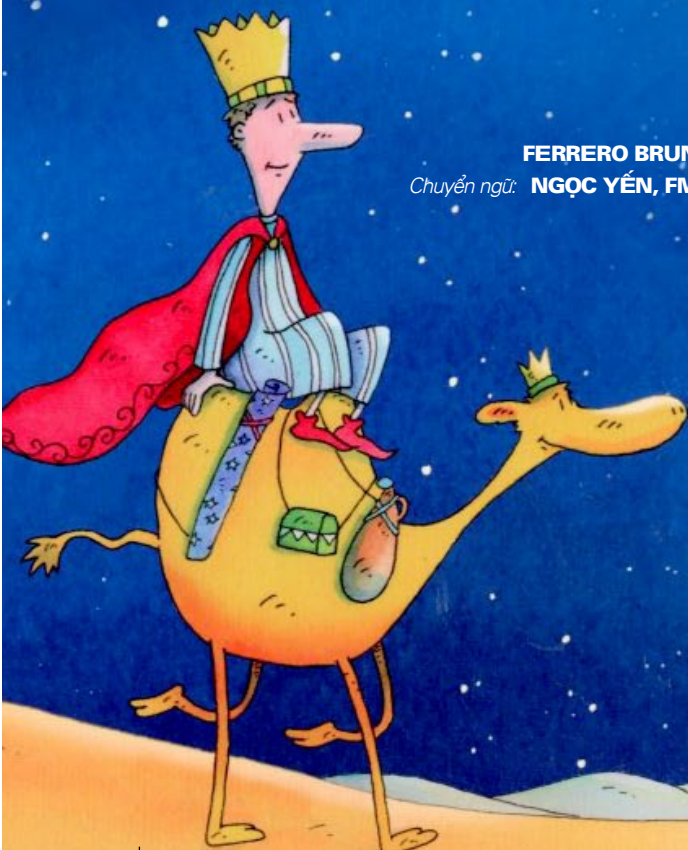
HÀNH TRÌNH CỦA VỊ VUA THỨ TƯ

Trong những ngày Hoàng đế Au-gút-tô và vua Hê-rô-đê cai trị trên vùng đất Giê-ru-sa-lem, có một người tên là Ác-ta-ba-nô sống giữa vùng núi xứ Ba tư trong thành phố Êc-ba-ta-na.

Đó là một người đàn ông cao lớn, có nước da nâu, khoảng độ trên 40 tuổi. Ánh mắt sắc, sáng rực, trán cao, miệng rộng, chứng tỏ đó là một con người nhạy cảm nhưng lại có ý chí sắt đá, một người luôn có ý chí phấn đấu tìm kiếm một cái gì đó. Ác-ta-ba-nô thuộc về một đẳng cấp tư tế thời

FERRERO BRUNO

Chuyển ngữ: NGỌC YẾN, FMA

cổ của các Đạo sĩ, những người thờ thần lửa. Một ngày nọ, ông tụ họp các bạn lại và nói với họ những lời này: “Ba vị chiêm tinh là Gát-pa-rê, Men-ki-ô-rê, Ban-đát-sa-rê và cả tôi nữa đã nghiên cứu chiếc bàn cổ của Can-đê và theo như chúng tôi tính toán thời gian thì câu chuyện sẽ xảy ra vào chính năm nay.

Chúng tôi đã chiêm ngắm, tìm kiếm, và thấy một ngôi sao lạ, nó rực sáng chỉ trong một đêm và rồi biến mất. Ba người anh em của tôi đã nhìn thấy nó khi đang canh thức trong ngôi đền cổ tại Ba-by-lon, còn tôi thì thấy nó tại đây. Trong vòng mười ngày tới, nếu ngôi sao lạ mà xuất hiện một lần nữa thì chúng tôi sẽ khởi hành đến Giê-ru-sa-lem để tìm gặp và thờ lạy Đấng đã được hứa ban, Đấng sẽ sinh ra và là vua dân Do Thái. Tôi tin rằng dấu hiệu đó sẽ lại xuất hiện. Tôi đã chuẩn bị mọi sự cho cuộc hành trình. Tôi bán căn nhà và tài sản của tôi, và tôi đã mua được từng đống châu báu, gồm một viên lục bảo ngọc, một viên hồng ngọc và một hạt trân châu, để làm quà tặng dâng cho Vua mới. Tôi cũng mời các bạn cùng tôi đi hành hương, cho tới khi chúng ta cùng tìm ra vị Hoàng Tử”.

Nói đoạn, ông rút ra từ nếp gấp bí mật của chiếc đai lưng ba viên ngọc lớn, đẹp chưa từng thấy. Một viên màu xanh dương như mảng trời đêm, một viên màu đỏ như ánh dương buổi hoàng hôn, một viên chói lọi như đỉnh núi phủ tuyết phản sáng giữa trưa hè.

Nhưng một tấm màn thắc mắc và hoài nghi phủ trên khuôn mặt các bạn hữu, giống như làn sương bốc lên từ đám bùn lầy để rồi nấp mình trên những ngọn đồi. Một người lên tiếng: “Ác-ta-ba-nô, có phải đây chỉ là một giấc mơ thôi, có phải không?”. Rồi mọi người bỏ đi.

Ác-ta-ba-nô ở lại một mình và bước ra lan can của căn nhà. Lúc ấy, trên trời cao, luồng sáng kéo dài sau ngôi sao tỏa chiếu một dải lung linh vô cùng đẹp mắt. Ngôi sao lạ lại xuất hiện, và Ác-ta-ba-nô liền chuẩn bị lên đường.

“Cứu tôi với!”

Đi-ê-man là con lạc đà một bướu của Ác-ta-ba-nô nổi tiếng chạy nhanh. Cát trong sa mạc như bị nghiền nát dưới những gót chân soải trong gió của nó. Ác-ta-ba-nô phải tính toán thời gian thật kỹ lưỡng để có thể theo kịp ba vị Đạo sĩ ngoại quốc. Vượt qua chân núi của dãy Ô-ron-tét, ông vượt qua đồng bằng Ni-se-ni là nơi nuôi đàn ngựa chiến nổi tiếng, sau đó vượt qua nhiều chặng đường giá buốt và hoang vắng. Ông cứ thế lao đi giữa làn

gió mạnh như quất vào người, xuyên qua bóng đêm như cái miệng mở rộng, chạy theo tiếng gầm của dòng sông chảy siết.

Ông đã gần đến bức tường đổ nát của Ba-by-lon, và khi đến khu rừng cọ, ông thấy một người đàn ông nằm sấp trên đường. Làn da khô vàng úa như tấm da cổ cho thấy ông đang bị loại sốt vàng da của vùng đầm lầy. Bóng thân chết đã lan đến cổ. Ác-ta-ba-nô dừng lại. Ông bồng ông lão trên tay. Ông lão nhẹ tênh, làm ông nhớ đến người cha của mình. Ác-ta-ba-nô đã đưa ông lão vào quán trọ và xin chủ quán chăm sóc cũng như cho ông lão trú ngụ trong những ngày còn lại của đời mình. Ác-ta-ba-nô trả công người chủ quán bằng viên lục bảo ngọc.

Ngày hôm sau, Ác-ta-ba-nô lên đường. Mặc dù thúc Đì-ê-man lao đi hết cỡ, Ác-ta-ba-nô vẫn không theo kịp các vị Đạo sĩ. Chẳng ai muốn lỡ hẹn với vị Vua Vĩ đại.

Ác-ta-ba-nô đến một thung lũng hoang vắng, nơi chỉ có đá với đá, cùng cây đậu kim nở hoa vàng rực. Chợt ông nghe có tiếng kêu la thảm thiết. Nhanh như cắt, ông nhảy lên lạch đá và nhìn thấy một toán lính đang lôi một thiếu nữ đi sau sợi dây. Ác-ta-ba-nô sờ tay vào chuỗi kiềm, nhưng toán lính quá đông, không thể áp đảo được.

Nhìn thấy người đàn ông, cô thiếu nữ vội sụp quỳ lạy khẩn khoản: "Xin thương xót tôi. Xin vì tình yêu Thiên Chúa hãy cứu tôi. Ba tôi là một thương gia, nhưng ông vừa chết đột ngột. Họ bắt tôi bán làm nô lệ để siết nợ. Xin cứu tôi". Chẳng biết làm gì hơn. Ác-ta-ba-nô lấy viên hồng ngọc từ thắt lưng để mua lấy sự tự do cho cô gái. Cô gái vội hôn tay ông rồi chạy biến vào những rừng núi nhanh như một con linh dương.

Đôi bàn tay trống không

Rồi thì ba vị Đạo sĩ đến trước cũng đã tìm thấy Hài Nhi, Maria và Giuse trong chuồng bò chật hẹp. Họ đã cung kính dâng cho Vị Vua mới sinh những món quà đắt giá.

Còn Ác-ta-ba-nô thì tiếp tục chạy. Cuối cùng thì ông đã đến Bê-lem. Khi ấy, các gia đình đã thấp đèn lên và ông cũng nhận ra bầu khí ẩm đậm đang bao trùm. Trên con đường vắng chỉ có từng người lính trang bị gươm giáo sáng ngời. Thì ra họ được lệnh giết chết mọi trẻ nhỏ trong vùng. Đang khi nhìn vào cửa sổ căn nhà, ông thấy người lính cầm lấy một cái chân của đứa trẻ trần truồng, bên cạnh đó, người mẹ đang khóc ngất. "Bây giờ, xem đây. Ta sẽ thả nó vào bếp lửa và chúng bay sẽ có món quay giòn giòn nhé...!". Không kịp suy nghĩ gì, Ác-ta-ba-nô lao vào nhà, trên tay cầm viên ngọc to như trái trứng cút, đưa cho tên lính để đổi lấy đứa trẻ. Ông trao lại nó cho bà mẹ. Người mẹ đón lấy đứa trẻ, cảm ơn và chạy mất hút.

Mãi đến tận khuya Ác-ta-ba-nô mới tìm thấy hang

đá, nơi Maria, Giuse và Hài nhi lẫn trốn. Giuse đang chuẩn bị cho cuộc hành trình, đứa trẻ nằm trên đầu gối mẹ, còn người mẹ dịu dàng ru con bằng lời ru "À ơi, ơi à!"

Ác-ta-ba-nô quỳ gối, đầu chạm đất. Ông không dám ngẩng đầu lên vì không có món quà nào dâng tặng Vua muôn Vua. Ông thầm thì: "Lạy Ngài, con chẳng có gì để dâng tiến. Đôi tay con trống không. Xin tha thứ cho con!". Cuối cùng ông ngẩng lên thì thấy Hài nhi không ngủ, mà lúc ấy khuôn mặt Ngài quay sang Ác-ta-ba-nô, sáng rực rỡ. Ngài nhẹ cầm lấy đôi bàn tay trống rỗng của Ác-ta-ba-nô, và miệng vị Vua nhỏ nở một nụ cười hạnh phúc.

NHỮNG CHỈ DẪN SỰ PHẠM

Sứ điệp ẩn giấu

"Trao quà, tặng quà" trở thành một hành động biểu tượng cho Giáng sinh. Thiên Chúa cũng đi con đường đó, nhưng quà tặng của Ngài có giá trị khác hẳn. Đó là tình yêu, là hy sinh, là hiến thân, là ơn cứu độ. Thiên Chúa trao quà, và Ngài mời gọi ta đón nhận món quà đẹp nhất: là người con yêu dấu của Ngài, Chúa Giê-su Ki-tô.

Ngày giáng sinh sẽ ý nghĩa nếu chúng ta vượt qua được hình tượng vật chất của quà tặng, để đạt đến ý nghĩa của nó. Và như thế mới là Giáng sinh thật.

Câu hỏi gợi ý

- ✦ Ác-ta-ba-nô không thường được nhắc đến cùng với ba Vua. Ông ta là ai thế? Ông đã chuẩn bị quà gì cho Vị Vua mới sinh?
- ✦ Ông làm gì để có các món quà đó? Ông có dâng quà đó cho Vị Vua mới sinh được không? Tại sao?
- ✦ Em đã chuẩn bị quà tặng nào cho Chúa Hài Nhi?

Hoạt động

- ✦ Giáo lý viên thêm vào trong hang đá vị đạo sĩ thứ tư. Cho các học sinh tự do bình luận.
- ✦ Giáo lý viên vẽ trên giấy cứng 3 viên ngọc. Chia học sinh thành ba tổ, tô màu hoặc dán giấy màu lên viên ngọc của tổ. Mỗi tổ có 10 phút để bàn luận về giá trị các viên ngọc và cho biết tổ sẽ dùng viên ngọc ấy thế nào để mừng lễ Chúa Sinh ra. Sau đó trình bày trước lớp.

Kinh thánh kể lại

Giáo Lý Viên có thể kể cho các em câu chuyện phán xét chung ở Mát-thêu chương 25, câu 31-46.

HÃY LAO ĐỘNG NHƯ THỂ MÌNH SẼ SỐNG CẢ TRĂM NĂM. HÃY CẦU NGUYỆN NHƯ THỂ NGÀY MAI MÌNH SẼ CHẾT.

Benjamin Franklin

người THỢ BÁNH thành Bêlem

*"Nào ta thêm chút nước,
và rắc thêm những nhúm bột,
rồi ta sẽ có chiếc bánh mì thơm ngon..."*

Người thợ làm bánh thành Bê-lem say sưa nhào bột trong khi miệng hát lên bài hát quen thuộc. Gã thích lắng nghe lời của đoạn điệp khúc này, và từ trước khi mặt trời ló dạng, gã luôn hát nó trong lúc làm việc: nhào bột, nặn bánh, đốt lò, nướng bánh. Những ổ bánh thơm lừng được bán suốt ngày.

*"Nào ta thêm chút nước,
và rắc thêm những nhúm bột,
rồi ta sẽ có chiếc bánh mì thơm ngon..."*

Chính lúc ấy, chợt vang lên những tiếng gõ gấp gáp ở cửa. Tum! Tum! Tum! Vừa cần nhàn, gã bỏ nắm bột đang nhào và đứng lên. Chúi chúi hai tay vào chiếc tạp dề, gã vừa bước ra mở cửa.

Một người đàn ông, một người nữ và một trẻ sơ sinh

Đứng trước mặt gã là một người đàn ông và một người nữ đang run lên cầm cập. Người phụ nữ ôm chặt trong vòng tay một trẻ sơ sinh. Người đàn ông khấn khoản:

"Xin giúp đỡ chúng tôi. Xin thương giúp đỡ!", sau một giây ngập ngừng, người đàn ông nói tiếp: "Tên tôi là Giuse, đây là vợ của tôi tên Maria. Những người lính của vua Hê-rô-đê đang lùng bắt chúng tôi. Bọn chúng muốn giết chết đứa con của chúng tôi".

Người thợ làm bánh đã nghe biết câu chuyện buồn này. Mọi trẻ em của thành Bê-lem đều bị tiêu diệt, bởi vì vua Hê-rô-đê cho rằng một trong số chúng sau này sẽ lấy mất ngai của ông. Người thợ làm bánh nói nhanh: "Vào đi, mau lên!". Cả ba ulla vào căn nhà tối và họ vội đóng sầm cửa lại. Cả gia đình ngồi nghỉ vào tại một góc nhà, trong khi đó người thợ làm bánh lại tiếp tục công việc của mình.

*"Nào ta thêm chút nước,
và rắc thêm những nhúm bột,
rồi ta sẽ có chiếc bánh mì thơm ngon..."*

Sau một lát, có tiếng đập cửa dồn dập. Bum! Bum! Bum! Một tiếng nói uy quyền vang lên: "Này ông thợ làm bánh! Nhân danh vua Hê-rô-đê. Hãy mở cửa ra!"

Giuse thẳng thốt nói: "Binh lính Hê-rô-đê đó!".

Maria rên rỉ: "Chúng ta sẽ chết mất!". Thế nhưng ngay cả lúc ấy, người thợ làm bánh vẫn tiếp tục bình thản hát bài ca quen thuộc của ông.

*“Nào ta thêm chút nước,
và rắc thêm những nhúm bột,
rồi ta sẽ có chiếc bánh mì thơm ngon...”*

Một chiếc nôi kỳ lạ

Ông vừa hát, vừa nhanh tay lấy một nắm bột to đã lên men, nặn thành hình chiếc bánh, rồi lấy ngón tay khê một đường dài và sâu giữa miếng bột bánh, tạo nên một cái hốc rộng trên mặt bánh, rồi đặt vào đó miếng khăn như chiếc nôi nhỏ.

Vừa xong công việc, người thợ làm bánh nói: “Đưa đứa trẻ đây!” Ông đặt trẻ Giê-su vào hốc chiếc bánh, đắp bột lên, rồi vỗ nhẹ vào trẻ Giê-su và nói: “Cháu rảnh ngoan, nằm yên trong cái nôi êm ái này trong vài phút nhé”. Sau đó, ông đặt cái bánh có trẻ Giê-su vào vỉ nướng của lò bánh mì.

Trong lúc ấy, tiếng thúc giục ngoài cửa càng cấp bách. Những người lính dường như hết kiên nhẫn. Họ dùng cả mũi giáo mà đâm vào cửa. Đặt tay lên vai Maria đang lo lắng, ông nói: “Mọi sự sẽ ổn thôi!”.

Rồi ông bước ra mở cửa. Viên chỉ huy ra giọng đe nẹt: “Chúng tôi đang tìm một người đàn ông, một người phụ nữ và đứa trẻ”. Vừa nói, ông ta vừa nhìn chăm chăm vào Giuse và Maria.

Người thợ làm bánh trả lời: “Ừm... Ở đây có một người đàn ông và một người phụ nữ, còn đứa trẻ thì không. Hai ông bà đây là khách hàng thân thiện của tôi”. Viên chỉ huy bèn ra lệnh cho quân lính khám xét lò bánh. Họ lật úp các thùng bột, sục sạo các ngăn tủ và các sọt đựng bánh, nhìn vào trong bếp lò, khám xét mọi góc ngách. Tuy nhiên, chẳng ai để ý đến cái bánh to lớn đặt trong chiếc lò chờ đến lượt nướng.

Cuối cùng, các quân lính kéo đi. Ngay lập tức người thợ làm bánh nhanh nhẹn mở lớp bột ra. Hai người đàn ông và một người phụ nữ, còn đứa trẻ thì không. Hai ông bà đây là khách hàng thân thiện của tôi. Viên chỉ huy bèn ra lệnh cho quân lính khám xét lò bánh. Họ lật úp các thùng bột, sục sạo các ngăn tủ và các sọt đựng bánh, nhìn vào trong bếp lò, khám xét mọi góc ngách. Tuy nhiên, chẳng ai để ý đến cái bánh to lớn đặt trong chiếc lò chờ đến lượt nướng.

Sau khi toán lính đã đi xa, gia đình của Hai Nhi Giê-su lại tiếp tục lên đường. Còn người thợ làm bánh thì sao? Một ngày làm việc của ông kết thúc chính xác như khi bắt đầu. Hằng ngày nặn lò bánh, ông tiếp tục hát lên bài hát ưa thích bên lò nướng và những phen bánh mì thơm lừng.

Tuy nhiên, ông không thể ngờ sáng kiến của ông lại là hành động tiên tri loan báo về định mệnh của Hai Nhi Giê-su: Ngài sẽ trở thành bánh bẻ ra vì hạnh phúc và ơn cứu rỗi của nhân loại. Hằng ngày trên bàn thờ, chiếc bánh Giê-su tiếp tục được dâng hiến làm của ăn cho con người trong Bí tích Thánh Thể.

BÒ & LỪA

Khi Giuse và Maria đang trên hành trình tiến về Bê-lem, một thiên thần đã tụ họp tất cả các thú vật lại và chọn ra những con vật phù hợp nhất để giúp đỡ gia đình Thánh gia trong hang đá.

Trước tiên, dĩ nhiên là con sư tử có thể giá nhất. Nó bước lên và nói với cung giọng gầm gừ đáng sợ: “Tôi là vua nên thật xứng đáng để phục vụ cho Vua trần gian. Tôi sẽ xé xác thành trăm mảnh bất cứ con thú nào muốn đến gần để làm hại đến Hai Nhi”. Nhưng thiên thần nói: “Ồ, người quá bạo lực!”

Ngay lập tức con sói lên tiếng phát biểu. Với vẻ ranh mãnh và ngây thơ, nó nói: “Tôi là con vật phù hợp nhất đấy. Đối với Con Thiên Chúa, mỗi sáng tôi sẽ đánh cắp mật ong ngon ngọt nhất và sữa thơm béo nhất cho ngài. Tôi sẽ đem cho Maria và Giuse mỗi ngày một con gà mập mạp”. Thiên thần nói: “Người quá bất lương”.

Con công với vẻ huy hoàng lộng lẫy cũng vừa đến nơi. Nó xòe cái đuôi sặc sỡ màu sắc sang trọng và nói: “Tôi sẽ biến đổi cái hang nghèo nàn thành gian phòng đẹp nhất trong hoàng cung vua Sa-lô-môn!”. “Người quá là kiêu căng tự phụ”, thiên thần nói.

Cứ con này nối tiếp con kia, rất nhiều thú vật đã đến và mỗi con đều cố gắng phô bày năng khiếu của mình. Thế nhưng chỉ tốn công vô ích.

Thiên thần không tìm ra một loài nào khả dĩ đảm nhận được việc giúp đỡ này. Lúc ấy, thiên thần thấy con lừa và con bò cứ tiếp tục cặm cụi làm việc trên cánh đồng của một người nông dân ở gần hang đá. Thiên thần gọi chúng: “Này, các người không có gì để giúp đỡ gia đình này sao?”. “Không – con lừa buồn phiền trả lời với đôi tai giương dài ra – chúng tôi không có gì để giúp đỡ ngoài sự kiên nhẫn và khiêm nhường”.

Còn con bò nhút nhát nói lí nhí: “Tôi chỉ có thể dùng cái đuôi để đuổi những con ruồi muỗi thôi”.

Nghe thế, thiên thần bật cười và nói: “Hai người đúng là những con vật phù hợp cho hang đá Bê-lem”.

RẤT NHIỀU ĐIỀU VĨ ĐẠI TRÊN THẾ GIỚI ĐƯỢC
XÂY DỰNG BỞI NHỮNG CON NGƯỜI MỖI MỆT
VÀ CHÁN NẢN, NHƯNG VẪN TIẾP TỤC LAO
ĐỘNG.

Khuyết Danh

CUỘC CHIẾN với cái BÓNG

Bài viết: **VÔ ÂNH**

Con người đang chiến đấu với “cái bóng” của mình. Có lạ không khi nghe khẳng định này? Napoleon Bonaparte đã nói: “Chiến thắng cả châu Âu còn dễ hơn chiến thắng bản thân mình”. Trong quá trình sống ơn gọi làm người, ta không ít lần day dứt giữa cảm thức về sự vĩ đại và yếu đuối tốt cùng nơi bản thân. Chỉ có “tự do” mới đưa con người ta thoát khỏi nỗi day dứt ấy.

Trả lại cho tôi tự do

‘Tự do’, một câu nói trên đầu môi, một quyền lợi được đòi hỏi và truy tìm, một ý thức để sống. Tự do được gắn liền với phẩm chất làm người, và người nào càng tự do thì họ càng là người hơn. Tuy nhiên, dù được dựng nên với phẩm giá cao cả là tự do, nhưng không phải con người hiểu hết nghĩa được hai chữ tự do. Chính thế mà nhiều người trẻ vẫn không ngớt kêu gào: “Trả lại tôi...”

Tự do phải chăng là muốn làm gì thì làm? Là không bị cầm tù? Là không bị khống chế bởi luật lệ? Là không bị ngăn cản từ bất cứ ai? Là có thể hy sinh quyền lợi và làm điều tốt? Là thực hiện được lý tưởng? Là không bị lôi kéo trì trệ bởi nét xấu?...

Thật khó để trả lời cách rốt ráo và toàn bộ cho vấn đề này, vì chắc gì tôi ngồi tù mà đã không tự do? Hoặc tôi đang bay nhảy trong vùng trời tự do mà đã thực sự tự do! Nước Mỹ được gọi là “Vùng đất tự do”, nhưng để ý mà xem, đó lại là một nơi nhiều luật lệ nhất, nghiêm túc nhất. Tại đó, bạn được tự do sống, nhưng trong khuôn khổ của luật lệ. Vậy thì, tự do thật nằm ở chỗ nào?

Từ câu chuyện ‘Su Su và cái bóng của mình’

Có một chuyện rất kỳ lạ đã bắt đầu xảy ra trong một ngày nắng đẹp. Hôm ấy Su Su đến trường sớm 5 phút. Nó muốn tránh mặt cu Bin và cu Bo, bởi hai đứa này luôn trêu chọc nó. Nhưng kìa hai đứa đang sắp tới nơi rồi. Su Su vội nép mình sau cái cột ở cổng. Lạ chưa, dưới ánh nắng, Su Su thấy cái bóng của nó không thu mình lại như nó đang làm, nhưng cái bóng ấy đưa tay mở khuy áo khoác với vẻ đe dọa, rồi giơ nắm đấm lên và khi hai đứa kia vừa bước vào cổng, cái bóng liền đâm vào mũi cu Bin và mắt của cu Bo.

“Cứu con với”, cu Bin ôm cái mũi máu chảy vừa đi vừa hét. Còn cu Bo bịt mắt ré lên: “Thầy ơi, Su Su nó đâm con mù mắt rồi!”.

Mọi người đổ dồn ánh mắt nhìn Su Su. Thầy giáo nói: “Su Su! Thầy không chờ đợi điều này nơi con”. Khuôn mặt giận dữ của thầy làm Su Su phát hoảng. Nó kêu lên: “Con đâu có làm! Đó là do cái bóng của con”. Mọi người phá lên cười. Su Su bối rối. Nó nhìn thấy cái bóng của nó in rõ mồn một trên tường, đang xoa xoa bụng cười ngật nghễ.

Nửa giờ sau, trong lúc Su Su đang cố gắng theo dõi bài học, thì một tia nắng từ ngoài cửa sổ tràn vào, dội

cái bóng của nó trên tường. Su Su vội quay qua cái bóng nói: “Không. Dừng lại!”. Nhưng cái bóng đã đang lấy miếng giấy cuộn nhỏ lại như viên đạn giấy, rồi móc vào sợi thun giăng giữa ngón tay cái và ngón tay trở như chiếc nã. Vụp!.... Viên đạn giấy bay thẳng vào tai của Bé Sam. Cô bé hét lên đau đớn.

Cả lớp im lặng trong giây lát. Rồi như bùng tỉnh, cậu bạn thân nhất chỉ Su Su nói: “Su Su đã làm đầy thua cô. Chính mắt em đã thấy!”. Su Su mảy máy môi bảo chữa: “Không phải mình...” Nhưng chẳng ai tin. Cô giáo quát lên: “Hãy nói cho cô biết: em lấy đầu ra sợi dây thun đó?”.

Su Su nhìn vào hai tay mình. Nó cũng giống như người khác thôi. Chập ngón cái và ngón trở lại. Ở hay quá, tự nhiên trên tay nó lại có sợi thun màu đỏ! Ở đâu thế nhỉ? Đến nước này Su Su chỉ biết cúi đầu yên lặng. Cô giáo kết luận: “Lớp trưởng làm ơn đưa cho cô sổ đầu bài!”.

Ánh mắt buồn vời vời của mẹ

Trên đường về Su Su cũng không được yên. Cái bóng của nó qua đường khi đang đèn đỏ, hét vào tai của một bà lão đang qua đường và trả lời với những lời lẽ thô lỗ, mà chính Su Su cũng chưa bao giờ dám thốt ra.

Rồi trong giờ học buổi chiều tại nhà. Su Su vừa định mở tập ra thì có tiếng khe khẽ của cái bóng nói: “Này, học trên trường đủ rồi. Chẳng bao giờ mà hết cái để học cả. Tại sao cậu lại không chơi game đi. Game ‘Liên minh huyền thoại’ không hấp dẫn à?”. Cứ như bị mê hoặc, thay vì mở tập, Su Su mở máy chơi game.

Buổi tối, sau khi mệt nhoài với cuộc chơi, Su Su chợt nhớ đến đồng bài chưa học chưa làm. Nó cũng nghĩ đến cái góc tường dành cho học sinh lười. Chỉ có thể thôi cũng đủ làm nó vừa bồn loạn vừa giận mình. Tâm trạng ấy theo nó vào bàn ăn. May mà bé Tôm cứ liến thoắng: “Ba ơi, tại sao gọi là trắng đây?”, “Mẹ ơi, con ong làm thế nào để có mật vậy?”, “Ba ơi, ba dặn không được nhận kẹo của người lạ. Vậy có được nhận kem không?”.

Trong lúc ba bận giải thích cho bé Tôm, mẹ hỏi Su Su về việc học ở trường. Như mọi khi Su Su kể cho mẹ nghe chút ít về việc xảy ra, nhưng chỉ

chút ít thôi để ba mẹ không lo lắng. Rồi tự nhiên, tiếng nói của cái bóng lại râm rì: “Kể đi, kể đi. Bây giờ đến lượt cậu í. Cậu kể cho họ nghe chuyện của cậu đi!”. Bực mình, Su Su vắt chiếc muỗng, đập mạnh trên bàn, cậu hét lớn: “Đủ rồi. Làm ơn im đi. Tao chán những lời vô nghĩa rồi. Tại sao không để tao yên?”.

Mẹ Su Su nhìn con thẳng thốt nói: “Su Su...ơ...”, nét mặt bà buồn rười rượi. Ba thì dùng dùng giận dữ, còn bé Tôm thút thít khóc. Ngày hôm sau, Su Su nhặt được miếng giấy với hàng chữ ngây ngô của bé Tôm: “Ú chơi với Su nữa. Không thêm nói chuyện nữa”.

Đến trường, buổi sáng có hai tiết trống. Su Su định đi một dạo một vòng. Qua tiệm sách Thần Đồng, Su Su nhìn thấy cái bóng của nó đi vào trong nên vội vã đi theo. Cái bóng đưa tay lên kệ, hất tung cả một dãy các bình hoa giả xuống đất. Đi thêm một chút nó ranh mãnh nhón hai vĩ pin rồi bình thần đi ra ngoài. Lúc này, Su Su chặn cái bóng lại và nói: “Bỏ xuống”. Cái bóng đáp: “Đừng to chuyện thế bé! Ai cũng làm như vậy mà!”. “Nhưng tớ không muốn”.

Trong lúc Su Su đang giằng co với cái bóng thì bà chủ tiệm đi tới:

“Này, cháu đang làm gì thế?”

“À, cháu đang trả lại hàng vì không thích nữa”.

“Đưa đây!”, bà chủ tiệm gần giọng.

Su Su rời khỏi đó, xấu hổ. Nó hậm hực bước tới cái ghế trống trong công viên, hai tay bung đầu khổ sở: “Mình phải làm gì bây giờ?”

Chiến thắng cái bóng

Ông lão ngồi tại băng ghế gần đó bỏ tờ báo xuống, trầm giọng hỏi: “Có chuyện gì xảy ra thế cháu?”

Ông lão khá thân thiện, với mái tóc bạc trắng, ánh mắt vui tươi chân thành khiến Su Su thấy mình được hoàn toàn thông cảm. Nó kể tất cả mọi sự cho ông lão nghe. Cuối cùng ông lão nói: “Chẳng có gì lạ lùng cả cháu ạ. Mỗi người chúng ta đều có một cái bóng phải kiểm soát, kiểm chế!”.

“Mọi người à?”, Su Su ngạc nhiên hỏi lại.

“Chắc chắn. Rất nhiều người phải mất hầu như cả cuộc đời để có thể kiểm chế được cái bóng của mình”.

“Vậy ông đã làm gì?”

“À, ông làm thế này: mỗi lần mà ông nhận ra rằng cái bóng của mình sắp sửa muốn gây ra điều gì đó như nó thích, ông liền dừng lại và im lặng đếm chậm trong đầu từ một cho đến năm. Thế là, cái bóng bắt buộc phải đến đứng dính vào ông”.

Su Su đứng lên, giọng dứt khoát: “Cháu cũng muốn thử làm như thế!”.

“Chúc may mắn, cậu bé con!”, ông lão trả lời và tiếp tục đọc báo.

Phụ huynh làm gì trong cuộc chiến với cái bóng

Cái bóng của Su Su là “phần tối” của mỗi con người, đó là sự tình nghịch, ranh mãnh, hiếu động mà mỗi người chúng ta mang trong mình. Nó được hình thành từ bản năng, từ những thúc đẩy thỏa mãn nhu cầu, từ những dồn nén, từ tính khí và những thói quen xấu. Những ma mãnh này nếu không được kiểm soát sẽ gây ra nhiều phiền toái.

Thực tế ngày nay cho thấy việc đồng hành với người trẻ trong ‘cuộc chiến với cái bóng’ không đơn giản. Trước tiên, do con người hôm nay trở thành nhanh vội trong mọi sự, bên cạnh đó, xã hội tiêu thụ và phương tiện truyền thông dễ thổi phồng, đánh mạnh vào những thứ thuộc bản năng để có thể tìm được nhiều lợi nhuận, vô hình chung, họ cổ vũ cho tính “con” nhiều hơn tính “người” nơi cá nhân và tập thể.

Để giúp người trẻ chiến thắng cái bóng của mình, nói cách khác là giúp người trẻ sống tự do, thì điều tiên quyết là các phụ huynh phải coi lại cách giáo dục của mình.

- ✦ Trẻ có thói quen được trao đổi, phát biểu về các suy tư của mình?
- ✦ Trẻ có được hướng dẫn để biết tôn trọng kỷ luật, nội quy của trường học, cộng đồng, quốc gia?
- ✦ Trẻ có được nghe nói về môi trường mình sống, những tập quán, kỹ năng sống đẹp?
- ✦ Trẻ có được tham gia giải quyết vấn đề của gia đình, trường học?
- ✦ Trẻ có được trao nhiệm vụ và thường xuyên kiểm thảo về nhiệm vụ mình nhận?
- ✦ Trẻ có được lắng nghe, tôn trọng và được tự do chọn lựa điều mình muốn? ...

Thực ra, có nhiều yếu tố liên quan đến việc giúp các em sống sự tự do đúng nghĩa, nhưng thiết nghĩ, những yếu tố không thể thiếu cho khía cạnh tự do, đó là chọn lựa, bổn phận, trách nhiệm, lương tâm... Vì con người sống thành xã hội, nên tự do cần được đặt trong mối tương quan với chính mình, với người khác và với cộng đồng xã hội.

Để trở thành một con người trưởng thành, mỗi người trẻ phải học để kiểm soát và làm chủ những thúc đẩy bản năng; chỉ có như thế các em mới sống được với những người khác và làm những gì những mà em mơ ước; chỉ như thế em mới có thể hạnh phúc.

Hành động theo hứng tức là để cho cái bóng chiến thắng, điều này chắc chắn sẽ đem đến xung đột không thể tránh được và dẫn đến thái độ không còn kính trọng chính bản thân, cứ loay hoay giống như trong một vòng luẩn quẩn. Và đó là điều mà Su Su đã trải nghiệm từ khi để cho cái bóng của mình chiến thắng.

BÀN TAY

Một đứa trẻ đi chợ cùng với mẹ. Nó đã rất ngoan và chú ý. Người bán hàng dễ thương cho bé đã mở hộp kéo lớn đưa về phía bé, bà nói: “Này em bé, bà thưởng kẹo cho cháu nè!”

Đứa trẻ thò tay lấy một cái, nhưng bà bán hàng khích lệ bé: “Cháu lấy thêm nữa đi. Cứ bốc bao nhiêu cháu muốn”.

Đứa trẻ nhìn bà bán hàng với đôi mắt mở lớn: “Thưa bà, cháu cảm ơn bà ạ... Nhưng bà lấy cho cháu đi!”

“Tại sao thế?”

“Vì tay của bà lớn hơn tay cháu ạ!”

Sứ điệp cho bạn

Khi cần nguyện, bạn đừng đo đạc những vấn đề của bạn bằng đức tin nhỏ bé của mình. Bạn hãy đơn giản nhớ rằng bàn tay của Thiên Chúa thì lớn hơn.

BỨC HỌA

Một đứa trẻ đang vẽ một bức tranh. Cô giáo ngắm nghía rồi nói với em: “Ồ, bức tranh thật ngộ nghĩnh và thú vị. Em muốn vẽ gì thế?”

“Thưa cô, em vẽ chân dung của Thiên Chúa”.

“Nhưng chẳng ai biết Thiên Chúa thế nào cả”.

“À, khi em vẽ xong thì mọi người sẽ biết Người”.

Sứ điệp cho bạn

Thực sự chẳng ai đã thấy Thiên Chúa, nhưng họ có thể nhận ra Người ngang qua lối sống đầy tình yêu nhân ái của bạn. Đơn giản là vì bạn được dựng nên theo hình ảnh của Người. Bạn có thể phác thảo khuôn mặt Thiên Chúa qua chính con người bạn.

thơ

KHUNG TRỜI TỰ DO

Trên khung trời rộng tự do
Con mơ làm những cánh cò bay cao
Bay trên đồng lúa ngọt ngào
Lắng nghe tiếng gió rì rào ruộng nương.

Lướt đi đến khắp muôn phương
Ngắm xem đồi núi quê hương diệu vời
Tự do đến những chân trời
Bay cao mơ ước đến nơi mong chờ.

Nhưng trong tình Chúa vô bờ
Đây con ký thác ước mơ cuộc đời
Sống theo Lời Chúa gọi mời
Luật tình yêu vẫn sáng ngời trong tâm.

Tự do là chọn dẫn thân
Sống theo điều tốt lương tâm soi đường
Tinh thần trách nhiệm thơm hương
Tự do trong Chúa can trường hiên ngang.

Tay Ngài, đôi cánh vững vàng
Khung trời mở rộng thanh thản tâm hồn.

KIM HẠNH, FMA

NHỚ NGÀY XƯA

Ai cũng nói “ngày xưa mình quê thật”
Nhưng thật là hiếm có cái gọi là ngày xưa
Vì ngày xưa đi và không bao giờ trở lại
Thế mà mỗi người chúng ta đều mang nỗi nhớ ngày xưa.

Ngày xưa ở đâu? Sao ta không quên được
Có phải “ngày xưa” đã hóa mình trong hiện hữu của ta?

Vì thế bạn ơi,
Dẫu ngày đời có dẫn ta tới vạn nẻo đường xa
Xin bạn đừng quên
Nhờ ngày xưa hôm nay ta khôn lớn.

NGUYỄN QUYÊN, FMA

TẶNG VẬT

Cổ con rặng rờ những trần châu,
Gương mặt sao ngơ ngác, lẽ nào!
Là lụa thướt tha cho dẫu đẹp,
Áo quần vương vít bước chân mau.

Con sẽ mất nò đùa hứng thú,
Sợ rằng áo rách, đất bùn lan.
Và đâu dám tự nhiên đùa giỡn,
Bởi vậy con đành cách thế gian.

Hội chợ nhân sinh bình dị ấy,
Dẫu tung bùng cũng phải từ nan.
Bao nhiêu thú mẹ ban cho đó,
Sẽ buộc giằng thân trẻ bất an.

Nào phải đường đời luôn phẳng lặng,
Gập ghềnh sỏi đá những đa đoan.
Thân dày, chân dạn còn mong được,
Vững bước đi trong cõi địa đàng.

VIÊN THU

Cha Cafasso là một linh mục trẻ tại Tô-ri-nô, thỉnh thoảng ngài vẫn đưa ra những lời khuyên cho Gioan Bosco.

Chẳng có đề nghị nào hấp dẫn con cả. Con muốn làm một chuyện gì đó hữu ích hơn thế...

Vậy cha có ý nghĩ này. Con cứ đi với cha.

Tô-ri-nô đây các tề nạn.

Chồng con lại đi uống rượu rồi. Thưa cha, anh ấy vừa xài hết tiền, vừa đánh đập cả chúng con nữa.

Bài viết: **NGỌC YẾN, FMA**

CHIẾC VÒNG KIM CÔ

CUỘC SỐNG LÀM BẠN BUỒN CHÁN
Ủ? HÃY LAO VÀO CÔNG VIỆC BẠN TIN
TƯỜNG BẰNG TẤT CẢ TRÁI TIM, SỐNG VÌ
NÓ, CHẾT VÌ NÓ, VÀ BẠN SẼ TÌM THẤY
THÚ HẠNH PHÚC TƯỜNG CHỪNG NHƯ
KHÔNG BAO GIỜ ĐẠT ĐƯỢC.

Dale Carnegie

“Vô trách nhiệm...”, đây là một câu được nghe rất nhiều người nói đến khi chúng kiến những ca cướp giạt trên đường, trong nhà; hoặc khi nghe những vụ gây tai nạn, những vụ thất thoát ‘ngàn tỉ’ rộ lên trong những năm gần đây. Những ai có bổn phận giáo dục ít nhiều đều tự vấn: Tại sao thái độ này lại trở thành nổi bật đến thế?

Lắng nghe cuộc sống

Mảnh đời 1. Có em học sinh lớp 1 phổ cập, 12 tuổi mới vào học được 2 tháng, nhưng đã “đi bụi” ba lần, mỗi lần một tuần, nên tôi quyết định gặp em để tìm hiểu. Khuôn mặt em linh lợi, già dặn và cảm giác ấy càng tăng lên khi em nói chuyện.

“Em học ở trường mấy tháng rồi nhỉ?” - “Hai tháng”. “Em học thế nào?” - “Chắc...! được”. “Cô nghe nói em nghỉ một vài lần gì đó. Nhà em bận việc phải không?”. “Bận hả? Thực ra không phải là bận...!”, em kéo dài giọng ra vẻ người lớn. “Ở nhà chán quá. Đi bụi sướng hơn”.

“Em không muốn ở nhà, lại thích đi bụi sao? Em không sợ ba mẹ lo à? Ai sẽ cho em ăn, em ngủ....?”. “Đi bụi tự do hơn. Ở nhà chán, ở ng bả hổng có nhà, cứ đi bán vé số miết hà. Ở nhà với đi bụi cũng thế. Mà cô biết không, em tự nuôi em. Em đi nhặt bịch ni-lông, hơn mười ngàn một ký, một ngày cũng gần trăm ngàn...”. “Thế à? Nhưng nếu em ở nhà, em sẽ không phải đi lượm bao ni-lông...”. “Em cũng chẳng ở nhà. Em đi bán vé số” - “Ba mẹ bắt em đi à? Cô có thể....”, tôi nóng nảy nói.

“Tự đi. Ở nhà chán...! – em kéo dài giọng – đi bán cũng được vài chục ngàn. Đua ống bả một nửa, còn lại em mua đồ ăn, chơi nét... Mà sao em chán ghê. Chắc! Đời em có gì vui đâu...” – Mắt em nhìn xa xôi như một người lớn...

Mảnh đời 2. Một trưa nọ, một nữ sinh trung học đến nhà nhà tôi chơi với đứa cháu. Thấy em nấn ná hoài nên tôi giục em về, sợ ba mẹ mong.

“Cô cho em ở nhà cô bữa nay nghe. Em không muốn về nhà...” . Thấy em có “vấn đề”, tôi ngồi chuyện vãn với em và được biết lý do là vì em muốn đi tìm ‘một chút tự do’, ‘một chút thở’. Em nói: “Ba mẹ em cứ như cái trục thẳng suốt ngày bay lượn quanh em. Em không thở được... Cách đây hai ngày, nhờ bạn em mời ăn sinh nhật tối, ba mẹ không cho, lại còn lải nhải về sự nguy hiểm khi đi tối, khi tiệc tùng bè bạn. Em nhất quyết đi thì mẹ nói sẽ chở đi, rồi cứ đậu xe ở ngoài chờ... làm cho bọn bạn em chọc ghẹo em là con nít, là ‘người đẹp bị nhốt trong lâu đài’. Bực mình quá, em ra về luôn... rồi em giận mẹ cho đến hôm nay”.

Mảnh đời 3. Một thanh niên đang trong giai đoạn tìm hiểu đời tu có tâm sự rằng em luôn bị dằn vặt bởi tu tưởng “Tôi có phải là một nô lệ” hay không. Em cảm thấy trong đời sống chung, thời gian cứ trôi và em như thể một con rô-bốt... em hay sợ bề trên để ý, em chạy đua với giờ giấc như một cái máy, cứ chuồng là thay đổi công việc. Nhìn bên ngoài không ai có thể chê em về việc gì, nhưng tận thâm tâm em tự hỏi: Tôi là một người tự do không hay một nô lệ?”.

Lắng nghe hơn nữa, cuộc sống còn nói nhiều điều nữa, nhưng

cảm nhận chung nơi tôi đó là ‘tiếng thét gào của tự do’, tiếng thét gào vô vọng, như sự giằng co giữa cái muốn và cái không thể, giữa cái muốn thên thang và cái nặng nề đè nén. Tôi chợt nghĩ đến chiếc vòng “kim cô” siết chặt trên đầu của Tôn Ngộ Không.

“Chiếc vòng kim cô” của tự do

Trong hành trình thỉnh kinh, Đường Tam Tạng đã dùng chiếc vòng kim cô để khống chế mỗi khi Tôn Ngộ Không làm loạn. Hình tượng chiếc vòng kim cô trên đầu của Tôn Ngộ Không rất quen thuộc trong lối nói tượng hình, khi bàn về những cương tỏa, về luật lệ và nó được sử dụng đa nghĩa. Tuy nhiên, một cách bất cập, tôi vẫn thích dùng hình ảnh chiếc vòng kim cô để suy diễn về tâm trạng đầy nghịch lý trên, ngang qua các mảnh đời.

Tôi cho rằng dù ở trong hoàn cảnh nào thì vấn đề mấu chốt trong giáo dục vẫn là phải cho các bạn trẻ nhận ra họ tự do. Ở đây, không muốn nói đến một ‘khảng định lý thuyết’, nhưng cần một trải nghiệm. Bạn trẻ cần được giúp để nhận ra họ tự do: tự do trong tư duy, tự do chọn lựa hành vi. Cả khi bị ép buộc, bị ở trong hoàn cảnh khó khăn... thì em vẫn có tự do chọn lựa suy nghĩ và hành động. Và khi không có nhiều khả thể để chọn, em vẫn có thể chọn “có” hoặc “không”. Nhà giáo dục cần giúp em trải nghiệm qua thực tế cuộc sống hàng ngày, với bài tập là các tình huống của đời thường. Ngoài ra, em cần được giúp để nhận ra rằng mỗi chọn lựa đều có hệ quả của nó.

Từ suy nghĩ trên, ta thấy cái có thể giúp các bạn trẻ vượt qua những giằng co của tâm trạng ‘tự do hay nô lệ’, vượt qua sự kiềm tỏa nơi chiếc vòng kim cô của tự do chính là thái độ trách nhiệm nơi em.

Giáo dục về trách nhiệm

Đối với các bậc cha mẹ, giáo dục con về trách nhiệm là một bổn phận phải lễ và quan trọng. tuy thế, điều này không dễ dàng vì dường như người trẻ hôm nay là con đẻ của ‘sở thích’, các em quen có mọi sự và có ngay lập tức. Các em tin rằng ngay cả sự phạm pháp đôi khi cũng là tự do, vì bản thân mình muốn thế.

Một phản ứng thông thường của phụ huynh trước những ‘cái chướng’ nơi các em là cấm đoán, kiểm soát. Nhưng như thế sẽ không giúp các em trưởng thành, tức là tự lập và trách nhiệm, dám tin vào sức mạnh bản thân.

Mục tiêu việc giáo dục trách nhiệm chính là giúp các em đào luyện một lương tâm đúng đắn. Trang bị cho các em về lương tâm tức là giúp cho các em một thứ dụng cụ quan trọng nhất để các em sống như một con người thực thụ. Lương tâm có thể ví như chiếc la bàn nội tâm hướng dẫn cho hành trình đời người. Lương tâm là vùng thâm sâu nhất, bí mật nhất, nơi con người nhìn thấy mọi sự với trí óc của mình, nơi con người thực hiện sự đánh giá của mình: “Điều này là tốt, điều kia là xấu..., điều nọ là đúng, là chính đáng...”. Lương tâm là “hạt nhân” bí mật nhất và thánh thiêng nhất của con

người. Nơi mà chỉ có Thiên Chúa và cá nhân biết, nơi thăm cung ấy vọng lại tiếng của Thiên Chúa.

Để có thể bước đầu xây dựng cho điều tế nhị này cần phải có một cơ sở vững chắc, chính vì thế mà ngay từ bé, các em cần được giáo dục về bổn phận. Bổn phận không là một lệnh phải thi hành nhưng là biểu lộ về sự vĩ đại nơi con người. Chỉ có quyền lợi khi gắn liền với bổn phận.

Điều quan trọng là phụ huynh nên có một dự phóng, một tư tưởng để giúp con cái phát triển, tìm ra con đường thực sự cho riêng mình, nếu không, thật khó cho em vì vốn kinh nghiệm và hiểu biết của em về thế giới còn quá hạn chế. Trong thực tế, rất nhiều người trẻ không có trách nhiệm trong học tập vì thấy có học nhiều rồi cũng thất nghiệp. Nhiều em chỉ biết nghĩ đến quyền lợi bản thân mà không nghĩ đến trách nhiệm đối với gia đình, nhóm bạn, hay cộng đồng, xã hội.

Vì thế, cha mẹ hãy cố gắng hiến cho con cái một mẫu gương về tinh thần trách nhiệm để chúng dõi theo. Điều kế tiếp quan trọng không kém là phụ huynh phải nói, phải giải thích về trách nhiệm nhưng vô cùng cụ thể. Nói chung, khía cạnh trách nhiệm cần phải được đặt cơ sở và xây dựng một cách cẩn thận. Chắc chắn có một vài quy tắc tạo thành những cấm đoán, và dường như chúng được đặt ra để làm cho trẻ em và các thanh thiếu niên tránh khỏi những lời nói hay hành vi phá hoại đối với bản thân hay người khác, dù ở mức độ thể lý hay cảm xúc. Nhưng khía cạnh trách nhiệm cần được làm một cách rất rõ ràng đối với bổn phận học đường, mối tương quan với bạn bè hay người khác phái, việc sử dụng phương tiện giao thông, việc sử dụng tiền bạc, chất kích thích như rượu, bia, ma túy. Phụ huynh cần nhớ rằng người trẻ không được mơ hồ về điều này.

Trong một gia đình, mỗi người đều có một trách nhiệm nào đó phải hoàn thành để cho cuộc sống được trôi chảy tốt đẹp. Trẻ em, người trẻ cần có những bổn phận thực sự đóng góp trong gia đình cùng với các thành viên khác như trông em, giúp dọn bàn ăn, rửa chén, lau dọn nhà cửa, may vá... Cha mẹ cần luôn đồng hành với con cái trong bổn phận, khích lệ và giúp em dần thành thạo với công việc, chu toàn cách trung thành với các bổn phận dù nhỏ bé.

Cha mẹ có thể đo lường độ lớn về tinh thần trách nhiệm của con cái qua việc em có hay đổ lỗi hay không. Một khi trẻ em hay thiếu niên xác tín được rằng mỗi chọn lựa của em luôn có hệ quả đi kèm, thì lúc em mới thôi đổ lỗi cho người khác về những hành vi của em.

Vậy, để giáo dục tinh thần trách nhiệm, cha mẹ cần giúp con cái thức tỉnh về chọn lựa của mình, giúp các em tự do chọn lựa và thực sự dám trách nhiệm trên suy nghĩ, chọn lựa, lời nói, hành vi của mình.

YOUCAT

Bài viết: **DIỄM HƯƠNG, FMA**

KINH NGUYỆN KI-TÔ GIÁO

Không có em bầu trời như không có nắng, không có em muôn đời mây sẽ ngừng trôi... Chỉ có thuyền mới hiểu, biển mệnh mong nhường nào, chỉ có biển mới hiểu thuyền đi đâu về đâu... Những ngày không gặp nhau, biển bạc đầu thương nhớ... lòng thuyền đau rạn vỡ...

Tình yêu thật đẹp và ý nghĩa, những mối tình gắn bó keo sơn, tâm giao sâu đậm, không thể thiếu vắng nhau như sóng với biển, như thuyền cần bến, như mây cần gió, như cá cần nước...

Bạn thân mến! hơn hết những vần thơ hay những hình ảnh gọi lên ở trên, tôi muốn nói đến mối tâm giao thiết thân của con người với Thiên Chúa, một nhu cầu thiết yếu của người Kitô hữu là cầu nguyện. Vì cầu nguyện cần thiết như hơi thở, đời sống cầu nguyện làm cho người Kitô hữu thực sự cảm nhận hạnh phúc, làm cho cuộc sống thật đẹp và ý nghĩa, nếu không, cuộc đời sẽ vô vị, chẳng có lý lẽ gì để sống.

Bạn và Tôi đã tìm hiểu ba phần đầu của YouCat, mời Bạn cùng tôi bước vào phần Kinh Nguyện Kitô Giáo là phần cuối của YouCat. Cần xác tín rằng: cầu nguyện (4) làm cho người Kitô hữu khi tuyên xưng đức tin (1), khi cử hành mầu nhiệm đức tin(2), khi sống đức tin(3) trong Chúa Kitô, chúng ta được bước vào mối tương giao sống động thân tình với Chúa Kitô và Ba Ngôi Thiên Chúa ở mọi nơi mọi lúc trong suốt cuộc đời.

Cầu nguyện là gì? Cầu nguyện thế nào? ở đâu? khi nào? Mời Bạn đến với YouCat phần IV:

Cầu nguyện là gì? Là nhớ đến, hướng lòng trí lên cùng Thiên Chúa, thưa chuyện với Chúa. Cầu nguyện là ân huệ là quà tặng của Thiên Chúa mà ta có được khi cầu nguyện. Cầu nguyện là đáp lại lời mời gọi của Thiên Chúa, là đi vào mối quan hệ tâm giao với Chúa Kitô. Tín hữu cần luyện tập để sống đời cầu nguyện. Vì:

GIÁO LÝ CHO BẠN TRẺ

KINH LẠY CHA

Bạn thân mến! Ước nguyện lời Kinh Lạy Cha sẽ luôn gắn liền với cuộc sống chúng ta, mỗi khi chúng ta đọc, ý thức từng lời gắn kết vào đời sống thường nhật, bạn nhé!

Lạy Cha chúng con: Thật hạnh phúc cho chúng ta được gọi Thiên Chúa là Cha, Ngài không chỉ là Cha của Bạn của Tôi, mà của hết mọi người.

ở trên trời: Thiên Chúa là Cha - Ngài là Đấng quyền năng, cao cả, nhưng lại hiện diện gần gũi và thân tình giữa đời thường của Bạn và Tôi nơi những người xung quang đầy thương mến. Trời là nơi nào có Thiên Chúa hiện diện.

chúng con nguyện danh Cha cả sáng: Vẫn còn 2/3 dân số trên thế giới chưa được nhận biết và yêu mến Cha. Bạn và Tôi cần sống chứng tá hơn nữa!

Nước Cha trị đến: Vương quốc của Chúa Kitô Vua là vương quốc của tình yêu. Muốn vào vương quốc của Ngài, phải là người có lòng yêu mến Chúa và yêu thương anh chị em thật sự. Thế nhưng sự dữ vẫn còn tràn lan trên thế giới! Bạn và Tôi được mời gọi là chất men cho Tin Mừng của Chúa, khơi dậy niềm hy vọng hướng về Thiên Đàng mai sau.

ý Cha thể hiện dưới đất cũng như trên trời Hơn ai hết Chúa biết rõ điều gì chúng ta cần, Ngài luôn muốn điều tốt lành cho chúng ta. Bạn và Tôi cần tin tưởng phó thác hoàn toàn cho thánh ý Ngài thể hiện cho dù đang phải đi trong đêm tối của đức tin.

Xin Cha cho chúng con hôm nay lương thực hằng ngày: Mỗi ngày trên thế giới có khoảng 25.000 người chết đói! Sự kiện này cho thấy của ăn hằng ngày chúng ta hưởng dùng là do lòng nhân từ của Chúa ban. Đừng bao giờ ích kỷ mà không biết chia sẻ cơm bánh, gạo tiền cho tha nhân. Đây là trách nhiệm và bổn phận của người làm con Thiên Chúa.

và tha nợ chúng con như chúng con cũng tha kẻ có nợ chúng con: Thân phận yếu đuối mỏng dòn dễ sa ngã, chúng ta cần đến lòng thương xót, yêu thương tha thứ của Thiên Chúa. Nhưng Bạn và Tôi lại thật khó để tha thứ cho người khác. Nếu ta không thương xót người khác, không tha thứ cho họ, thì làm sao Thiên Chúa có thể rửa lòng thương xót ta được.

Xin chớ để chúng con sa chước cám dỗ nhưng cứu chúng con cho khỏi sự dữ: Cuộc đời lắm cạm bẫy, nhiều sự dữ, khiến chúng ta quên đi sự hiện hữu của Thiên Chúa trên trần gian này. Cám dỗ lớn nhất là không cần đến Thiên Chúa, chỉ yêu chuộng của cải và đặt nấc thang vật chất lên trên hết mọi giá trị tinh thần.

Amen. Ước mong Bạn và tôi sống được tâm tình con thảo với Cha Trên Trời!

Cầu chúc các bạn sống được tình bạn nghĩa thiết với Chúa Giêsu bằng đời sống cầu nguyện!

Bản chất của cầu nguyện: Trái tim xa Chúa thì cầu nguyện vô ích. Cầu nguyện phải gắn liền với đời sống.

5 hình thức cơ bản khi cầu nguyện:

- Thờ lạy
- Ngợi khen
- Cảm tạ
- Cầu xin
- Cầu bầu

Nguồn mạch của cầu nguyện là chính Chúa Giêsu:

Người cầu nguyện – Thầy cầu nguyện - gương cầu nguyện: Tất cả cuộc đời của Chúa Giêsu là cầu nguyện, là nên một với Cha của Người trong Chúa Thánh Thần.

Nẻo đường dẫn ta vào đời sống cầu nguyện:

Khẩu nguyện (cầu nguyện bằng lời nói) bày tỏ ra bên ngoài bằng lời kinh hay tâm tình ôm ấp trong lòng.

Trí nguyện (cầu nguyện bằng suy nghĩ trong trí) dựa vào Lời Chúa, vì Lời giúp lòng ta nâng lên tới Chúa.

Tâm nguyện (cầu nguyện bằng con tim) Tâm nguyện làm cho Kitô hữu biến đổi đời mình thành cầu nguyện thực sự, và làm cho lời cầu nguyện biến thành sự sống.

Thái độ cầu nguyện:

- Đứng trước Chúa
- Ngồi trước Chúa
- Quỳ gối
- Phủ phục
- Chắp tay

Tâm tình cầu nguyện:

Của một thợ tạo: Khi ta chúc tụng và ngợi khen quyền năng Chúa đã tạo dựng nên muôn loài muôn vật và tạo dựng nên con người giống hình ảnh Chúa.

Của người con thảo: khi ta cảm ơn Chúa vì tình thương yêu quan phòng Chúa vẫn dắt dìu, yêu thương và nâng đỡ ta trong suốt cuộc đời.

Của một tội nhân: khi ta cầu xin ơn tha thứ và lòng thương xót Chúa.

Cầu nguyện khi nào?

Cá nhân: Khi dừng chờ đèn xanh, nơi trạm xe buýt hay bất cứ khi nào. Đặc biệt là sáng thức dậy ta dâng ngày cho Chúa để lãnh nhận sự chúc lành, xin Ngài ở bên ta trong mọi hoàn cảnh. Khi dùng bữa nhớ cảm ơn Chúa. Đến cuối ngày ta trao phó mọi sự trong tay Chúa, xin Chúa thứ tha mọi lỗi lầm và ban bình an cho ta cũng như cho người khác.

Cộng đoàn: Trong Thánh Lễ, giờ kinh Thần vụ, mọi hoạt động phụng vụ của Hội Thánh.

MÓN QUÀ của thiên thần nhỏ

Ngày xưa có một thiên thần nhỏ khao khát được lên đứng ở lan can Thiên đàng mà nhìn xuống trần gian. Vì trời và đất xa nhau lắm nên thiên thần không nhìn rõ mọi sự, nhưng vị thiên thần vẫn cứ tiếp tục quan sát trái đất cách say sưa.

Những thiên thần khác rất đỗi tò mò nên đã chạy đến kể cho Đức Maria nghe chuyện. Một ngày nọ, Mẹ Maria đến gần vị thiên thần dịu dàng hỏi: “Này thiên thần nhỏ của mẹ, con làm gì ở đây thế?”. Lấy hết can đảm, thiên thần nhỏ đáp: “Con muốn xuống trần gian!”.

“Xuống trần gian à? Con không hạnh phúc khi ở Thiên Đàng sao?”

“Ồ, thưa mẹ có chứ, nhưng con vẫn muốn xuống trần gian vào đêm Giáng sinh cùng với Giê-su. Một thiên thần bản mệnh nói với con rằng trên Trái đất có các trẻ nhỏ, là các tạo vật giống chúng con. Con muốn xuống trần gian và đem cho các trẻ một vài món quà”.

Sau khi nói một thôi một hồi, thiên thần nhỏ im bất, không dám ngẩng lên nhìn. Mẹ Maria im lặng mỉm cười rồi quay gót bước đi. Vị thiên thần chỉ biết nhìn theo với niềm hy vọng. Và đêm canh thức Giáng sinh đến, chỉ có duy nhất thiên thần nhỏ được chọn để đi cùng với Giê-su.

Mẹ Maria đích thân đổ đầy một giỏ quà lớn, gồm những món quà nhìn thì hấp dẫn và ăn thì ngon. Đêm vừa buông, thiên thần nhỏ khởi hành xuống trần gian.

Chúa Giê-su không bỏ rơi Giáo hội của Ngài, nhưng sự hiện diện của Ngài sống động nhất trong đêm Giáng Sinh, chính vì vậy mà trong đêm thánh ấy, thường có các thiên thần mang những ơn

lành xuống trần gian và đổ tràn trên những con người thiện tâm.

Thiên thần nhỏ vút bay trong đêm tối, để lại những vệt bụi sáng lấp lánh. Mặt Đất thật gần và thiên thần nhỏ có thể phân biệt được đó là mặt biển dập dờn, rồi đến một khu rừng thông như vết cắt đen đúa nổi bật trên mặt tuyết và cuối cùng là một tháp chuông của một ngôi làng. Chúa Giê-su nói: “Đây là một thôn làng, con sẽ bắt gặp rất nhiều trẻ em tốt lành. Hãy ôm hôn chúng thay Ta, nhưng đừng để chúng tỉnh dậy và hãy để lại cho chúng những quà tặng. Con cần nhớ là khi thấy các ánh sao sắp sửa lịm tắt thì phải mau chóng trở về Thiên Đàng ngay”.

Thiên thần nhỏ hứa vâng lời, và Giê-su hướng dẫn thiên thần đến nơi phải đến.

Một căn nhà tối tăm và ảm giầu

Vị thiên thần nhỏ vào trong những căn nhà và nhìn thấy các trẻ thơ đang say giấc nồng. Khuôn mặt các em tỏ rõ vẻ rất tốt lành hay thua kém một chút. Thiên thần nhỏ đặt trên trán các trẻ đầu tiên nụ hôn nhân danh Chúa Giê-su, và với các trẻ không tốt lắm, thiên thần để trên trán các em giọt nước mắt. Thực sự thiên thần đã chẳng tìm thấy một đứa trẻ nào xấu xa, mà nếu bắt gặp trẻ nào như thế chắc là thiên thần phải khóc nhiều lắm. Khi những ngôi sao bắt đầu nhạt màu thì chiếc giỏ của thiên thần đã trống rỗng, và thiên thần nhỏ chuẩn bị bay về Thiên Đàng.

Sau khi cất cánh bay, từ trên cao nhìn xuống, thiên thần thấy một ngôi nhà tối tăm và ảm thấp mà trước đó ngài đã không nhận ra. Lo lắng, thiên thần thầm nghĩ: “Hy vọng trong đó chẳng có em bé nào”, thiên thần vội bay vòng lại và nhìn vào căn nhà qua cánh cửa sổ. Ô, trong đó có một đứa trẻ đang ngủ say trên một đồng lá và trên mình nó phủ một tấm chăn mỏng rách rưới. Đứa trẻ thật dễ thương. Bay lại gần để nhìn rõ hơn, thiên thần biết đây là một đứa trẻ rất ngoan. Trong giấc ngủ, nó run lên vì lạnh nhưng trên môi vẫn rung lên lời cầu nguyện cho bà mẹ nghèo. Thiên thần không tìm đâu ra một chút củi để thắp lửa lên sưởi cũng như để hâm lại nồi cháo. Người mẹ của bé đã đến nhà thờ để dự lễ Giáng sinh và xin Chúa Giê-su cứu giúp. Thiên thần nhỏ nhìn thấy mọi sự và cố tìm trong giỏ xem còn sót lại dù là một cái kẹo, hay một trái cây nào đó, nhưng thực tình, chẳng còn một chút gì.

Chẳng có quà tặng gì cho đứa trẻ ngoài nụ hôn nhân danh Giê-su. Thực sự, các thiên thần có khả năng làm cho con người mơ mộng, nhưng có lẽ sẽ là tàn bạo nếu chỉ thắp lên ước mơ rồi bỏ đó, để họ thức giấc với đôi tay trống rỗng trong giá lạnh. Thiên thần suy nghĩ và trong lòng thầm thí xin Mẹ Maria cứu giúp.

Quyền năng của những ngôi sao

Nhìn lên trời cao qua ô cửa sổ, thiên thần chợt nảy ra một ý tưởng. Ngài vội bay nhanh đến ngôi sao gần

nhất đang lấp lánh trên bầu trời, nhẹ hái lấy ngôi sao rồi ngay lập tức bay xuống căn nhà nhỏ. Thiên thần cẩn thận đặt nó vào cái bếp lò. Ngôi sao rực sáng lên chiếu sáng khắp căn nhà tối tăm với ánh sáng chói ngời rực rỡ, nó làm nóng chiếc nồi và làm tỏa ra một mùi thơm ngon dễ chịu. Ngôi sao làm cho nước trong nồi có hương vị của sữa, mật ong và sô-cô-la, và trở nên chất dinh dưỡng bổ béo, hấp dẫn.

Xong đâu đó, thiên thần nhỏ ôm hôn đứa trẻ và bay vội về Thiên Đàng qua cánh cửa sổ, vì Thiên Chúa không cho phép thiên thần lộ diện trước con người. Khi đứa trẻ tỉnh giấc, nó nhìn thấy ngôi sao lấp lánh trong bếp lò và người mẹ của nó đang đứng như trời trồng trước ngưỡng cửa. Đưa tay ra phía cửa sổ, bà nói: “Mẹ nghĩ là một thiên thần vừa bay qua cửa sổ. Mẹ như thấy đầu cánh của ngài”. Và rồi bà đã hiểu tất cả, vì đó là ngày Giáng Sinh.

Cùng lúc đó, thiên thần nhỏ bay về Thiên Đàng nhanh như chớp. Thực sự, ngày mới đã bắt đầu. Khi thiên thần đặt chân vào cửa trời thì các thiên thần khác đã vây quanh Mẹ Maria. Chúa Giê-su lên tiếng nói: “Thiên thần nhỏ ơi, con suýt trễ đấy!”, nhìn thấy nụ cười của Chúa Giê-su, thiên thần an tâm bay vào.

Trong khi vượt qua cánh cổng vàng óng ánh, thiên thần nhỏ ngoảnh nhìn phía sau, và bỗng giật mình: ở thấp hơn, trong tầm tầm những vì sao có một lỗ trống. Chúa Giê-su không để ý nhưng Thiên Chúa bỗng cất tiếng hỏi: “Ai đã làm điều này?”.

Có lẽ thiên thần nhỏ đã chẳng bao giờ được quay lại trần gian để thăm các trẻ nhỏ nữa rồi, vì đã dám phá hỏng công trình thần linh.

Áo choàng của Mẹ Maria

Thiên thần nhỏ dừng lại nuốt nước mắt, nhưng Mẹ Maria đã chú ý những giọt nước mắt lăn dài ấy. Thiên thần không thể giải thích được lý do mình khóc, nhưng ngài đưa tay chỉ cái lỗ thủng trong tấm thảm ngôi sao được Thiên Chúa dệt nên. Và Mẹ Maria đã hiểu. Mẹ biết tất cả các trẻ em trên trái đất, và Mẹ đã nhìn thấy đứa trẻ đang ngồi ăn ngon lành cùng với mẹ nó món súp thơm tho tuyệt vời. Cúi xuống, Mẹ gỡ một ngôi sao trong tấm áo choàng và đặt vào tay thiên thần nhỏ.

Mẹ nói: “Con hãy đi đi, hãy đặt nó vào chỗ trống ấy. Ta đợi con về”. Rồi Mẹ Maria chúc phúc cho đôi cánh của thiên thần để ngài có thể bay nhanh nhất. Chẳng bao lâu, thiên thần nhỏ đã hạnh phúc trở về Thiên Đàng. Kể từ đó, ở dưới trần thế, ngôi sao của Mẹ Maria lấp lánh chiếu sáng ở chỗ gần mặt đất nhất. Đó là ngôi sao đẹp nhất, rực rỡ nhất và lấp lánh nhất trong số các vì sao.

Trên mặt đất, con người đã nhận ra ngôi sao này và người ta gọi nó là Sao Mai, hay Sao Hôm. Ngôi sao này thường xuất hiện đầu tiên và tắt đi sau cùng. Nó đẹp nhất, to nhất so với các ngôi sao khác, vì nó là ngôi sao của Đức Maria.

Vàng Nhũ hương Mộc được RA SAO?

Mặc dù không lộ ra cho người ta thấy, nhưng hầu như con bò và lừa không thể nào ngủ được. Đêm hôm ấy và ngày hôm trước đã là một cuộc hỗn độn kỳ diệu vì biết bao sự lạ xảy ra: nào là Hải nhi được sinh ra, các thiên thần, mộc đồng, ngôi sao và rồi ba vua xuất hiện với những chiếc áo choàng thêu sắc sỡ, và những con vật lạ với cái bướu trên lưng. Nhưng cái làm thu hút mọi ánh nhìn phải kể đến những cái tráp đựng bảo vật do các ngài mang tới.

Mọi người mọi vật ngập trong niềm an bình, hạnh phúc, họ quỳ thờ lạy hải nhi, sau đó ngã mình trên những đồng rơm rải rác trong hang đá, hơi thở nhẹ nhẹ và khuôn mặt thư thái bình yên. Gần đó, người mẹ dịu hiền nhẹ ru hải nhi, và người đàn ông với đôi tay mạnh mẽ đang chất thêm củi vào đồng lửa tỏa hơi ấm, rồi nhặt bó rơm đi về phía hai con vật hiền lành.

Tại cửa hang đá có một cặp mắt khác đang dán vào những quà tặng của các vua. Đó là cặp mắt đầy ma mãnh pha lẫn ngây thơ. Đôi mắt ấy đã theo dõi chăm chú đoàn lễ hành của ba vua suốt những ngày dài và giờ đây nó thích thú quan sát cơn mệt mỏi của đoàn khách lạ. Đó là cặp mắt của Disma, một trong những tay trộm cướp lừng danh của vùng Bê-lem. Hắn đã từng nổi tiếng bởi sự nhanh nhẹn, thoát ẩu thoát hiện như một con chồn hoang.

Nhưng rồi bầu khí thanh bình của hang đá chợt phả vào tâm hồn hắn. Hắn bị hấp hồn bởi sự say ngủ của Hải nhi, rồi đến người mẹ cũng bắt đầu ngã mình trên đồng rơm được người chồng trải ra sẵn trên nền đất. Lòng hắn bỗng chùng xuống, mọi kế hoạch đều tiêu tan, hắn chẳng muốn tìm kiếm gì, tính toán gì. Hắn chỉ muốn ngủ một giấc thật sâu, hắn thèm giấc bình an của trẻ thơ. Đợi cho ánh lửa dần tàn, rồi cả hắn cũng ngã mình trên đồng rơm, thiếp dần trong giấc ngủ với hơi thở nặng nhọc. Con bò và lừa cũng bắt đầu thiêu ngủ. Một sự tĩnh lặng sâu xa tràn ngập khắp hang đá.

BẠN TRẺ TRAO ĐỔI

TỰ DO & TRÁCH NHIỆM TRONG HÔN NHÂN

Thưa cha kính mến,

Lời đầu tiên con xin chúc sức khỏe đến cha, và con cũng xin cha giúp giải gỡ cho con một vấn đề nan giải mà đã làm con day dứt suốt tháng qua.

Con tên là Vinh Phúc, mồ côi cha mẹ và hiện nay con đang sống với Dì của con. Bước sang ngưỡng tuổi 22, con vừa tốt nghiệp Cao Đẳng Ngành Quản Lý Khách Sạn nhưng chưa có việc làm. Đầu tháng mười vừa qua, người bạn của Dì con có giới thiệu con với một anh sinh viên 25 tuổi, gia đình giàu có. Dù mới quen con có hơn một tháng, nhưng anh ấy luôn có những cử chỉ sàm sỡ vượt quá giới hạn cho phép với con. Quan niệm nam nữ của anh rất phóng túng, nhất là vấn đề giữ gìn trinh tiết không quan trọng đối với anh ấy. Con đã trình bày vấn đề này với Dì con, nhưng Dì con có vẻ đồng tình và cố ép con lấy anh ta, vì trước sau gì cũng lập gia đình với anh ta. Con thực sự bị "sốc"! Con muốn được tự do quyết định và trách nhiệm trong chuyện hôn nhân của con. Nhưng làm sao để nhận biết anh ta có yêu con thực sự, và con phải làm gì nếu tình trạng này cứ kéo dài. Mong cha cho con một lời khuyên.

Vinhphuc22@yahoo.com

Vinh Phúc thân mến,

Cha đã đọc email con viết và rất thông cảm với nỗi lòng của con. Theo cha, tình yêu cần có sự thông cảm và cao thượng. Đừng đến với nhau bằng sự ích kỷ hoặc vì ép buộc. Do đó, cha mong con thật sáng suốt trong chuyện này. Tình yêu sẽ chỉ bền vững nếu cả hai biết bảo vệ và giữ gìn và vun đắp hạnh phúc cho nhau. Nếu thực sự yêu thương ai, thì việc cầu mong cho hạnh phúc của người đó là chuyện tất nhiên và đó là dấu chỉ tình yêu đích thực. Cuộc hôn nhân không xây dựng trên một tình yêu đích thực, nhưng đến từ sự ép buộc hay chỉ nhằm đạt được sự giàu sang... hắn sẽ không mang lại hạnh phúc lâu bền trong tương lai. Với những gì con trình bày, cha thoáng thấy chàng sinh viên này không muốn xây dựng một tình yêu đích thực, nhất là còn có quan niệm và lối sống phóng túng, những cử chỉ sàm sỡ, vô đạo đức ngay từ đầu khi mới quen nhau, thì hắn thiếu những gì cần thiết để tiến đến một cuộc hôn nhân tốt đẹp trong tương lai.

Điều con cần làm là trình bày những suy nghĩ nghiêm túc của con với Dì và cũng nói chuyện với chàng sinh viên kia về chuyện xây dựng một tình yêu nghiêm túc,

TRAO ĐỔI BẠN TRẺ

biết tôn trọng nhau trong giai đoạn hiện tại để hướng đến một gia đình hạnh phúc trong tương lai. Nếu việc này không thành, thì hẳn là nó đã thiếu điều cần thiết để tiếp tục mối tương quan này.

Ước mong con gặp được một người chồng tốt để cùng nhau xây dựng một gia đình hạnh phúc trong tương lai. Xin Chúa soi sáng, hướng dẫn và chúc lành cho con.

Chúc con luôn sống vui tươi, mạnh khỏe và đạt được những điều tốt đẹp con mơ ước.

Lm. Văn Hiến, SDB

trên đất **SYRIA**

Niềm vui phục vụ: “Con sẽ loan báo tình yêu Ngài, đến tận cùng cõi đất”

ĐẤT NƯỚC VÀ CON NGƯỜI SYRIA

Dân số đất nước Syria là 18.600.000 người, sống rải rác trên tổng diện tích là 185.170 km vuông, theo thống kê năm 2005, thì 90% dân Syria là người Ả Rập và 9% là người Kurd. Dân Syria có tới 90% theo Hồi giáo Sunni, và 7% dân chúng theo

đạo Công giáo. Ngôn ngữ chính của đất nước này là tiếng Ả Rập. Tiếng Anh chỉ được phổ biến trong vài thành phố lớn. Ngoài ra, còn có một số thổ ngữ như Armenia, Aramaic hay Circassian. Thủ đô của Syria là Damascus với 4 triệu dân. Đất Nước Syria vẫn được coi là một đất nước thanh bình và tự do tôn giáo so với những quốc gia trong khối Ả-rập. Hơn nữa, phụ nữ Syria cũng được tự do đi trên các đường phố mà không cần phải mang những tấm khăn che mặt. Người dân bản xứ sinh sống và giao tiếp rất thân thiện cũng như dễ gần gũi với hết mọi người.

NGUYỄN XÁ VÀ TRUNG TÂM TRẺ TẠI DAMASCUS

Năm 2008, tôi viết đơn xin đi truyền giáo Ad Gentes, và Cha Bề trên Cả đã sai tôi đến Tỉnh dòng Trung Đông. Khi vừa tốt nghiệp thần học, tôi được Bề Trên sai đến đất nước Syria, nơi Thánh Phao-lô được ơn trở lại, và sống trong Cộng Thể Salêdiêng tại thủ đô Damascus vào ngày 19/06/2012.

Trong một đất nước mà 90% là Hồi giáo, thì sự hiện diện của người ki-tô hữu quả là khiêm tốn, và những hoạt động giáo dục mang tính sinh động bên ngoài lại càng giới hạn. Chính vì thế, cộng thể mà tôi đang sống và làm việc chỉ có ba công cuộc: Giáo xứ với các lớp giáo lý, Nguyễn xá dành cho các thanh thiếu niên cả lương lẫn giáo, và Trung tâm Mục vụ dành cho sinh viên. Vì thế, chúng ta cuộc sống giữa đời là phương thể thích hợp và hiệu quả hơn cả trong việc truyền bá đức tin ki-tô.

Nguyễn xá Don Bosco tại Thủ đô Damascus sinh hoạt hàng ngày, từ 8h-12h30 và từ 15h-23h; ngoại trừ thứ sáu, vì là ngày lễ của Hồi giáo. Có khoảng 400 em người Syria và 300 em người Irắc tỵ nạn, từ lớp mẫu giáo đến hết cấp ba, đến sinh hoạt, học tập và thi đua tại Nguyễn xá. Ngoài ra, trong các dịp đặc biệt, chúng tôi khéo léo xen kẽ vào đó các buổi tĩnh tâm, giải tội và Thánh Lễ.

Tôi thật hạnh diện khi được mời gọi dẫn thân cho vùng đất đã chứng kiến Lịch sử Cứu độ của Con Thiên Chúa. Trong tận đáy lòng, tôi luôn khao khát được dẫn thân trọn đời cho sứ mệnh truyền giáo tại đây, dù vẫn biết mình còn nhiều yếu đuối và mỏng giòn, cần đến lời cầu nguyện của mọi người và sự trợ lực của ân sủng Chúa. Tôi luôn lạc quan và vững tin rằng Thiên Chúa là người cha mong ước con cái mình hạnh phúc và Ngài luôn đồng hành với tôi trong tình yêu và ơn thánh của Ngài.

Vì thế tôi can đảm dẫn bước trong sự quan phòng của Người. Bạn hãy cùng tôi dâng lời cảm tạ và tri ân Thiên Chúa qua kinh nguyện hàng ngày và những lời nguyện tắt được tiếp nối trong từng phút giây của đời sống chúng ta.

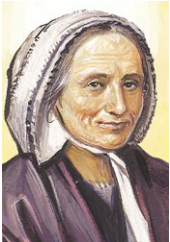

Các Thánh & Ôn Chuyển cầu

Ngọc Bích, FMA phỏng dịch

ĐÁNG KÍNH MA-GA-RI-TA

Mẹ Ma-ga-ri-ta Occhiena sinh ngày 01.04.1788 tại Capriglio, tỉnh Asti, và là người con thứ sáu trong gia đình có 10 người con. Mẹ đã được rửa tội cùng ngày tại nhà thờ giáo xứ. Cha mẹ là những nông dân tốt lành, đạo đức. Tuy không có cơ hội được đến trường, nhưng mẹ được Chúa phú ban cho sự khôn ngoan.

Năm 1812, mẹ đã cưới ông Phan-xi-cô Bosco. Sau đó, họ đến sống tại xóm Becchi. Mẹ đã sinh ra Gioan Bosco, một vị thánh lớn của các bạn trẻ sau này. Với sự khôn ngoan, lòng nhân từ nhưng rất cương quyết trong việc giáo dục con cái, mẹ đã điều hành cuộc sống gia đình cách tốt đẹp.

Don Bosco đã mời mẹ đến sống và làm việc tại Valdocco để chăm lo cho các thanh thiếu niên của ngài. Với tấm lòng của người mẹ, mẹ đã chiếm được lòng yêu mến của các bạn trẻ tại đây.

Mẹ qua đời tại Tô-ri-nô vào ngày 25.11.1856, hưởng thọ 68 tuổi. Các thế hệ sa-lê-diêng vẫn tiếp tục gọi mẹ với tên gọi thân thương: "Mẹ Ma-ga-ri-ta".

ĐƯỢC CHỮA KHỎI BỆNH NHỜ ĐÁNG KÍNH MA-GA-RÍT-TA

Vài tuần trong tháng 03 năm 2014, vai tôi bị đau đớn khiến tôi không thể sinh hoạt hay hoạt động bình thường, cũng như không thể thực hiện được bất kỳ công việc nào. Bác sĩ khuyên tôi nên đi bơi mỗi ngày để chữa bệnh, nhưng đó là điều mà tôi không thể làm được.

Ngày 04 tháng 04, là ngày kỷ niệm sinh nhật của Đáng Đáng Kính Ma-ga-rít-ta, tôi đã đến Capriglio để cùng tham dự châu Thánh Thể với tất cả mọi người. Kết thúc giờ cầu, tôi đã khẩn với Mẹ Ma-ga-rít-ta để xin Mẹ giúp tôi thoát khỏi sự khó khăn này.

Quả thật, hai ngày sau, cơn đau vai biến mất. Từ đó sau hơn hai tháng, các rối loạn và cơn đau cũng không còn tái phát nữa.

Tại Capriglio, tôi đã chia sẻ ơn lành đã nhận được nhằm để góp phần cho tiến trình phong chân phúc của người phụ nữ đáng ngưỡng mộ này. Chính Mẹ Ma-ga-rít-ta đã cùng cộng tác với Don Bosco trong việc giáo dục và chăm sóc cho các thanh thiếu niên nghèo và bị bỏ rơi tại nguyện xá Valdocco ở Tô-ri-nô, nước Ý.

R. F. J. SBB ở Badalona - Tây Ban Nha

ÁNH NHÌN DÔI THEO

Tôi muốn nói về Đáng Đáng Kính Ma-ga-rít-ta với niềm xác tín. Ánh nhìn của Mẹ Ma-ga-rít-ta hơi nghiêm nghị nhưng luôn yêu thương và dõi theo tôi từ những ngày đầu chuẩn bị cho luận án của tôi. Tôi cảm thấy có một sự hiện diện cách thiêng liêng của Mẹ trong cuộc sống tôi.

Trải qua những ngày chuẩn bị luận án với những tình huống, những nỗ lực, những khó khăn..., tôi cảm nhận sự hiện diện đồng hành của Mẹ. Mỗi ngày tôi đặt một nụ hôn vào hình ảnh nhỏ của Mẹ mà tôi đang giữ, và việc đó làm cho tôi có nghị lực để bắt đầu và kết thúc một ngày làm việc của tôi. Từ trong thâm tâm, dường như tôi luôn nghe được những lời của Mẹ để mọi sự được giải quyết cách tốt nhất. Tôi muốn chia sẻ với mọi người về những ân huệ này nhờ sự trợ giúp của Mẹ Ma-ga-rít-ta.

Đáng Kính Augusto ARRIBAT

Cha Giuse Augusto Arribat sinh ngày 17 Tháng 12 năm 1879 ở Trédou (Rouergue - Pháp). Hoàn cảnh gia đình nghèo đã buộc cậu Augusto bắt đầu học trung học tại Nguyện xá Sa-lê-

diêng ở Marseilles khi cậu đã 18 tuổi.

Vì tình hình chính trị những năm đầu của thế kỷ, cậu bắt đầu được đào luyện ơn gọi Sa-lê-diêng tại Ý và nhận áo giáo sĩ từ tay Chân Phúc Micae Rua. Trở về Pháp, như tất cả anh em mình, thầy bắt đầu sống ơn gọi Sa-lê-diêng trong điều kiện hoạt động bán công khai, đầu tiên ở Marseilles và sau đó chuyển đến La Navarre. Thầy được thụ phong linh mục vào năm 1912, sau đó được gọi vào quân đội trong chiến tranh thế giới thứ nhất và đã phục vụ với nhiệm vụ là y tá cứu thương.

Sau chiến tranh, Cha Arribat đến làm việc tại La Navarre cho đến năm 1926, sau đó Cha đã chuyển đến Nizza, và làm việc tại đó cho đến năm 1931. Cha trở lại La Navarre làm Giám đốc và đồng thời phụ trách giáo xứ Thánh Isidore trong thung lũng Sauvebonne. Giáo dân gọi Cha là "Vị Thánh của Thung lũng". Vào cuối năm thứ ba của nhiệm kỳ ấy, Cha được gửi đến Morges ở tiểu bang Vaud (Thụy Sĩ). Sau đó, cha được chọn làm giám đốc trong ba nhiệm kỳ liên tiếp, mỗi nhiệm kỳ sáu năm, lần đầu tiên ở Millau, sau đó ở Villemur và cuối cùng ở Thonon trong giáo phận Annecy.

Giai đoạn đầy nguy hiểm và cũng đầy hồng ân là nhiệm kỳ của Cha tại Villemur, trong Chiến tranh thế giới thứ hai. Trở lại La Navarre năm 1953, Cha Arribat đã tiếp tục làm việc cho đến khi qua đời tại đó vào ngày 19 Tháng Ba năm 1963.

Bậc Đáng Kính - Cha Arribat (1879-1963), là một Sa-lê-diêng người Pháp. Ngài luôn là người cha tốt lành đối với tất cả các con cái của ngài. Cuộc sống của ngài luôn là dấu chỉ về Tin Mừng: "Tôi đến không phải để được phục vụ nhưng là để phục vụ" (Mc 10,45).

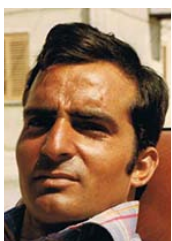
Ngài đã không từ chối bất kỳ công việc nào, hơn thế, ngài đã tìm kiếm các việc phục vụ khiêm tốn nhất. Ngài luôn sẵn sàng làm công tác vệ sinh, nên ngài được các tập sinh gọi là “Hiệp sĩ Cây chổi”. Ngài thức trực bên người bệnh suốt đêm. Trong thời chiến tranh, khi có nhiều người anh em hội viên phải di chuyển, ngài đã nhường cả căn phòng và giường ngủ của mình cho anh em và qua đêm trên một chiếc ghế hoặc trong nhà nguyện. Nhiều phép lạ chữa bệnh xảy ra đã được coi là nhờ sự thánh thiện của ngài.

Trong tất cả các chức vụ mà cha Arribat đảm trách, đặc biệt là trong vai trò giám đốc nhiều năm nơi nhiều cộng thể khác nhau, ngài đã thể hiện một gương mẫu Sa-lê-diêng: luôn hiện diện giữa học sinh trên sân chơi, trong nhà nguyện, tại lớp giáo lý, nơi bệnh xá; qua nhà ăn, đến phòng ngủ, từ tòa giải tội đến khu làm vườn. Ngài luôn quan tâm tới tất cả mọi nơi và mọi người.

Ngài đặc biệt tôn trọng và cư xử tế nhị tuyệt vời với mọi người, nhất là với những người bé nhỏ và người nghèo. Ngài luôn tình tảo canh giữ cộng thể và được mệnh danh là “cột thu lôi” như Thánh Giuse vậy. Với gương mặt cổ mỗ và luôn tươi cười, người con của Don Bosco không xa lánh bất cứ một ai. Vóc dáng mỏng mai có vẻ khổ hạnh của ngài gợi nhớ lại hình ảnh của Cha Sở họ Ars; sự dịu dàng và nụ cười của ngài được ví là hiện thân của Thánh Phan-xi-cô Sa-lê. Linh đạo của ngài đặt tâm điểm nơi Chúa Giêsu và Mẹ Maria, đặc biệt Ngài có lòng sùng kính đối với Mẹ Phù Hộ.

Vatican

Đầy tớ Chúa NINÔ BAGLIERI

Tôi đã trải qua kinh nghiệm sống Tam Nhật Vượt Qua với Chúa Giêsu. Vào ngày Thứ Sáu Tuần Thánh, tôi bị tấn công bởi cơn sốt rét đến liệt giường, cả ngày bị quay cuồng nên tôi không thể cử hành nghi thức tưởng niệm Cuộc Khổ Nạn của Chúa vào ban chiều, chỉ còn biết chiêm ngắm Chúa

Giêsu trên Thập giá.

Sang ngày Thứ Bảy Tuần Thánh, tôi tiếp tục chiêm ngắm Chúa Giêsu trong mồ, sau đó tôi được đưa đến Bingo a Butembo ở Congo, cách nơi tôi ở 60 cây số để được chăm sóc tốt hơn. Khi bác sĩ đến chữa bệnh cho tôi, tình cờ tôi nhìn vào bức ảnh của Đầy tớ Chúa Nino Baglieri ở trên bàn nên thầm nói: “Nino, bạn làm gì đi chứ!”. Và thực sự Nino đã không làm cho tôi thất vọng: kết quả xét nghiệm máu tốt và bệnh sốt rét từ từ qua khỏi. Do vậy, ngày Chúa Nhật Phục Sinh, tôi đã có thể cử hành lễ Chúa Phục Sinh tại giáo xứ Bulema như một kinh nghiệm được cùng sống lại với Chúa Giêsu.

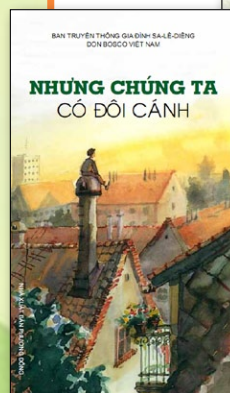
Cha Salvatore Cerruto - truyền giáo ở Congo

GIỚI THIỆU SÁCH

Ba tập sách gồm những câu chuyện giáo dục của Ferrero Bruno. Mỗi câu chuyện được biên tập với *những bài học gợi ý* và *những sứ điệp* rút ra từ đó. Thích hợp để dùng trong các bài giảng, chia sẻ, hay trong các giờ dạy giáo lý.

Mỗi tập sách dày 92 trang, in Offset màu, khổ 11 x 18,5 cm.

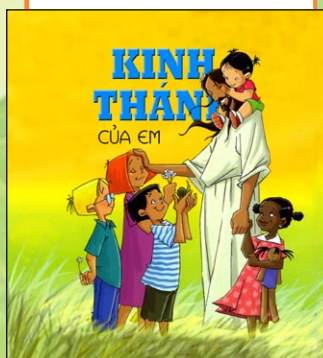
Giá bán: 18.000 \$ / 1c

HỖ TRỢ GIÁO LÝ

Tập sách trình bày 40 câu chuyện Kinh thánh cho các trẻ em. Tập sách dày 84 trang, in Offset màu, khổ 22 x 20 cm.

Giá bán: 35.000 \$ / 1c

Mua số lượng nhiều, sẽ có giá đặc biệt.
Điện thoại:

☎ 0908.943.859 (Cha Chính)
☎ 0120.839.1950 (Sơ Ngọc Yến)

Địa chỉ liên hệ email:

1. truyenthong@donboscoviet.net
2. srhoangocynvn@yahoo.com

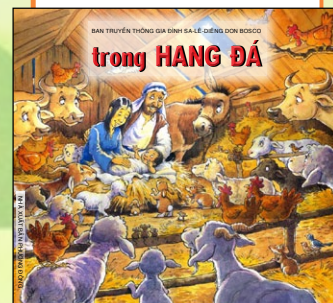
BAN TRUYỀN THÔNG
GIA ĐÌNH SA-LÊ-DIÊNG DON BOSCO
54 đường số 5 Linh Xuân - Thủ Đức
Tp.HCM - VIỆT NAM

Website Quảng Bá Sản phẩm
<http://quangba.donboscoviet.net>

HỖ TRỢ GIÁO LÝ

Tập sách kể về câu chuyện con Lúa A-ba-cúc trong bối cảnh Giáng sinh cho các trẻ em. Tập sách dày 44 trang, in Offset màu, khổ 20 x 22 cm.

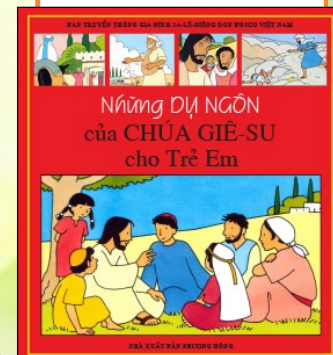
Giá bán: 22.000 \$ / 1c

HỖ TRỢ GIÁO LÝ

Tập sách kể về những dự ngôn của Chúa Giê-su cho các trẻ em. Tập sách dày 52 trang, in Offset màu, khổ 22 x 20 cm.

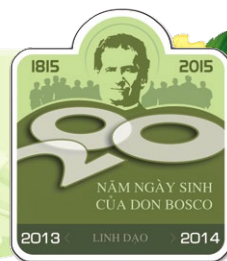
Giá bán: 20.000 \$ / 1c

TỰ DO & TRÁCH NHIỆM

HƯỚNG TỚI
200 NĂM NGÀY
SINH CỦA
DON BOSCO

200 NĂM NGÀY SINH
1815 • DON BOSCO • 2015

Cha nguyện hứa với Chúa là cho đến hơi
thở cuối cùng, cha vẫn sống cho các trẻ
nghèo khổ của cha."

Don Bosco - Hồi Ký cuốn XVIII, 258

CHUYÊN ĐỀ DON BOSCO CỦA GIA ĐÌNH SA-LÊ-ĐIÊNG VIỆT NAM
Năm thứ VI - Tháng 12.2014 & 01.2015 - Tập 33

GIÁ: 18.000 đồng